

ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

นายเพชร วิจิตรนาวัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF USING THE VOCABULARY ACQUISITION MODEL ON
LITERATURE READING COMPREHENSION AND LEARNING RETENTION OF
SEVENTH GRADE STUDENTS

Mr. Petch Wijitnawin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Teaching Thai Language

Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology

Faculty of Education Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อ
ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนใน
การเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

โดย

นายเพชร วิจิตรนาวิน

สาขาวิชา

การสอนภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งขัน

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ เจริญพร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งขัน)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์วิไลลักษณ์ ภูภักดี)

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพชร วิจิตรนาวิน : ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน
 วรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 (EFFECTS OF USING
 THE VOCABULARY ACQUISITION MODEL ON LITERATURE READING
 COMPREHENSION AND LEARNING RETENTION OF SEVENTH GRADE
 STUDENTS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ. ดร.พรทิพย์ แข็งขัน, 163 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน
 วรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
 และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์กับนักเรียนที่ได้รับการ
 จัดการเรียนรู้แบบปกติ ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
 คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร
 จำนวน 84 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 42 คน และกลุ่มควบคุม
 ซึ่งจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี และ
 แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ ใช้ระยะเวลา
 ในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งสิ้น 16 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$)
 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และทดสอบค่า t (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์มีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและ
 ความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์มีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและ
 ความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต.....เพชร วิจิตรนาวิน.....
 สาขาวิชา การสอนภาษาไทย ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา 2551

5083371927: MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEYWORDS: THE VOCABULARY ACQUISITION MODEL / LITERATURE READING
COMPREHENSION / LEARNING RETENTION

PETCH WIJITNAWIN: EFFECTS OF USING THE VOCABULARY ACQUISITION MODEL
ON LITERATURE READING COMPREHENSION AND LEARNING RETENTION OF
SEVENTH GRADE STUDENTS. ADVISOR: ASST. PROF. PORNTIP KHAENGGHAN,
Ph.D., 163 pp.

The purposes of this research were to study effects of using the vocabulary acquisition model on literature reading comprehension and learning retention of seventh grade students and to compare literature reading comprehension and learning retention of seventh grade students between the group learning by using the vocabulary acquisition model and the group learning by conventional instruction. The population was students of mathayom suksa one in The Basic Education Commission Office, Bangkok Education Service Area Office, Ministry of Education. The subjects were 84 students of mathayom suksa one in second semester of academic year 2008 at Photisan Pittayakorn School in Bangkok. These subjects were divided into two groups; 42 students in each group which included experiment and control groups. The research instruments were the instruments for data collection and the instrument for experiment. The instruments for data collection were literature reading comprehension test and vocabulary learning achievement test. The instruments for experiment were vocabulary lesson plans. The duration of experiment was 8 weeks, 2 periods per week total of 16 periods. The collected data were analyzed by arithmetic means, standard deviation and t-test.

The research findings were summarized as follows:

1. Students learning by using the vocabulary acquisition model had the literature reading comprehension and learning retention after experiment higher than before experiment at .05 level of significance.
2. Students learning by using the vocabulary acquisition model had the literature reading comprehension and learning retention higher than students learning by conventional instruction at .05 level of significance.

Department: Curriculum, Instruction
and Educational Technology

Field of Study: Teaching Thai Language

Academic Year: 2008

Student's signature..... *Petch Wijitnawin*.....

Advisor's signature..... *Pornthip Khaengkhan*.....

กิตติกรรมประกาศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พิจารณาและมอบ **ทุนอุดหนุน การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา ประจำปีการศึกษา 2550** แก่ผู้วิจัยด้วยปณิธานที่จะบุกเบิก แสวงหา ทะนุบำรุงและถ่ายทอดสรรพวิทยาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาการด้านการสอนภาษาไทย อันจะยังประโยชน์แก่ครูภาษาไทยและเยาวชนของชาติ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แข็งขัน อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง ตลอดจนมา และกรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดในการดำเนินชีวิต ให้โอกาสในการเรียนรู้ และเป็นแรงบันดาลใจให้รักวิชาที่สอนภาษาไทย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิธนา เอี่ยมอรพรรณ ประธาน การสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์วิไลลักษณ์ ภูภักดี กรรมการสอบภายนอก ที่กรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ คณาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนโพธิสาร- พิตยาคารที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บังคับการ และคณาจารย์หมวดภาษาไทย โรงเรียนวชิราวุธ- วิทยาลัยทุกท่าน ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยลาศึกษาเพื่อทดลองและเก็บข้อมูลในการวิจัย

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกท่านที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย และกำลังใจเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาเล่าเรียน ขอขอบคุณพี่ๆ ได้แก่ นางสาวชยพร กระต่ายทอง นายเฉลิมลาภ ทองอาจ นางสาวปาริชาติ ตามวงศ์ และนายภาสพงศ์ ผิวพอใช้ ที่ได้ให้ คำปรึกษาและกำลังใจในการเรียน ขอขอบคุณ นายวงศ์ปกรณ์ พชรธรรมโรจน์ และนางสาวนวพร กาญจนศรี ผู้เป็นกัลยาณมิตรที่ให้ความช่วยเหลือต่างๆ เป็นอย่างดีเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	6
3. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
4. ขอบเขตการวิจัย.....	6
5. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
6. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์.....	10
1.1 ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์.....	10
1.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์.....	11
1.3 รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ (The Vocabulary Acquisition Model).....	15
2. แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน.....	16
2.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน.....	16
2.2 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน.....	17
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน.....	19
2.4 ระดับความเข้าใจในการอ่าน.....	20
2.5 การวัดความเข้าใจในการอ่าน.....	23
3. ความคงทนในการเรียนรู้.....	26
3.1 ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้.....	26
3.2 ความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้.....	27
3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้.....	28

บทที่	หน้า
3.4 การวัดความคงทนในการเรียนรู้.....	29
3.5 ระยะเวลาในการวัดความคงทนในการเรียนรู้.....	33
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	34
4.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	38
5. สมมติฐานการวิจัย.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
1. การศึกษาเบื้องต้น.....	45
2. การออกแบบการวิจัย.....	48
3. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
4. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
5. การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	52
6. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
7. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี.....	63
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้คำศัพท์.....	64
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
1. สรุปผลการวิจัย.....	67
2. อภิปรายผล.....	68
3. ข้อเสนอแนะ.....	69
รายการอ้างอิง.....	71
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	80
ภาคผนวก ข การศึกษาเบื้องต้น.....	83
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	99
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	134

บทที่

หน้า

ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS.....	157
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	163

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	การออกแบบงานวิจัย..... 49
ตารางที่ 2	ค่าความแปรปรวนของคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียม ความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551..... 51
ตารางที่ 3	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาภาษาไทยจาก การทดสอบเตรียมความพร้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของกลุ่มตัวอย่าง..... 52
ตารางที่ 4	จำนวนข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีแต่ละระดับจำแนก ตามวรรณคดีแต่ละเรื่อง..... 54
ตารางที่ 5	จำนวนข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์จำแนกตามวรรณคดี แต่ละเรื่อง..... 56
ตารางที่ 6	จำนวนคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์..... 58
ตารางที่ 7	การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 58
ตารางที่ 8	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่าน วรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง..... 63
ตารางที่ 9	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคงทนใน การเรียนรู้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์หลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 64
ตารางที่ 10	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัด ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ..... 135
ตารางที่ 11	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบสอบ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ 147

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาวรรณคดีให้เกิดความเข้าใจและตระหนักในคุณค่า ผู้ศึกษาคควรมีความรู้พื้นฐานด้านต่างๆ เกี่ยวกับวรรณคดี เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการศึกษา ความรู้พื้นฐานประการหนึ่งคือ การเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เข้าใจวรรณคดีได้ชัดเจนมากขึ้น ดังที่ เจตนา นาควัชระ (2514: 27) กล่าวว่า “เราจะต้องไม่ลืมว่าวรรณคดีมีลักษณะเป็นอย่างไร ถ้าไม่รู้ศัพท์ ไม่มีความรู้ในทางนิรุกติศาสตร์เลยก็เห็นจะต้องเลิกศึกษาวรรณคดีไทยที่มีใช้วรรณคดีร่วมสมัยได้” การเรียนรู้คำศัพท์จึงเป็นเรื่องสำคัญ ดังที่ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2517: 200) กล่าวว่า “สถานศึกษาในประเทศไทยเราศึกษาวรรณคดีในด้านศัพท์เสียเป็นส่วนมาก ในเรื่องนี้เราทุกคนทราบว่ามี ความจำเป็น การที่จะเรียนวรรณคดีโดยไม่เข้าใจศัพท์ที่ใช้ในวรรณคดีย่อมเป็นไปได้” ดังนั้น ครูผู้สอนวรรณคดีควรให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์เพื่อให้อ่านวรรณคดีได้เข้าใจยิ่งขึ้น ดังที่ ธิดา โมสิกรัตน์ (2526: 130) กล่าวว่า “นักเรียนควรรู้คำศัพท์มากขึ้น เพื่อช่วยให้อ่านวรรณคดีอย่างเข้าใจและสามารถเข้าใจความหมายของถ้อยคำ สำนวนภาษาในวรรณคดี จนเกิดความซาบซึ้ง ความประทับใจและเห็นคุณค่าของวรรณคดี”

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2546: 4, 335) ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 ในสาระการอ่าน ท 1.1 ข้อ 1 ว่า “สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงศัพท์กว้างขวางขึ้น...” และอธิบายรายละเอียดว่า “เข้าใจศัพท์ คือ สามารถเข้าใจความหมายของศัพท์ยากหรือศัพท์ต่างยุคสมัยได้ หากอ่านแล้วยังไม่เข้าใจไม่ควรผ่านไป ควรศึกษาความหมายของศัพท์นั้นให้เข้าใจเสียก่อนโดยอาจค้นความหมายจากพจนานุกรมหรือถามผู้รู้” ดังนั้น การเรียนรู้คำศัพท์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาวรรณคดี ซึ่งเป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เพราะทำให้ผู้เรียนอ่านวรรณคดีได้เข้าใจลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ความรู้คำศัพท์จะเป็นพื้นฐานให้นักเรียนศึกษาวรรณคดีในระดับชั้นสูงต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเรียนรู้คำศัพท์เป็นพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งของการศึกษาวรรณคดี แต่ก็พบว่ายังมีข้อจำกัดบางประการในการเรียนรู้คำศัพท์ ดังที่ เจตนา นาควัชระ (2542: 2-3) กล่าวถึงปัญหาในการเรียนรู้คำศัพท์วรรณคดีว่า “ผู้อ่านย่อมต้องพบกับปัญหาเก่า หรือศัพท์แสง ที่มีได้ใช้กันในภาษาธรรมดาสามัญในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอ่านวรรณคดีร้อยกรองของเก่า ยิ่งเวลาต่างกันมาก ภาษา ก็ยิ่งเป็นอุปสรรคมากขึ้น เพราะภาษาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง” ข้อจำกัดดังกล่าวเป็นปัญหาการศึกษาวรรณคดีที่นักวิชาการกล่าวถึงเสมอ ดังที่ สายใจ อินทร์พรหม (2529: 127) กล่าวว่า

“ปัญหาในการเรียนวรรณคดีประเภทร้อยกรองประการหนึ่งก็คือ นักเรียนไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องสอนและชี้แนะแหล่งความรู้ที่นักเรียนสามารถจะศึกษาและค้นคว้าด้วยตัวเอง คำศัพท์ที่มาจากภาษาอื่น เช่น บาลี สันสกฤต เขมร ชวา มลายู รวมทั้งศัพท์โบราณต่างๆ ที่กวีนิยมใช้ในวรรณคดีร้อยกรองมักจะเป็นคำที่ค่อนข้างยากสำหรับนักเรียน”

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้คำศัพท์เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการศึกษาวรรณคดี ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2546: 333) กล่าวถึงสาเหตุของปัญหานี้ว่า “เนื่องจากอาจเป็นคำที่นักเรียนไม่คุ้นเคย โดยเฉพาะการศึกษาวรรณคดีที่มีเนื้อเรื่องขนาดยาวจะทำให้ใช้เวลาเรื่องคำศัพท์มากจนนักเรียนเบื่อ” นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ของครูอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายการเรียน ดังที่ สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร (2516: 265-268) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ในวรรณคดีระดับมัธยมศึกษาว่า

“เท่าที่เป็นอยู่โดยทั่วไปนั้น การสอนศัพท์ก็คือการบอกคำแปลไปที่ละคำ แล้วก็รวมอธิบายเป็นเนื้อเรื่องเป็นตอนๆ ไป การสอนวิธีนี้เป็นการปูพื้นให้นักเรียนรู้จักศัพท์และความหมายจดจำเนื้อเรื่องได้ แต่ผลที่มักติดตามมากก็คือความเบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งเกิดจากการที่นักเรียนไม่มีโอกาสได้ใช้ความคิดส่วนมากได้แต่ฟังและจดตามที่ครูบอก หรือที่มีคำแปลศัพท์ประกอบไว้ทำเรื่องแล้ว บางทีครูก็ยังเอามาอธิบายที่ละคำๆ นักเรียนที่ฟังนั้นก็อาจจะเข้าใจบ้าง ไม่เข้าใจบ้าง ผิดๆ ถูกๆ ไปตามเรื่อง ถ้าครูไม่มีเวลาการประเมินผล เพราะเวลาสอนมีน้อย

ก็จะกลายเป็นปัญหาติดไปอีกนานและแก้ยาก ปัญหาที่ควรจะต้องแก้ไขให้ตกก็คือ ทำอย่างไรจึงจะสอนให้เด็กเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวเทียบเมื่อพบศัพท์อื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการสอนคำศัพท์ เพราะแม้เด็กจะจดจำคำแปลศัพท์ได้นับร้อยนับพันคำ แต่ไม่สามารถจะนำเอาความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ เมื่อพบปัญหาใหม่ได้ ความรู้นั้นก็ไม่ออกเงย และน่าจะเป็นที่ถือว่า การสอนของครูไม่ประสบผลสำเร็จ”

การที่นักเรียนจะจดจำและเข้าใจความหมายของคำศัพท์จำเป็นต้องเกิดความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ดังที่ Gregg (1975: 12) กล่าวถึงความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ว่า มนุษย์ไม่สามารถเข้าใจภาษาได้ หากไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ซึ่งเก็บอยู่ในระบบความจำเพื่อนำมาใช้ในโอกาสต่อไป และ Hulst, Egeth และ Deese (1984: 300) กล่าวว่า การเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้เรียนจะเก็บสะสมประสบการณ์เรียนรู้ไว้ในระบบความจำ อย่างไรก็ตาม นักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มี ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ดังที่ Thornbury (2002: 26) กล่าวว่านักเรียนร้อยละ 80 ไม่สามารถจดจำคำศัพท์ภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากที่ได้เรียน ทั้งที่เป็นความจำระยะสั้นและความจำระยะยาว สาเหตุสำคัญที่พบ ได้แก่ สิ่งที่มาบกรวนสมาธิของนักเรียนหลังจากการเรียนรู้ และจำนวนคำศัพท์ที่ครูให้นักเรียนศึกษามากจนเกินไป และ Gairns และ Redman (1990: 89) กล่าวว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่มีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์เป็นเพราะข้อมูลที่ถูกเก็บไว้ในความจำไม่ได้นำมาใช้อย่างสม่ำเสมอ

อนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อธิบายสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของครูผู้สอนภาษาไทยตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีที่ครูปฏิบัติมากที่สุด คือ ก่อนอ่านวรรณคดี และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีที่ครูปฏิบัติมากที่สุด คือ การอธิบายความหมายของคำศัพท์และการใช้คำถาม (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 90) นอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กับครูผู้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีที่ครูใช้มากที่สุด คือ ก่อนอ่านวรรณคดี และแนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์

ในวรรณคดีที่ครูใช้ ได้แก่ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ครูใช้เกม ยกตัวอย่างสำนวนหรือคำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในเรื่อง ชี้นสอน ครูอธิบายความหมายของคำศัพท์และการใช้คำถามให้นักเรียนระบุดำศัพท์ที่รู้จักมาก่อน และขึ้นสรุปบทเรียน ครูทบทวนความรู้ด้วยการถามความหมายคำศัพท์และให้ทำใบงาน ส่วนปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี พบว่านักเรียนไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของคำศัพท์ในวรรณคดี เนื่องจากนักเรียนเห็นว่าคำศัพท์ที่ศึกษาเป็นคำศัพท์สมัยโบราณและไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เนื่องจากต้องท่องจำคำศัพท์จำนวนมาก (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 90) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยได้สังเกตการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีในชั้นเรียนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และบันทึกพฤติกรรมจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของครูภาษาไทยและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย พบว่าครูจัดการเรียนรู้ในชี้นำเข้าสู่บทเรียน โดยให้นักเรียนเล่นเกม ยกตัวอย่างสำนวนหรือคำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในเรื่อง ชี้นสอน ครูอธิบายและถามความหมายคำศัพท์ ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำศัพท์และระบุว่าคำศัพท์ใดบ้างที่เคยเรียนรู้มาก่อน นอกจากนี้ ครูให้นักเรียนทำใบงานและแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาความหมายคำศัพท์เพิ่มเติมจากพจนานุกรม ส่วนขึ้นสรุปบทเรียน ครูทบทวนความรู้ด้วยการถามความหมายของคำศัพท์ ให้นักเรียนระบุดำศัพท์ในเรื่องและให้ทำใบงาน ส่วนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สนใจกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะชี้นำเข้าสู่บทเรียนเท่านั้น แต่ขึ้นสอนและขึ้นสรุปบทเรียนนักเรียนยังไม่ค่อยสนใจร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร บางคนนั่งงอแงทำในชั่วโมงเรียนและหลายคนไม่ได้นำหนังสือเรียนมา ทำให้ต้องศึกษาคำศัพท์จากหนังสือเรียนของเพื่อน นอกจากนี้ พบว่า นักเรียนบางคนไม่กล้าตอบคำถามและทำใบงานไม่เสร็จตามเวลาที่ครูกำหนด (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 91)

ผลจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่า ครูยังมีได้นำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีเท่าที่ควร ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2517: 200) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ว่า “การที่จะให้นักเรียนเข้าใจศัพท์มีวิธีที่จะทำหลายอย่าง ไม่จำเป็นที่ครูจะยืນสอนศัพท์ตลอดชั่วโมง” และการนำรูปแบบการเรียนการสอนมาใช้เป็นนวัตกรรม เนื่องจากเป็นความใหม่ในด้านการศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ (จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช, 2549: 32)

Gunter, Estes และ Mintz (2007: 207-219) ได้สร้างรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ (The Vocabulary Acquisition Model) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถสะกดคำและเรียนรู้

ความหมายของคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยศึกษาลักษณะการเรียนรู้คำศัพท์ตามธรรมชาติการจำอย่างเป็นระบบของมนุษย์ ขณะเดียวกันก็เน้นการเชื่อมโยงความคิดเพื่อพิจารณา ลักษณะร่วมกันของคำศัพท์ทั้งรูปและความหมาย หลักการสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ มีดังนี้

1. **หลักการของระบบ** เนื่องจากภาษาคือสิ่งที่มีเหตุผลและเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร หลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ควรเริ่มจากการเชื่อมโยงคำที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับคำที่ผู้เรียนเรียนรู้มาก่อน

2. **หลักการของการสร้างความเข้าใจ** เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนรู้เฉพาะคำศัพท์ที่สำคัญและมีความจำเป็นต้องใช้ โดยสร้างความเข้าใจการสนทนาหรือการอภิปรายร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ

3. **หลักการสร้างความคิดรวบยอด** เนื่องจากความคิดรวบยอดทำให้ผู้เรียนมีความเชี่ยวชาญด้านภาษามากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้คำศัพท์ตามรูปแบบนี้เน้นการสนทนาหรืออภิปราย โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ รู้จักใช้ความคิดไตร่ตรองให้เกิดความรู้ อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง ทั้งนี้ มีเป้าหมายสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดและพยายามเรียนรู้โดยขยายความคิดจากความรู้เดิม ผลการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นพร้อมกัน คือ นักเรียนสามารถเข้าใจคำศัพท์ด้วยตนเอง และเข้าใจภาษาอย่างลึกซึ้ง การจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิมด้วยการทดสอบก่อนเรียน ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์บนกระดานหน้าชั้นเรียนคนละ 1 คำ แล้วบอกความหมายตามความเข้าใจเดิมของตน

ขั้นที่ 2 ขยายความคิดโดยอภิปรายการสะกดคำ การอ่านออกเสียงและการคาดเดาความหมายคำศัพท์ ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนพิจารณาการสะกดคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี แล้วอ่านออกเสียงคำศัพท์และเดาความหมายของคำศัพท์

ขั้นที่ 3 สืบหาความหมายคำศัพท์โดยการเชื่อมโยงกับคำอื่น ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำศัพท์จากเอกสารคำอธิบายศัพท์สำคัญหรือพจนานุกรม แล้วระบุคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำศัพท์ที่ศึกษา

ขั้นที่ 4 อ่านและศึกษาคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนศึกษาคำศัพท์จากบริบทในเรื่อง โดยการอธิบายความหมายของคำศัพท์นั้นในข้อความหรือบทประพันธ์ที่ศึกษา

ขั้นที่ 5 ประเมินผลและทดสอบหลังเรียน ขั้นตอนนี้ครูทดสอบความรู้คำศัพท์ของนักเรียนโดยการใช้คำถามเพื่อทดสอบความหมาย คำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการใช้กลวิธีต่างๆ เช่น กลวิธีในการเดาความหมายคำศัพท์ กลวิธีลินซ์ วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ เป็นต้น แต่ยังไม่มีการนำรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ของ Gunter และคณะ (2007) มาใช้ในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี ดังนั้น จึงสนใจที่จะนำรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีต่อไป

2. คำถามการวิจัย

การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้หรือไม่

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.2 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

4.2.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ 2 รูปแบบ ได้แก่

4.2.1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์

4.2.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.2.1 ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

4.2.2.2 ความคงทนในการเรียนรู้

4.3. การวิจัยครั้งนี้ใช้คำศัพท์ในวรรณคดี 5 เรื่อง ได้แก่ นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน สุภาษิตพระร่วง และกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

5. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ของ Gunter และคณะ (2007) มีขั้นตอน 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิมด้วยการทดสอบก่อนเรียน

ขั้นที่ 2 ขยายความคิดโดยอภิปรายการสะกดคำ การอ่านออกเสียงและการคาดเดา

ความหมายคำศัพท์

ขั้นที่ 3 สืบหาความหมายคำศัพท์โดยการเชื่อมโยงกับคำอื่น

ขั้นที่ 4 อ่านและศึกษาคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 5 ประเมินผลและทดสอบหลังเรียน

การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีตามกระบวนการที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติตามข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้น ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเตรียมนักเรียนเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกม ตัวอย่างสำนวน หรือคำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในวรรณคดี

2. ขั้นสอน

ครูนำเสนอสาระการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบต่างๆ เช่น การอธิบาย การใช้คำถาม การทำแบบฝึกหัด การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นต้น

3. ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์และความหมายโดยการถามคำถามและการทำใบงาน

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอ่านและเข้าใจเนื้อเรื่องวรรณคดี วัดได้จากคะแนนการทำแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Dallman และ Boer (1978) ซึ่งแบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับประเมินค่า

ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำคำศัพท์ที่เคยเรียนรู้มาแล้ว วัดได้จากแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยวัดหลังจากการทดสอบครั้งแรก 15 วัน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1. เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เพื่อให้ให้นักเรียนพัฒนาความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้

6.2. เป็นการนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่เน้นการพัฒนากระบวนการคิดของนักเรียน ซึ่งอาจนำไปใช้กับการเรียนรู้คำศัพท์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์
  - 1.1 ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์
  - 1.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์
  - 1.3 รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ (The Vocabulary Acquisition Model)
2. แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน
  - 2.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน
  - 2.2 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน
  - 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน
  - 2.4 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
  - 2.5 การวัดความเข้าใจในการอ่าน
3. ความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.1 ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.2 ความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.4 การวัดความคงทนในการเรียนรู้
  - 3.5 ระยะเวลาในการวัดความคงทนในการเรียนรู้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. สมมติฐานการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์

1.1 ความหมายและความสำคัญของคำศัพท์

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546: 1095) กล่าวถึงความหมายของคำศัพท์ว่า หมายถึง “เสียง คำ คำยากที่ต้องแปล” นอกจากนี้ นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำศัพท์ ดังนี้

คำศัพท์ คือ ข้อมูลที่เป็นถ้อยคำเพื่อสื่อความหมาย (Wilkins, 1978: 111)

คำศัพท์ คือ สิ่งที่ถ่ายทอดความคิดและความหมายในภาษาพูดและภาษาเขียน (Roe, Stoodt และ Burn, 2001: 54)

คำศัพท์ คือ ระบบสัญลักษณ์แสดงการรับรู้ความหมายของสมอง (Manzo, Manzo และ Estes, 2001: 161)

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ไว้ ดังนี้

ผู้อ่านจะเข้าใจสารหรือเนื้อหาที่อ่านได้ด้วยการเข้าใจความหมายของคำศัพท์ (Blachowicz และ Fisher, 2006: 2)

การเข้าใจความหมายของคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารและการเรียนรู้ (Gunter และคณะ, 2007: 213)

นักเรียนควรเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้น เพื่อช่วยให้อ่านวรรณคดีอย่างเข้าใจและสามารถเข้าใจความหมายของถ้อยคำ สำนวนภาษาในวรรณคดี จนเกิดความซาบซึ้ง ความประทับใจ และเห็นคุณค่าของวรรณคดี (ธิดา โมสิกรัตน์, 2526: 130)

การศึกษาคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าไม่รู้ความหมายก็อ่านไม่รู้เรื่อง (ยุพา ส่งศิริ, 2543: 181)

กล่าวโดยสรุป คำศัพท์ คือ เสียงหรือถ้อยคำที่เป็นสัญลักษณ์ แสดงออกเพื่อสื่อความหมายในภาษา ส่วนความสำคัญของคำศัพท์ คือ การทำให้เข้าใจสารหรือเนื้อหาที่อ่าน โดยเฉพาะวรรณคดี การเรียนรู้คำศัพท์จะทำให้เข้าใจความหมายของถ้อยคำและสำนวนภาษามากยิ่งขึ้น

1.2 แนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์

การศึกษาคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีตั้งแต่อดีตพบว่ามีหนังสือเรียนคำศัพท์โดยเป็นอภิธานศัพท์และแบบเรียนคำศัพท์ให้นักเรียนได้ศึกษาวรรณคดีเข้าใจมากยิ่งขึ้น เช่น “คำฤษฏี” พระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงภูวเนตรนรินทรฤทธิ์ มีลักษณะเป็นหนังสือประเภทอภิธานศัพท์หรือพจนานุกรมชื่อซึ่งเป็นคู่มือเล่มหนึ่งในการช่วยให้เข้าใจวรรณคดีโบราณหลายๆ เรื่องได้ดีขึ้น (ศักดิ์ศรี แย้มนัตดา, 2533: 99) นอกจากนี้ ยังปรากฏหนังสือแบบเรียนศัพท์ คือ “โบราณศัพท์” ดังที่ปรากฏข้อความในคำนำ (สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ, 2540: 11) กล่าวว่า “หนังสือแบบเรียนศัพท์ที่เรียกว่า โบราณศัพท์ฉบับนี้ เดิมได้เรียบเรียงและพิมพ์ขึ้นสำหรับใช้ที่โรงเรียนมหาดเล็ก... ด้วยความประสงค์แต่เพียงจะให้เป็นแบบเรียนในหมู่ถ้อยคำที่ต้องใช้อยู่เนื่องนิตย์ เพื่อให้พอแก่กำลังและเวลาที่นักเรียนชั้นเด็กจะเล่าเรียนได้เท่านั้น” และมีหนังสือแบบเรียนศัพท์อื่นๆ เช่น ศัพท์โบราณเพลง ศัพท์เขมร ศัพท์เทียบ ราชาศัพท์ รวมทั้งหนังสือเรียนอนันตวิภาคของพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมศัพท์และความหมายเพื่อให้นักเรียนได้อ่านและเป็นประโยชน์ในการแต่งคำประพันธ์ ดังความตอนหนึ่งที่กล่าวว่า “กุลบุตรนั้นควรจะศึกษาให้รู้ในพากย์ 8 ประการ ซึ่งเป็นหลักเป็นประธานต้นเค้าของคำพูดแลคำใช้ในกาพย์ โคลง พากย์ ฉันทต่างๆ เพื่อมิให้ขัดข้องในการที่จะอ่านแลคิดกาพย์กลอนทั้งปวง” (พระยาศรีสุนทรโวหาร, 2515: 61) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันไม่ปรากฏหนังสือแบบเรียนศัพท์ดังเช่นอดีตเพื่อให้นักเรียนได้นำมาศึกษา ซึ่งอาจพบคำศัพท์และความหมายปรากฏส่วนท้ายของวรรณคดีแต่ละเรื่องในหนังสือเรียน ดังนั้น นักเรียนจึงอาจต้องศึกษาแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์มากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้คำศัพท์โดยทั่วไปมีหลายแนวทาง ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้
ดังนี้

Blachowicz และ Fisher (2006: 27) กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์อย่างชัดเจน และนำคำศัพท์ใหม่มาให้ศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่าน
2. ถามความหมายคำศัพท์ใหม่และนำคำศัพท์เหล่านั้นมาอภิปราย
3. ให้นักเรียนสร้างสรรควิธีการจำจากภาพต่างๆ ด้วยตนเอง
4. อ่านบททวนข้อความที่มีคำศัพท์ใหม่ปรากฏอยู่
5. รวบรวมคำพ้องความหมายในภาษาต่างๆ
6. ใช้บัตรคำหรือแถบประโยคเมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้
7. นำหนังสือหลายประเภทให้นักเรียนได้ศึกษาและอ้างอิงแหล่งความรู้
8. ให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลาและอ่านอย่างหลากหลาย

Gunter และคณะ (2007: 214) กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนี้

1. เน้นความหมายของศัพท์มากกว่าการจำหรือเสียงอ่านของศัพท์
2. ควรสอนคำศัพท์จากบริบท ไม่สอนแยกศัพท์โดยเฉพาะ
3. ให้นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ใหม่ คำศัพท์ที่นักเรียนเข้าใจความหมายสับสน
4. เพิ่มศัพท์ให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีกิจกรรมให้นักเรียนได้นำคำศัพท์มาใช้บ่อยๆ
5. สอนคำศัพท์ที่มีความหมายชัดเจน และครูอาจกล่าวถึงการสร้างคำศัพท์อธิบายคำศัพท์เดิม รากศัพท์ หน่วยคำเติม และคำประสม เป็นต้น
6. ทดสอบคำศัพท์ใหม่ด้วยการสอบปากเปล่าบ่อยครั้ง การใช้คำศัพท์ในประโยค และอภิปรายความหมายคำศัพท์
7. ให้แบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำพ้องความหมายและคำที่มีความหมายตรงกันข้ามทั้งจากคำและวลี
8. อภิปรายความแตกต่างความหมายของคำศัพท์ที่พ้องรูป
9. ให้นักเรียนในระดับต่างๆ มีประสบการณ์การใช้พจนานุกรมและอภิธานศัพท์
10. สนับสนุนนักเรียนที่มีพื้นฐานทางภาษาต่างกันได้แลกเปลี่ยนความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ความคิดรวบยอดของคำศัพท์ และสำนวนที่มีคำศัพท์ปรากฏอยู่

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร์ (2516: 268-269) กล่าวถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ว่า นักเรียนอาจท่องให้ขึ้นใจและการนำคำศัพท์ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งครูควรอธิบายว่าการนำคำศัพท์ไปประยุกต์ใช้มีความจำเป็นอย่างไร เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและภูมิใจที่สามารถประยุกต์คำศัพท์ไปใช้ในบริบทต่างๆ อีกทั้งช่วยให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ

นอกจากนี้ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ไว้ ดังนี้

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร์ (2516: 269-271) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ว่า ครูสอนคำศัพท์ด้วยวิธีให้ต้นศัพท์หรือรากศัพท์เพื่อให้นักเรียนนำไปเชื่อมโยงกับคำอื่น โดยเฉพาะคำศัพท์ที่พบในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการประยุกต์ศัพท์ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ให้นักเรียนสร้างศัพท์ใหม่จากศัพท์เดิม สร้างศัพท์บัญญัติ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศัพท์ใหม่ๆ ที่ใช้ในปัจจุบันโดยเชื่อมโยงกับความรู้ด้านหลักภาษา

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2517: 224-225) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ว่า ครูควรเขียนคำศัพท์บนกระดานเพื่อให้นักเรียนสังเกตและบอกที่มาของคำศัพท์ว่าปรากฏอยู่ในหนังสือหรือแหล่งความรู้ใดบ้าง เพื่อให้นักเรียนสามารถค้นคว้าต่อไป หากเป็นคำศัพท์ที่ฟังเสียงควรรวบรวมเพื่อให้นักเรียนศึกษาและเปรียบเทียบความแตกต่างของศัพท์แต่ละคำอย่างชัดเจน โดยอธิบายรากศัพท์และยกตัวอย่างคำศัพท์ที่ปรากฏในประโยคประกอบให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น เช่น ประพาส หมายถึง อยู่แรม พักแรม (วาส คือ อยู่สังวาส อาวาส ตัวอย่างประโยค *เสด็จประพาสหัวหิน*) ประภาษ หมายถึง พูด กล่าว (ภาษ คือ กล่าว ภาษา โอ-ภาษ บริ-ภาษ ตัวอย่างประโยค *วิรุฬหจักรวักหัตถ์ตรัสประภาษ*) ประพาด หมายถึง ลมพัด (วาต คือ ลมพัด ตัวอย่างประโยค *ลมกัมมฆวาทประพาดผ่น*)

ประภาศรี สีหอำไพ (2524: 355-356) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ว่า ครูควรให้นักเรียนอ่านออกเสียงและขีดเส้นใต้คำศัพท์แล้วช่วยกันพิจารณาความหมาย จากนั้น ครูจึงสรุปความหมาย แล้วให้นักเรียนหาคำศัพท์อื่นๆ มาเขียนเทียบคำและความหมายบนกระดาน หรือนำคำศัพท์มาแต่งเป็นรูปประโยค และทำแบบฝึกหัด ส่วนการประเมินผลใช้วิธีการตอบคำถาม และตรวจแบบฝึกหัด

ธิดา โมสิกรัตน์ (2526: 152-153) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ว่า ครูอธิบายคำศัพท์โดยใช้สื่อการสอนประกอบ เช่น บัตรคำ แถบประโยค โดยสอนควบคู่กับ

หลักภาษา เช่น ศัพท์ “นิรทุภ” ครูอาจจะอธิบายคำอุปสรรคอื่นๆ เช่น ทุ, สุ พร้อมทั้งยกตัวอย่างเพิ่มเติม ให้นักเรียนค้นหาคำศัพท์เพิ่มเติมจากศัพทานุกรม แล้วเก็บรวบรวมเขียนในสมุดโดยเรียงลำดับตัวอักษร และหาภาพมาประกอบคำศัพท์ ครูมอบหมายให้นักเรียนค้นหาเรื่องราวอื่นๆ ที่สัมพันธ์กับคำศัพท์ ทำเป็นรายงานกลุ่มหรือรายบุคคล เช่น คำศัพท์ กามาพจร (หาลำดับชั้นสวรรณค์ และชื่อสวรรณค์แต่ละชั้น) รำโทน (หาประวัติลักษณะการเล่น) พระอารามหลวง (หาลำดับชั้นวัดหลวง) เป็นต้น ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่เรียนมาให้นักเรียนแข่งขันกัน ทายความหมายคำศัพท์ เช่น แขน-พาหา มังสา-เนื้อ เสือ-พยัคฆ์ ตัก-พระเพลา เขา-คีรี หวี-พระสงฆ์ สรรพวงค์-ร่างกาย เป็นต้น

สุจิต เพียรชอบ สายใจ อินทร์พรรณ์ (2538: 255-256) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ว่า ครูมอบหมายให้นักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งไปศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์แล้วนำมารายงานในชั้นเรียน โดยใช้บัตรคำ แถบประโยค ภาพ แผนภูมิ หรือสื่อการสอนอื่นๆ ประกอบครูอธิบายคำศัพท์โดยใช้สื่อการสอนประกอบ ในขณะเดียวกันก็สอนหลักภาษา เช่น คำพ้องรูป พ้องเสียง คำแผลงไปพร้อมกันด้วย ตัวอย่างเช่น เมื่อสอนคำว่า “ประพาส” ก็อาจสอนคำพ้องเสียงคือ คำว่า “ประภาส” “ประภาษ” “ประพาด” ไปพร้อมกันด้วย สำหรับศัพท์ที่มีประวัติหรือคำอธิบายยาวๆ เช่น “สัตบริภณท์คีรี” “มหาภารตยุทธ” “ท่งกูร” “พระอิศวร” “พระอุมา” และอื่นๆ ครูอาจมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานส่งจะเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนไปค้นหาคำศัพท์ แล้วเขียนในสมุดหรือบัตรคำเก็บรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ เรียงตามลำดับตัวอักษร ให้นักเรียนเล่นต่อคำศัพท์ ให้คล้องจองต่อเนื่องกัน เช่น พระธำมรงค์-แหวน แขน-พาหา มังสา-เนื้อ เสือ-พยัคฆ์ ตัก-เพลา เขา-คีรี หวี-พระสงฆ์ เป็นต้น ให้นักเรียนแต่งประโยคโดยใช้คำศัพท์ที่ได้เรียนมาแต่ละประโยคให้มีคำศัพท์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2546: 333) กล่าวถึงการสอนคำศัพท์ว่า ครูอาจมอบหมายให้รวบรวมคำศัพท์ที่มีความหมายทำนองเดียวกันไว้ด้วยกัน ส่วนคำทั่วไปอาจแบ่งกันให้หาคำศัพท์ตามจำนวนหน้า ยกเว้นคำที่ไม่มีในพจนานุกรม ครูอาจช่วยบอกแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม

กล่าวโดยสรุป แนวทางการสอนคำศัพท์อาจจัดกิจกรรมได้หลายอย่างคือ ครูกำหนดศัพท์หรือรากศัพท์ แล้วให้นักเรียนเชื่อมโยงกับคำอื่นๆ ที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน อภิปรายความหมายของคำศัพท์ สร้างคำศัพท์ใหม่จากรากศัพท์เดิม บอกแหล่งที่มาของคำศัพท์ รวบรวมและเปรียบเทียบคำศัพท์ที่พ้องเสียง นำคำศัพท์มาแต่งประโยค

รวบรวมคำศัพท์สำคัญจากศัพทานุกรม แบ่งกลุ่มศึกษาความหมายและประวัติของคำศัพท์
 แ่งชั้นทายความหมายคำศัพท์และเล่นต่อคำศัพท์

1.3 รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ (The Vocabulary Acquisition Model)

Gunter และคณะ (2007: 207-209) กล่าวว่า หลักการของรูปแบบการเรียนรู้
 คำศัพท์ ประกอบด้วย

1.3.1 **หลักการของระบบ** เนื่องจากภาษาคือสิ่งที่มีเหตุผลและเป็นเครื่องมือ
 พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร หลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ควรเริ่มจากการเชื่อมโยง
 คำที่ผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับคำที่ผู้เรียนเรียนรู้มาก่อน

1.3.2 **หลักการของการสร้างความเข้าใจ** เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่จะเรียนรู้
 เฉพาะคำศัพท์ที่สำคัญและมีความจำเป็นต้องใช้ โดยสร้างความเข้าใจการสนทนาหรือการอภิปราย
 ร่วมกับผู้เรียนคนอื่นๆ

1.3.3 **หลักการสร้างความคิดรวบยอด** เนื่องจากความคิดรวบยอดทำให้ผู้เรียนมี
 ความเชี่ยวชาญด้านภาษามากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้คำศัพท์ตามรูปแบบนี้เน้นการสนทนาหรืออภิปรายโดยให้ผู้เรียน
 มีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ รู้จักใช้ความคิดไตร่ตรองให้เกิดความรู้
 อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง ทั้งนี้ มีเป้าหมายสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดและพยายาม
 เรียนรู้โดยขยายความคิดจากความรู้เดิม ผลการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นพร้อมกัน คือ นักเรียนสามารถ
 เข้าใจคำศัพท์ด้วยตนเอง และเข้าใจภาษาอย่างลึกซึ้ง การจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้
 คำศัพท์ ประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิมด้วยการทดสอบก่อนเรียน ขั้นตอนนี้ให้
 นักเรียนเขียนคำศัพท์บนกระดานหน้าชั้นเรียนคนละ 1 คำ แล้วบอกความหมายตามความเข้าใจ
 เดิมของตน

**ขั้นที่ 2 ขยายความคิดโดยอภิปรายการสะกดคำ การอ่านออกเสียงและ
 การคาดเดาความหมายคำศัพท์** ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนพิจารณาการสะกดคำศัพท์ที่ปรากฏใน
 วรรณคดีแล้วอ่านออกเสียงคำศัพท์และเดาความหมายของคำศัพท์

ขั้นที่ 3 **สำรวจความหมายคำศัพท์โดยการเชื่อมโยงกับคำอื่น** ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำศัพท์จากเอกสารคำอธิบายศัพท์สำคัญหรือพจนานุกรมแล้วระบุคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำศัพท์ที่ศึกษา

ขั้นที่ 4 **อ่านและศึกษาคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง** ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนศึกษาคำศัพท์จากบริบทในเรื่อง โดยการอธิบายความหมายของคำศัพท์นั้นในข้อความหรือบทประพันธ์ที่ศึกษา

ขั้นที่ 5 **ประเมินผลและทดสอบหลังเรียน** ขั้นตอนนี้ครูทดสอบความรู้คำศัพท์ของนักเรียนโดยการใช้คำถามเพื่อทดสอบความหมาย คำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

2. แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน

2.1 ความหมายของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการทางภาษาด้านการรับสาร ซึ่งไม่ใช่เพียงการอ่านออกเสียงได้หรือการเข้าใจความหมายของคำทุกคำ แต่เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านตีความเพื่อให้เข้าใจความหมายและเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน องค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน คือ ความเข้าใจในการอ่าน นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้นิยามความหมายของความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การรับรู้ต่อสัญลักษณ์ที่เป็นภาษาเขียนการควบคุมความสัมพันธ์ของภาษาและโครงสร้าง ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และการประกอบกันเป็นคำศัพท์ ความตระหนักถึงความซับซ้อนของภาษา ความสามารถในการใช้คำชี้แนะ (clues) ที่อยู่ในบริบทมาช่วยในการอ่านและการรู้เกี่ยวกับเนื้อหาทางวัฒนธรรม (Finocchiaro and Sako, 1983: 131-132)

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง กระบวนการค้นหาความหมายในหลายระดับ กล่าวคือ ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถทางภาษาหลายระดับพร้อมกัน ตั้งแต่ระดับตัวอักษรหรือระดับคำ (morphology) ไปจนถึงระดับโครงสร้าง (syntactic) และระดับความหมาย (semantic) (Anderson, 1985: 372-375)

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถรับเอาความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจใส่ในตัวอักษร ได้ตรงตามที่ผู้เขียนต้องการ (Smith, 1988: 168-174)

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เพื่อรับข้อมูลจากบทอ่านมากที่สุดและเกิดความเข้าใจผิดพลาดน้อยที่สุด (Swan, 1990: 1)

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การรับความหมายจากสิ่งที่อ่าน โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับเนื้อเรื่องที่อ่าน (Miller, 1990: 108 -110)

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง กระบวนการคิดระดับสูงและเป็นกระบวนการทางพุทธิปัญญาที่ต้องใช้การสรุปความ การตรวจสอบข้อเท็จจริง และการคาดคะเนบทอ่าน (Dechant อ้างถึงใน Barcher, 1998: 11)

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง กระบวนการสร้างโดยใช้กลวิธีทางปัญญา (cognitive strategies) และกลวิธีการรู้คิด (metacognitive strategies) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา (Allen, 2003: 319-320)

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนเป็นผู้ส่งสาร ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ และอาจตอบโต้กับผู้อื่นด้วย (สมุทพร เช่น ชาวณิช, 2542: 1)

ความหมายของความเข้าใจในการอ่านดังกล่าวสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง กระบวนการอ่านที่ผู้อ่านรับรู้ความหมายจากสิ่งที่ผู้เขียนสื่อออกมา โดยอาศัยความสามารถทางภาษา และความรู้เดิมจากเรื่องที่อ่าน เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียน

2.2 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ นักวิชาการด้านการอ่านได้อธิบายองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

Williams (1984: 3-7) กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน (knowledge of the writing system) ทั้งในลักษณะที่เป็นลายมือเขียนและตัวพิมพ์ รวมถึงความรู้ด้านสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านคำได้อย่างถูกต้อง
2. ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา (knowledge of the language) ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านต้องมีความรู้เรื่องรูปแบบของคำ การเรียงคำ โครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาเป็นอย่างดี
3. ความสามารถในการตีความ (ability to interpret) ในการอ่าน ผู้อ่านต้องสามารถบอกถึงจุดมุ่งหมายของบทอ่านได้ นอกจากนี้ต้องเข้าใจวิธีการเรียบเรียงเนื้อหา เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่างๆ และสามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้อีกด้วย
4. ความรู้รอบตัวของผู้อ่าน (knowledge of the world) ความรู้ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง กีฬา ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้อ่านสามารถนำมาสัมพันธ์กับบทอ่านได้เพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่าน
5. เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน (reason for reading and reading style) เหตุผลในการอ่านของผู้อ่านแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป เหตุผลหรือความต้องการในการอ่านนี้เองที่มีผลต่อการเลือกอ่าน ดังนั้น ผู้อ่านจึงต้องทราบบว่า ตนเองอ่านอะไร อ่านทำไม และจะอ่านอย่างไร

Miller (1990: 83) กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้สรุปได้ดังนี้

1. การรู้ความหมายและรายละเอียดย่อยๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
2. การรู้ความหมายที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชั้นของความรู้ย่อยๆ เหล่านั้น
3. ความสามารถในการอธิบายเรื่องทีอ่านได้ด้วยภาษาของตนเองเมื่อพบเรื่องทีอ่านที่มีลักษณะทำนองเดียวกับที่เคยเรียนรู้มาแล้วจะต้องสามารถอธิบายได้

Bachman และคณะ (1995: 89-93) กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้ สรุปได้ดังนี้

1. สติปัญญา (intelligence) ความหลากหลายในความสามารถของนักเรียนที่เรียนรู้จากบทอ่านสามารถบ่งชี้ได้จากแบบสอบถามมาตรฐาน ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนในแต่ละระดับ

จะมีประสิทธิภาพการอ่านต่างกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีอายุสมองแตกต่างกันจะมีความสามารถเข้าใจบทอ่านได้ต่างกัน

2. คำศัพท์ (vocabulary) คำศัพท์จะแสดงถึงความหมายที่แต่ละคนเก็บไว้ในสมอง ความสามารถทางคำศัพท์เป็นดรชนีชี้ให้เห็นความสามารถที่จะเข้าใจบทอ่านได้ และคำศัพท์เป็นตัวแสดงโครงสร้างความรู้ที่แต่ละคนใช้ในการตอบสนองบทอ่าน

3. ความสามารถด้านหน่วยคำ (morphemic ability) ถ้าแต่ละคนไม่รู้ความหมายคำศัพท์อาจใช้ความสามารถในการวิเคราะห์รากคำ (roots) และวิภัติปัจจัย (affixes)

4. ความจำคำศัพท์ (word recognitions) ถือเป็นหลักของการเริ่มต้นอ่านซึ่งมีแนวโน้มว่าแต่ละคนจะพัฒนาความสามารถในการจำคำศัพท์ไปตามระดับชั้น เช่น ผู้ที่เรียนในชั้นสูงกว่าจะมีจำนวนคำศัพท์ที่จำได้มากกว่า

5. เจตคติต่อการอ่านและการเรียนรู้จากบทอ่าน (attitudes toward reading and learning from text) มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการอ่าน เป็นความปรารถนาที่จะรู้และเข้าใจของผู้อ่านเอง และเป็นตัวพยากรณ์ความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน

6. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน (individual differences in reading achievement) มีผลอย่างมากโดยเฉพาะในระดับเริ่มการอ่าน นักเรียนที่เรียนรู้ในการอ่านจากสิ่งแวดล้อม ที่ส่งเสริมการอ่านจะมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าคนอื่น

แนวคิดดังที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ความสามารถทางภาษา ความแตกต่างระหว่างบุคคล ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ความสามารถในการตีความ ทักษะคติต่อสิ่งที่อ่าน ดังนั้น การพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ครูผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ นักวิชาการด้านการอ่านได้อธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

Shepherd(1973:79) กล่าวว่าผู้อ่านจะประสบความสำเร็จในการอ่านและเข้าใจความหมายในสิ่งที่ตนอ่านมากน้อยเพียงใด มีปัจจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาของผู้อ่าน หมายถึง ระดับความรู้ทางภาษาของผู้อ่านที่สามารถเข้าใจระดับภาษาของผู้เขียน

2. ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน มีส่วนช่วยในการรวบรวมความคิดของผู้อ่าน ทำให้อ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และสามารถเข้าใจความมุ่งหมาย อารมณ์และทัศนคติของผู้เขียน ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นตัวหนังสือได้อย่างลึกซึ้ง

Schonell และ Elizabeth (1975: 42) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. ระดับสติปัญญา
2. ความรู้ในด้านคำศัพท์
3. ภูมิหลังในเรื่องความรู้และประสบการณ์
4. วัตถุประสงค์และแรงจูงใจในการอ่าน

Miller (1990: 83) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. การรู้ความหมาย และรายละเอียดย่อยๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
  2. การรู้ความหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชั้นของความรู้ย่อยๆ เหล่านั้น
  3. ความสามารถในการอธิบายเรื่องที่อ่านได้ด้วยภาษาของตนเองเมื่อพบเรื่อง
- ที่อ่านมีลักษณะทำนองเดียวกับที่เคยเรียนรู้มาแล้ว จะต้องสามารถอธิบายได้

แนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน วัตถุประสงค์ในการอ่าน ความสามารถในการคิดและการอธิบายเรื่องที่อ่านได้

2.4 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

นักการศึกษาแบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็นระดับต่างๆ ดังนี้

Dallman และ Boer (1978: 129) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ

ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับข้อเท็จจริง (the factual level) หมายถึง ความเข้าใจในสารสนเทศที่กล่าวไว้ตรงๆ ในเรื่องี่อ่าน ทักษะย่อยในขั้นนี้ ได้แก่ การรู้ความหมายของคำ การหาใจความสำคัญ การหารายละเอียด และการอ่านเพื่อทำตามคำแนะนำ

2. ความเข้าใจระดับตีความ (the interpretive level) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรงๆ ในเนื้อเรื่อง แต่จะใช้ความสามารถในการสรุปอ้างอิง และลงความเห็น ทักษะย่อยในขั้นนี้ ได้แก่ การย่อความและการเรียบเรียง การได้มาซึ่งข้อสรุป และการทำนายผลที่จะเกิดตามมา

3. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (the evaluative level) หมายถึง การประเมินค่าสิ่งี่อ่านโดยมิได้มุ่งจับผิดแต่ขึ้นอยู่กับการใช้ข้อมูล หรือองค์ประกอบจำนวนมาก จากการอ่านมาพิจารณาอย่างใช้เหตุผล โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้นในการตั้งเกณฑ์มาตรฐานเพื่อตัดสิน ทักษะที่จำเป็นในการอ่านระดับนี้ คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งหมายถึง การรู้จักตั้งคำถามต่อเรื่องี่อ่าน ต่อผู้เขียน และต่อผู้อ่านเอง

Raygor และRaygor (1985: 162) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจเรื่องของคำและความคิดของผู้เขียนตามตัวอักษรที่ปรากฏ

2. ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจที่ผู้อ่านไม่เพียงแต่รู้ถึงสิ่งี่ผู้เขียนเขียนเท่านั้น แต่ยังสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่างๆ ได้ สามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงต่างๆ ในเรื่องกับประสบการณ์ส่วนตัวได้ สามารถเข้าใจลำดับเหตุการณ์ต่างๆ มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล และยังสามารถตีความข้อความทั่วๆ ไปได้

3. ความเข้าใจระดับการนำไปใช้ (applied comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถประเมินแนวคิดของผู้เขียนได้ สามารถนำแนวคิดนั้นไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมของตนเองและนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้ ซึ่งความเข้าใจขั้นนี้เป็นการผสมผสานระหว่างความคิดของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียน

Conley (1995: 178-179) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับตัวอักษร (literal comprehension) คือ ความเข้าใจข้อมูลทีระบุชัดเจนอยู่ในบท

2. ระดับตีความ (interpretive comprehension) คือ ความเข้าใจข้อมูลที่แสดงโดยนัยในบทอ่าน

3. ระดับประยุกต์ (applied comprehension) คือ การเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากบทอ่านกับความรู้จากวิชาต่างๆ และหรือความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโลก

Nuttall (1996: 188-189) แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (literal comprehension) คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุชัดเจนในบทอ่าน
2. ความเข้าใจระดับตีความ (interpretative) คือ ความเข้าใจในการตีความข้อเท็จจริงหรือการพยายามให้ได้ข้อเท็จจริงจากบทอ่านด้วยวิธีการต่างๆ
3. ความเข้าใจระดับอ้างอิง (inference) คือ ความเข้าใจในสิ่งที่ระบุโดยนัยไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง
4. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (evaluation) คือ การตัดสินบทอ่านว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไร และทำได้เพียงใด
5. ความเข้าใจระดับการตอบสนองของส่วนบุคคล (personal response) คือ การที่ผู้อ่านตอบสนองบทอ่านโดยตรง โดยมีได้คำนึงถึงอิทธิพลของผู้เขียน แต่การตอบสนองนั้นจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ปรากฏชัดในบทอ่าน กล่าวคือ มิได้ตอบสนองแต่ฐานะผู้อ่าน แต่เป็นการรวมเอาความรู้สึกของผู้เขียนเข้ามาด้วย ดังนั้น อย่างน้อยที่สุดการตอบสนองก็มาจากความเข้าใจจากบทอ่าน และทัศนะของผู้อ่านที่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงทำให้ผู้อ่านรู้สึกอย่างนั้น

อัจฉรา วงศ์โสธร (2529: 82) แบ่งความเข้าใจในการอ่าน เป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจตามเนื้อหาตัวอักษร หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมายของถ้อยคำ
2. ความเข้าใจระดับการเรียบเรียงความคิด หมายถึง ความสามารถในการจัดประเภท ทำสาระสังเขป ย่อความ และสังเคราะห์ความ
3. ความเข้าใจระดับตีความ หมายถึง ความสามารถในการให้รายละเอียดเกี่ยวกับใจความสำคัญ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล การเปรียบเทียบ บอกลักษณะอุปนิสัยใจคอ ทำนายเหตุการณ์ และตีความภาษาเชิงอุปมาอุปไมย
4. ความเข้าใจระดับการประเมิน หมายถึง ความสามารถในการตัดสิน

เกี่ยวกับความจริง - ความเท็จ ความจริง – ความเพ้อฝัน ข้อเท็จจริง – ข้อคิดเห็น ตลอดจนความเหมาะสม และความเที่ยงตรงโดยใช้ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองหรือผู้อื่นเป็นเกณฑ์

แนวความคิดแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านดังกล่าวจะเห็นว่า มีลักษณะสอดคล้องกัน คือ แบ่งความสามารถความเข้าใจในการอ่านตามลำดับจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากระดับการเข้าใจความหมายของตัวอักษร ระดับการตีความเพื่อเข้าใจสารของผู้เขียน ไปจนถึงความเข้าใจในระดับสูง คือ การประเมินค่าสิ่งที่อ่าน สามารถนำคุณค่าที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้ เมื่อพิจารณาระดับของความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่าน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับข้อเท็จจริง ได้แก่ ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน ความหมายของคำ เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านตามข้อมูลที่มีอยู่ในเรื่อง
2. ความเข้าใจระดับตีความ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์เพื่อประเมินสิ่งที่อ่าน และการพิจารณาความคิดและข้อมูลใหม่โดยอาศัยความรู้และความเชื่อเดิม
3. ความเข้าใจระดับประเมินผล ได้แก่ ความเข้าใจเรื่องที่อ่านโดยผู้อ่าน พิจารณาความคิดและข้อมูลใหม่ได้ด้วยเกณฑ์ของตนเอง

2.5 การวัดความเข้าใจในการอ่าน

การวัดความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ การวัดที่เป็นระบบจะช่วยให้ทราบระดับความเข้าใจในการอ่านได้ชัดเจนและถูกต้อง นักการศึกษาได้เสนอแนวทางการวัดความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

Hafner และ Jolly (1972: 147) กล่าวว่า การวัดความเข้าใจในการอ่าน จะต้องพิจารณาจากความสามารถต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่างๆ จากเรื่องที่อ่านได้
2. เข้าใจคำชี้แจง สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจงหรือคำแนะนำที่เขียนอธิบายได้
3. จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่ได้อ่านเป็นคำพูดของตัวเองได้
4. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องราวที่อ่านได้
5. แยกได้ว่ารายละเอียดตอนไหนสำคัญ ตอนไหนไม่สำคัญ

6. บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายประกอบต่างๆ มีความสัมพันธ์กับเนื้อความสำคัญตอนไหน อย่างไร
7. บอกได้ว่าประโยคใดเป็นประโยคแสดงเนื้อความสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่าน
8. บอกได้ว่าเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาอื่นๆ อย่างไร
9. แสดงข้อสรุปของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
10. บอกแนวการเรียบเรียงหรือลำดับเนื้อหาของผู้เขียนได้ เช่น ลำดับตามเวลา สถานที่ หรือสาเหตุและผล เป็นต้น
11. บอกความหมายซ่อนเร้นที่ผู้เขียนไม่ได้แสดงไว้ในเนื้อเรื่อง
12. บอกแนวการดำเนินเรื่อง หรืออารมณ์ของเรื่องได้
13. บอกวัตถุประสงค์ในการเขียนซึ่งผู้เขียนไม่ได้ระบุไว้
14. อธิบายกลวิธีการใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบและบอกความหมายได้

Madsen (1983: 89-92) กล่าวว่าหัวใจของการวัดการอ่าน คือ “การวัดความเข้าใจในการอ่าน” และอธิบายเทคนิคในการวัดความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1. การวัดความเข้าใจในการอ่านระดับพื้นฐาน มีเทคนิคต่างๆ ดังนี้
  - 1.1 การให้รูปภาพ ได้แก่ การนำเสนอรูปภาพแล้วให้ผู้อ่านตอบคำถามจากภาพที่กำหนด ซึ่งอาจตอบในลักษณะถูกผิด หรือการเลือกตอบจากตัวเลือกก็ได้
  - 1.2 การใช้วลี หรือประโยค ส่วนใหญ่ใช้กับผู้เริ่มเรียนภาษา โดยการกำหนดวลี หรือประโยคที่เป็นความจริงและไม่จริงให้ผู้อ่านตัดสินใจจากสิ่งที่อ่านว่าถูกต้องหรือไม่ หรือการจับคู่ระหว่างวลีกับประโยค ซึ่งมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้เทคนิคนี้ ดังนี้
    - 1.2.1 ไม่ควรกำหนดคำตอบที่ผู้อ่านสามารถตอบได้ หรือไม่สามรถตอบได้ โดยไม่ได้ใช้ทักษะทางภาษาในการอ่าน เช่น การถามถึงรายละเอียดในเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านไม่มีความรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านไม่สามารถตอบคำถามได้ ทั้งๆ ที่เข้าใจประโยคคำถาม
    - 1.2.2 ไม่ควรใช้คำถามที่มีเนื้อหาที่ทำให้เกิดความลำเอียง เช่น การถามในเรื่องที่ผู้อ่านบางคนที่มีความรู้ดีสามารถตอบได้
    - 1.2.3 การกำหนดตัวเลือกต้องชัดเจนไม่กำกวม
  - 1.3 การวัดความเข้าใจบทอ่าน ได้แก่ การให้ตอบถูกผิด การจับคู่วลีหรือประโยค ข้อสังเกตของเทคนิคนี้ คือ ผู้อ่านมีโอกาสตอบได้ถูกต้องร้อยละ 50 ดังนั้น ผู้อ่านจะสามารถทำแบบวัดได้ถูกต้องครึ่งหนึ่งของแบบวัด และเดาได้ถูกต้องจากอีกครึ่งหนึ่งของแบบวัด ร้อยละ 50 ซึ่งหมายความว่าผู้อ่านอาจจะทำแบบวัดได้ถูกต้องถึงร้อยละ 75 ของแบบวัดทั้งหมด

2. การวัดความเข้าใจในการอ่านระดับกลางถึงระดับสูง มีเทคนิคต่างๆ

ดังนี้

2.1 การวัดแบบใช้ข้อความที่มีตัวเลือก เทคนิคนี้เหมาะสำหรับการวัดเกี่ยวกับเรื่องที่ยาวที่มีความยาวประมาณ 100-300 คำ ขึ้นไป ซึ่งควรตั้งคำถามประมาณ 3-4 ข้อ ในเนื้อเรื่องทุกๆ 100 คำ หรืออาจจะมากกว่านั้นตามความต้องการในการวัดรายละเอียด ผู้อ่านระดับกลางจะใช้เวลาการอ่านและการตอบคำถามโดยเฉลี่ยประมาณข้อละ 1 นาที โดยทั่วไปผู้อ่านจะใช้เวลาทั้งหมดที่กำหนดในการทำแบบวัด ดังนั้น ในการพัฒนาแบบวัด จะต้องมีการทดลองใช้ และประมาณเวลาในการทำแบบวัด หากเวลาที่กำหนดไว้มีผู้ทำแบบวัดเสร็จประมาณร้อยละ 80 ก็นับเป็นเวลาที่เหมาะสมในการทำแบบวัดชุดนั้น คำถามที่ใช้ในแบบวัด อาจจะเป็นลักษณะที่ผู้อ่านสามารถหาคำตอบจากเนื้อหาที่เป็นบทอ่าน หรือใช้การสังเคราะห์จากข้อความหลายตอนมาประกอบกัน หรือเป็นคำถามที่ผู้อ่านต้องใช้การสรุปอ้างอิง (inference)

2.2 การวัดแบบโคลซที่มีตัวเลือก (multiple-choice cloze) หมายถึงแบบวัดที่มีการตัดคำบางคำออกไป แบบวัดชนิดนี้มีข้อจำกัดอยู่ที่ผู้อ่านบางคนสามารถทำแบบวัดได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องอ่านเนื้อเรื่องทั้งหมด ข้อดีของแบบวัดชนิดนี้ คือ สามารถวัดได้ทุกข้อความที่นำมาเป็นคำถาม และมีข้อมูลที่ระบุถึงสิ่งที่จะวัดอย่างเฉพาะเจาะจง

Nutall (1996: 188-189) กล่าวว่า การวัดความเข้าใจในการอ่าน ควรใช้ระดับข้อความ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับตัวอักษร (question of literal comprehension) คือ คำถามที่มีคำตอบระบุชัดเจนในบทอ่าน
2. คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับตีความซ้ำ (question involving reorganization or reinterpretation) คือ คำถามที่ต้องการให้นักเรียนตีความข้อมูลในบทอ่านอีกครั้ง คำตอบที่ได้สำหรับคำถามประเภทนี้จะได้จากส่วนต่างๆ ของบทอ่านรวมกัน ทำให้นักเรียนต้องพิจารณาบทอ่านทั้งหมด ไม่ใช่เพียงการหาคำตอบจากประโยคใดประโยคหนึ่ง
3. คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับอ้างอิง (question of inference) คือ คำถามที่คำตอบไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง นักเรียนต้องรวบรวมข้อมูลที่กระจัดกระจายภายในบทอ่านเพื่อเป็นคำตอบ และต้องเข้าใจบทอ่านมากพอที่จะตอบคำถามได้ คำถามประเภทนี้คล้ายกับคำถามประเภทที่สอง แต่มีความซับซ้อนมากกว่าโดยมุ่งวัดการคิดมากกว่าความสามารถทางภาษา
4. คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับประเมินค่า (question of evaluation) คือ คำถามที่ให้นักเรียนตัดสินบทอ่านว่าผู้เขียนพยายามจะสื่อสารอะไร และทำได้เพียงใด

5. คำถามเพื่อวัดความเข้าใจระดับการตอบสนองส่วนบุคคล (question of personal response) คือ คำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อสิ่งที่ได้อ่าน ไม่ใช่ต่อผู้เขียน การที่จะตอบคำถามประเภทนี้จะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านเป็นอย่างดี และต้องสามารถอธิบายได้ว่าทำไมจึงรู้สึกดังที่ได้ตอบคำถามไปเช่นนั้น

แนวคิดเกี่ยวกับการวัดความเข้าใจในการอ่านดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดความเข้าใจในการอ่านมีเทคนิคต่างๆ ดังนั้น ผู้วัดจะต้องเลือกลักษณะของแบบวัดให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน จุดประสงค์การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ประเมินได้เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3. ความคงทนในการเรียนรู้

3.1 ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้

การเรียนรู้ที่สำคัญผู้เรียนจะต้องสามารถจดจำสิ่งที่ได้เรียนรู้และนำมาใช้ได้มีโอกาสต่างๆ ตามความต้องการ ซึ่งเรียกว่า ความคงทนในการเรียนรู้ ราชบัณฑิตยสถาน (2550: 343) กล่าวถึงความคงทนในการเรียนรู้ว่า หมายถึง “ปริมาณที่จำได้หลังจากมีการเรียนรู้ การคงอยู่ของสิ่งที่ได้เรียนรู้” นอกจากนี้ นักวิชาการได้ให้ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

ความคงทนในการเรียนรู้ คือ การคงไว้ซึ่งข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่สามารถระลึกได้ โดยอาจไม่ได้มีการทบทวนข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์อีกครั้ง (Cermak, 1972: 18)

ความคงทนในการเรียนรู้ คือ การเก็บข้อมูลไว้ในระบบความจำ (Klatzky, 1975: 4)

ความคงทนในการเรียนรู้ คือ ความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลภายในระยะเวลาหนึ่งหลังจากที่ได้รับข้อมูลในครั้งแรก (Wingfield และ Byrnes, 1981: 18)

ความคงทนในการเรียนรู้ คือ กระบวนการจัดเก็บข้อมูลไว้ในระบบความจำและคงไว้เพื่อสามารถนำมาใช้ในครั้งต่อไป (Gordon, 1989: 197)

ความคงทนในการเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้คงทนตามเป้าหมายของการเรียน (Moxley Najor-Durack และDumbrigue, 2001: 37)

ความคงทนในการเรียนรู้ คือ การเก็บหรือรักษา การรับรู้ และความเข้าใจที่เกิดจากการรับรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ (สุชา จันทน์เอม, 2533: 181)

ความคงทนในการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการจำ กระบวนการจำเริ่มจากขั้นที่ 1 การเรียนรู้ (acquisition) เป็นสิ่งที่จดจำและเข้าใจจากการเรียนในครั้งแรก โดยบันทึกประสบการณ์นั้นไว้ในความจำ ขั้นที่ 2 ความคงทนในการเรียนรู้ (retention) เป็นการเก็บข้อมูลจากความจำและความเข้าใจ และสามารถนำข้อมูลนั้นไปใช้ในโอกาสต่อไป และขั้นที่ 3 การแสดงข้อมูลจากความจำ (retrieval) เป็นการนำข้อมูลที่เก็บไว้ในความจำมาใช้ (Gleitman, 1981: 272)

กล่าวโดยสรุป ความคงทนในการเรียนรู้เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการจำ หมายถึง กระบวนการจัดเก็บความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับไว้ในระบบความจำเป็นระยะเวลาหนึ่งและสามารถนำมาใช้ได้ ในโอกาสต่อไป

3.2 ความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

การเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้มีความเกี่ยวข้องกันอย่างมาก เนื่องจากผลของประสบการณ์ที่เรียนรู้จะเก็บสะสมไว้ในระบบความจำ (Hulse, Egeth และ Deese, 1984: 300)

การเรียนรู้และความจำมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต หากเป็นสัตว์จะช่วยให้จดจำแหล่งอาหาร ที่ซ่อนของศัตรู ขณะที่หากเป็นมนุษย์จะช่วยในการพูด อ่าน เขียน ขับรถ และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ดังนั้น หากมนุษย์ดำเนินชีวิตโดยไม่มีกรจำและ

การเรียนรู้ ชีวิตย่อมไม่มีอดีตและอนาคต มนุษย์อาจทำสิ่งต่างๆ โดยที่ไม่ทราบว่าเป็นประโยชน์หรือไม่ (Gordon, 1989: 195-196)

การจดจำเหตุการณ์ต่างๆ ที่คนเรารับรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เราจำชื่อตัวเอง จำบ้านที่อยู่ของตน จำญาติพี่น้องและเพื่อนฝูง จำสิ่งที่เคยเกิดขึ้นในอดีตว่าถ้าทำอย่างนั้นแล้วจะเกิดผลอย่างไร จำความคิดและความตั้งใจที่จะทำอะไร ฯลฯ ความต่อเนื่องกันของการดำรงชีวิตและการรู้จักเลี่ยงสิ่งที่ไม่ชอบหรือเป็นสิ่งที่ เป็นภัยอันตรายแก่ตน ย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้หากคนเราปราศจากความจำ (ชัยพร วิชชาวุธ, 2518: 1)

กล่าวโดยสรุป ความคงทนในการเรียนรู้มีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะมนุษย์ เนื่องจากทำให้จดจำสิ่งที่เรียนรู้และส่งผลต่อการทำกิจกรรมต่างๆ สามารถนำข้อมูลหรือสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ในโอกาสต่อไป

3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้

ความคงทนในการเรียนรู้ต้องอาศัยปัจจัยบางประการ ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึง ดังนี้

Travers (1967: 316-317) กล่าวว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้มีดังนี้

1. การเรียนรู้อย่างมีความหมาย (meaningful learning) สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ อย่างมีความหมายจะเก็บไว้ในความจำดีกว่าการเรียนรู้อย่างไร้ความหมาย
2. การเรียนเกิน (overlearning) เป็นการฝึกฝนหรือปฏิบัติซ้ำๆ ภายหลังจากการเรียน ครั้งแรกจนเกิดความเข้าใจและเชี่ยวชาญ โดยการเรียนรู้เกินเป็นการฝึกทักษะด้านต่างๆ เช่น การอ่าน การเขียน เป็นต้น

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดช (2528: 211, 216) กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ได้แก่

1. ช่วงเวลาก่อนวัดความคงทนในการเรียนรู้ (time interval before retention is measured) หากช่วงเวลานี้นานเท่าใด ความคงทนในการเรียนรู้จะลดลงเท่านั้น กล่าวคือ

เมื่อการเรียนรู้สิ้นสุดลงทันทีทันใด ปริมาณของความคงทนในการเรียนรู้จะยังมีเป็นจำนวนมาก แต่ความคงทนในการเรียนรู้จะค่อยๆ ลดลงในที่สุด จนกระทั่งสามารถจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ในจำนวนที่แน่นอน อย่างไรก็ตาม อาจจะมีการสูญเสียความคงทนในการเรียนรู้เมื่อระยะเวลาผ่านไปนาน

2. ระดับของการเรียนรู้เดิม (the degree of original learning) ระดับของการเรียนรู้เดิมมีความสัมพันธ์กับความคงทนในการเรียนรู้โดยตรง ถ้าการเรียนรู้เดิมมีมากเท่าใด ความคงทนในการเรียนรู้จะมีมากขึ้นเท่านั้น และระยะเวลาของการลืมจะคงที่

3. การเรียนเกิน (overlearning) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเราท่องคำศัพท์ 10 เทียว และสามารถจำได้แล้ว การเรียนเกินอีกร้อยละ 50 ย่อมหมายความว่าเราท่องจำอีก 15 เทียว เป็นต้น ซึ่งทำให้ความจำถาวรขึ้น

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ประกอบด้วย การเรียนรู้ที่มีความหมาย การเรียนเกิน ช่วงเวลาก่อนวัดความคงทนในการเรียนรู้และระดับของการเรียนรู้เดิมหรือพื้นความรู้ของผู้เรียน

3.4 การวัดความคงทนในการเรียนรู้

การวัดความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง การวัดผลสิ่งที่เคยเรียนรู้ในครั้งก่อนโดยศึกษาความรู้ที่ยังคงอยู่หลังจากช่วงเวลาหนึ่ง (Gordon, 1989: 139) การวัดความคงทนในการเรียนรู้ส่วนใหญ่ใช้การทดสอบซ้ำ (Nunnally, 1959: 108; Lindvall และ Nitko, 1975: 127; ซวาล แพร์ตกุล, 2526: 1; เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2551: 103)

นักวิชาการได้อธิบายพฤติกรรมที่สามารถวัดความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

Travers (1967: 308-309) กล่าวว่าความคงทนในการเรียนรู้สามารถวัดได้จากพฤติกรรม ดังนี้

1. การระลึกได้ (the recall method) เป็นการบอกสิ่งที่เคยจดจำมา เช่น การบอกความหมายของคำศัพท์ การบอกประโยคหรือข้อความ รวมทั้งการสาธิตสิ่งที่เคยเรียนรู้

2. การจำได้ (the recognition method) เป็นการประยุกต์ทักษะด้านความรู้โดยระบุสิ่งเร้าที่ได้เรียนรู้หรือมีประสบการณ์มาก่อนจากสิ่งที่มีให้เลือก ซึ่งเป็นวิธีการที่ง่ายกว่าการระลึกได้ เนื่องจากมีข้อมูลบางส่วนให้เลือกเพื่อช่วยการจดจำ

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2523: 251-257) กล่าวว่า ความคงทนในการเรียนรู้สามารถวัดได้จากพฤติกรรม ดังนี้

1. การจำได้ (recognition) เป็นการทดสอบความจำโดยการปรากฏสิ่งเร้าที่เคยประสบมาแล้วในอดีตปะปนกับสิ่งเร้าใหม่ๆ แล้วชี้ให้เห็นว่า สิ่งเร้าใดเป็นสิ่งเร้าเดิมได้ถูกต้อง เช่น การชี้ตัวผู้ต้องหาบนโรงพัก โดยมีผู้ต้องหาปะปนอยู่กับบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นๆ เป็นต้น การวัดพฤติกรรมการจำได้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 แบบจำสอบ (study-test method) เป็นวิธีการที่ผู้ทดสอบจะเสนอสิ่งเร้าชุดหนึ่ง อาจประกอบด้วยคำ 2 พยางค์ 15 คำ (อาจเป็นการอ่านให้ฟังหรือฉายให้ดูที่ละภาพ) คำละ 4-5 วินาที แล้วให้ผู้รับการทดสอบทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น อ่านหนังสือ ฟังเพลง เป็นเวลาประมาณ 30 นาที แล้วจึงทดสอบโดยเสนอสิ่งเร้า (เช่น เดียวกับการทดสอบครั้งแรก) เป็นคำ 2 พยางค์ 30 คำ โดยมีคำเก่าอยู่ 15 คำ และคำใหม่อีก 15 คำ ปะปนกัน แล้วให้ผู้รับการทดสอบบอกว่าเป็นคำใดเป็นคำเก่าทั้ง 15 คำ คำใหม่ที่เติมลงไปเป็นตัวหลอกล่อ (distractor) ที่ทำให้เกิดการจำที่ผิดพลาด โดยพบว่า ยิ่งตัวหลอกล่อมีความคล้ายคลึงกับคำเก่ามากเท่าใด การจำจะผิดพลาดมากเท่านั้น กล่าวคือ จำนวนความจำจะลดลง และจำนวนความจำที่ผิดจะเพิ่มมากขึ้น เช่น คำว่า บิดา กับ มารดา คำว่า ประสบ กับ ประสพ เป็นต้น

1.2 แบบจำต่อเนื่อง (continuous recognition test) เป็นวิธีการที่ผู้ทดสอบจะเสนอสิ่งเร้าใหม่ (ไม่ซ้ำกับสิ่งเร้าเดิม) และสิ่งเร้าเก่า (ซ้ำกับสิ่งเร้าที่เสนอไปแล้ว) ปะปนกันไปเรื่อยๆ โดยให้ผู้รับการทดสอบตอบว่าสิ่งเร้าที่เสนอไปนั้นเป็นสิ่งเร้าเก่าหรือสิ่งเร้าใหม่ทุกครั้งที่เสนอสิ่งเร้า เช่น การเสนอตัวเลข 3 หลัก ได้แก่ /5 4 9/ /2 8 7/ /4 3 6/ /4 3 6/ ... คำเฉลย ใหม่ ใหม่ ใหม่ เก่า... ผลการทดลอง ปรากฏว่ายังมีตัวแทรกมากขึ้นเท่าใด คะแนนในการจำที่ถูกต้องจะลดลง และคะแนนความจำผิดจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนถึง 50% ซึ่งแสดงว่าผู้รับการทดสอบเกิดความสับสนมาก เพราะได้เห็นสิ่งเร้าที่คล้ายคลึงกันมาเป็นจำนวนมาก

2. การระลึกได้ (recall) เป็นการระลึกสิ่งที่เคยประสบมาแล้วในอดีตออกมา โดยไม่มีสิ่งเร้าที่เคยประสบมาปรากฏให้เห็น การวัดพฤติกรรมการระลึกได้สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 การระลึกเสรี (free recall) เป็นการระลึกสิ่งเข้าใดๆก่อนหรือหลังได้โดยไม่ต้องเรียงลำดับ เช่น การจำคำที่มีความหมาย 2 พยางค์ จำนวน 30 คำ โดยการอ่านให้ฟังทีละคำ ใช้เวลาคำละ 3-4 วินาที ผลการทดลองพบว่า ลำดับของคำที่ได้ยินแรกๆ ผู้รับการทดลองจะจำได้ดีช่วงแรกและลดการจำลงเรื่อยๆ จนกระทั่งใกล้จะถึงคำสุดท้าย การจำในคำท้ายๆ จะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ

2.2 การระลึกตามลำดับ (serial recall) เป็นการระลึกสิ่งเข้าตามลำดับที่ เช่น การระลึกหมายเลขโทรศัพท์ ถ้าระลึกลำดับที่ผิดก็จะผิดพลาดถึงปลายทางได้ การทดสอบวิธีนี้นิยมทดสอบด้วยวิธีหยั่ง (probe method) คือ การเสนอสิ่งเข้าเรียงตามลำดับให้ผู้รับการทดลองดูหรือฟังทีละตัว พอเสนอเสร็จจะบอกผู้รับการทดลองว่าตัวใดเป็นตัวหยั่ง แล้วให้ผู้รับการทดลองบอกว่าตัวเร้าที่ต่อจากตัวหยั่งคืออะไร เช่น กำหนดคำศัพท์ ได้แก่คำว่า ส้ม กล้วย ไม้ ดอก ชัน จาน แก้ว “ไม้” เป็นตัวหยั่ง ถามว่าคำที่ต่อจากไม้คืออะไร ถ้าผู้ทดลองมีความจำดี อาจตอบเลยต่อไปว่าคำต่อจากไม้มีกี่คำอะไรบ้าง

3. การระลึกตามตัวแนะ (cued recall) เป็นการทดสอบความจำที่เกิดจากการจำสิ่งต่างๆ คู่กัน หรืออาศัยกฎความคล้ายคลึง (จำสิ่งที่คล้ายคลึงกันเป็นพวกเดียวกัน) การวัดพฤติกรรมการระลึกตามตัวแนะ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

3.1 แบบคาดคำตอบ (anticipation method) เป็นวิธีที่ผู้ทดสอบจะเสนอสิ่งเข้าแบบคู่สัมพันธ์ระหว่างตัวเลขคู่กับพยัญชนะที่ไร้ความหมายทีละคู่ นานคู่ละ 2-3 วินาที จนครบ 8 หรือ 10 หรือ 15 คู่ แล้วแต่ความยากง่ายของคู่ เมื่อเสนอครบทุกคู่ ผู้ทดสอบจะสุ่มเอาคู่ใดคู่หนึ่งให้ผู้รับการทดสอบตอบว่า ถ้าให้เห็นหรือได้ยินตัวเลขนี้แล้ว คำที่คู่กับตัวเลขนี้คือคำใด เช่น 3 คู่กับ ณก ผู้ทดสอบถามว่าคู่กับอะไร ถ้าผู้รับการทดสอบจำไม่ได้ก็จะเฉลยและถามคู่ต่อไปเรื่อยๆ

3.2 แบบจำสอบ (study-test method) เป็นวิธีที่ผู้ทดสอบจะเสนอสิ่งเข้าแบบคู่สัมพันธ์เช่นเดียวกับวิธีแรกที่ละคู่ คู่ละ 2-3 วินาที จนครบทุกคู่ เป็นรอบจำ แล้วทดสอบโดยนำตัวเลขมาถามทุกคู่แบบสุ่มว่า ตัวเลขแต่ละตัวคู่กับคำใดบ้าง ขึ้นต่อไปจะนำชุดคำเหล่านั้นมาเสนอใหม่โดยการจับสลากร แล้วทดสอบเช่นเดียวกับชุดแรกต่อไปเรื่อยๆ เช่น รอบจำ 3-ณก 1-กท 7-คี... รอบสอบ 1-? 7-? 3-? ...

3.3 แบบต่อเนื่อง (continuous method) เป็นวิธีที่ผู้ทดสอบจะเสนอสิ่งเข้าที่เป็นคู่สัมพันธ์เป็นรอบจำกับรอบสอบสลับกันไปเรื่อยๆ เช่น ลำดับที่ 1 คู่สัมพันธ์คือ 1-กท ลำดับที่ 2 คู่สัมพันธ์คือ 3-ณก ลำดับที่ 3 คู่สัมพันธ์คือ 7-คี ลำดับที่ 4 คู่สัมพันธ์คือ 1-? ลำดับที่ 5 คู่สัมพันธ์คือ 8-ฏอก ...จนครบทุกข้อ ผลการทดลองพบว่ายิ่งคู่สอดแทรกในรอบจำมากขึ้นเท่าใด การจำได้ในรอบสอบยิ่งน้อยลงเท่านั้น

ชัยพร วิชาวุธ (2525: 284-287) กล่าวว่า การวัดความคงทนในการเรียนรู้สามารถวัดได้จากพฤติกรรม ดังนี้

1. การจำได้ (recognition) คือ การระบุถึงสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งเร้าว่าเป็นสิ่งที่เคยประสบหรือได้เรียนรู้มาหรือไม่ หรือความสามารถที่ระบุได้ว่าสิ่งเร้าที่ปรากฏอยู่ต่อหน้าหลายสิ่งมีสิ่งเร้าใดบ้างที่ได้เรียนรู้หรือมีประสบการณ์มาก่อน

2. การระลึกได้ (recall) คือ การระบุหรือบอกสิ่งของหรือเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งเร้าจากความจำที่ผ่านมาโดยอาจเป็นเหตุการณ์เดียวหรือเหตุการณ์ต่อเนื่อง ตัวอย่างของเหตุการณ์เดียว เช่น การระลึกถึงหมายเลขโทรศัพท์ การบรรยายหน้าตาและรูปร่างของคนร้าย ส่วนการเหตุการณ์ต่อเนื่อง เช่น การเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ฟัง เป็นต้น

สุวรี ศิวะแพทย์ (2549: 182-183) กล่าวถึงการวัดความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

1. การระลึกได้ (recall) หมายถึง การสร้างเหตุการณ์ต่างๆ จากความทรงจำทั้งหมดด้วยตนเอง โดยไม่มีตัวชี้แนะ แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 การระลึกโดยเสรี (free recall tasks) หมายถึง การบอกสิ่งที่เคยเห็นหรือเคยเรียนรู้ขึ้นมาเมื่อไรบ้าง เป็นการเรียกความทรงจำโดยอิสระ ไม่ต้องเรียงตามลำดับ เช่น การนึกถึงชื่อจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ ภูเก็ต ตรัง พังงา ชุมพร กระบี่ สงขลา เป็นต้น

1.2 การระลึกตามลำดับ (serial recall) หมายถึง การบอกเล่าสิ่งที่เรียนรู้แล้วตั้งแต่สิ่งแรกจนถึงสิ่งสุดท้าย วิธีนี้ยากกว่าการระลึกโดยเสรี เนื่องจากจำเป็นต้องนึกตามลำดับก่อนหลังจึงจะได้ผล เช่น การนึกถึงหมายเลขโทรศัพท์ จำเป็นจะต้องเรียงลำดับตัวเลขให้ถูกต้องหรือการระลึกถึงขั้นตอนการทำอาหารหรือกระบวนการทดลองทางวิทยาศาสตร์

1.3 การระลึกแบบจับคู่ (pair-associated) หมายถึง การจำสิ่งเร้าในลักษณะคู่สัมพันธ์ ตัวแรกเรียกว่า ตัวเร้า (stimulus) เป็นตัวชี้แนะให้นึกโยงถึงตัวหลังซึ่งเรียกว่าการตอบสนอง (response) โดยผู้ระลึกจะได้รับการชี้แนะ คือ ได้รับสิ่งเร้าเพื่อช่วยในการฟื้นความจำที่เป็นตัวหลัง เช่น ผู้ทดลองจะจับคู่ รองเท้า ต้นไม้ ในการทดลองผู้ระลึกจะได้รับคำว่า รองเท้าและต้องตอบว่าต้นไม้ ในกรณีที่ผู้ระลึกตอบเป็นอย่างอื่นจะถือว่าจำไม่ได้

2. การจำได้ (recognition) หมายถึง การบ่งชี้ข้อมูลที่ถูกต้องจากข้อมูลที่มีอยู่ กล่าวคือ บุคคลนั้นจะต้องมีประสบการณ์การรับรู้ข้อมูลเดิมเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับความเหมือนหรือความแตกต่างกับข้อมูลใหม่ที่พบ เช่น การชี้ตัวผู้ต้องหา หรือการทำข้อสอบ

ปรนัย ผู้รับการทดสอบหรือพยานใจก็ต้องการระลึกถึงข้อมูลที่ตนมีอยู่เพื่อเลือกสิ่งเร้าที่ปรากฏตรงหน้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประสบการณ์เดิมของตนมากที่สุด แต่บางครั้งสิ่งแวดล้อมที่มีความคล้ายคลึงกับประสบการณ์เดิมมาก ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนหรือจำผิดพลาดได้

3. การจำจากการปะติดปะต่อเรื่อง (reconstruction) หมายถึง การจำแบบสร้างขึ้นใหม่ เป็นความจำที่บุคคลพยายามระลึกให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เช่น การกล่าวสุนทรพจน์ ผู้ฟังอาจกลับมาเล่าให้บุคคลอื่นฟังว่าคำกล่าวนั้นมีเนื้อหาว่าอย่างไร แต่สิ่งที่เล่าให้ฟังนั้นไม่ใช่คำพูดที่ถ่ายทอดมาจึงมีความคลาดเคลื่อน เพราะการระลึกลักษณะนั้นต้องอาศัยการสร้างเหตุการณ์ หรือการรับรู้เดิมจากรายละเอียดต่างๆ ที่รื้อฟื้นจากความจำ

4. การจำจากภาพ (picture memory) หมายถึง การจำข้อมูลจากภาพซึ่งบุคคลจะจำได้ดีกว่าสิ่งเร้าชนิดอื่น เช่น การทดลองให้ดูภาพบุคคลต่างๆ พบว่าสามารถจำได้ร้อยละ 90 ข้อสันนิษฐานที่เป็นไปได้ คือ ภาพเป็นสิ่งเร้าที่แตกต่างจากประเภทอื่นเมื่อถูกนำเข้ารหัสจึงเป็นสิ่งเร้าที่เด่น สะดุดความคิดได้ง่าย ทำให้ฟื้นความจำได้เร็วกว่าประเภทอื่น

Blachowicz และFisher (2006: 139) กล่าวว่า ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ส่วนใหญ่นิยมวัดจากพฤติกรรมการจำได้ (recognition) ส่วนการระลึกได้ (recall) เป็นพฤติกรรมที่วัดได้ยากกว่า

กล่าวโดยสรุป การวัดความคงทนในการเรียนรู้ส่วนใหญ่ใช้การทดสอบซ้ำ โดยสามารถวัดได้จากพฤติกรรมการระลึกได้ (recall) และการจำได้ (recognition) ความคงทนในการเรียนรู้ที่วัดจากพฤติกรรมการระลึกได้ แบ่งเป็นการระลึกโดยเสรี การระลึกตามลำดับและการระลึกแบบจับคู่ การระลึกตามตัวนะ ส่วนความคงทนในการเรียนรู้ที่วัดจากพฤติกรรมการจำได้ แบ่งเป็นการจำแบบจำสอบ การจำแบบต่อเนื่อง และความคงทนในการเรียนรู้สามารถวัดได้จากพฤติกรรมการปะติดปะต่อเรื่อง และการจำจากภาพ และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ ส่วนใหญ่นิยมวัดจากพฤติกรรมการจำได้

3.5 ระยะเวลาในการวัดความคงทนในการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายระยะเวลาในการวัดความคงทนในการเรียนรู้ไว้หลายแนวคิด ดังนี้

1. ควรเว้นระยะห่างกันอย่างน้อย 1 วัน ถึง 1 สัปดาห์ แต่ไม่ควรเกิน 3 สัปดาห์ (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2551: 103)

2. ควรเว้นระยะห่างจากการทดสอบครั้งแรกประมาณ 14 วัน เพราะเป็นระยะเวลาที่ความจำระยะสั้นจะฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาว (ชัยพร วิชชาวุธ, 2525: 288)

3. ควรเว้นระยะห่างในการทดสอบครั้งที่สองตั้งแต่ 1 สัปดาห์ ถึง 1 เดือน เนื่องจากจะทำให้เกิดความคงที่ของคะแนนจากการสอบซ้ำ (Lindvall และ Nitko, 1975: 127; ชาวล แพร์ตกุล, 2526: 1)

กล่าวโดยสรุป ระยะเวลาในการวัดความคงทนในการเรียนรู้ ควรเว้นระยะเวลาดังแต่ 1 วัน จนถึงประมาณ 1 เดือน เนื่องจากเป็นระยะที่ความจำระยะสั้นจะฝังตัวเป็นความจำระยะยาวและทำให้เกิดความคงที่ของคะแนนจากการสอบซ้ำ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากยังไม่มียงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศ

พลชัย วิริยะสมบัติ (2539) ศึกษาการใช้และความถูกต้องของการใช้กลวิธีในการเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และวิเคราะห์ปริมาณการใช้และความถูกต้องของการใช้กลวิธีในการเดาความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการเดาความหมายภาษาอังกฤษสูง กลาง และต่ำ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคการศึกษาปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีในการเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษประเภทวิเคราะห์คำที่นักเรียนใช้ในปริมาณมากที่สุด คือ รากศัพท์ และน้อยที่สุด คือ อุปสรรค ส่วนกลวิธีประเภทการวิเคราะห์บริบทที่นักเรียนใช้มากที่สุด คือ การยกตัวอย่าง และน้อยที่สุด คือ คำจำกัดความ กลวิธีประเภทการวิเคราะห์

คำที่นักเรียนกลุ่มสูง และปานกลางใช้มากที่สุด คือ บัจฉัย กลวิธีที่นักเรียนกลุ่มต่ำใช้มากที่สุด คือ รากศัพท์ กลวิธีที่นักเรียนทั้งสามกลุ่มใช้น้อยที่สุด คือ รากศัพท์ ส่วนกลวิธีประเภทการวิเคราะห์บริบท นักเรียนทั้งสามกลุ่มใช้การสรุปความมากที่สุดและใช้กลวิธีการกล่าวซ้ำน้อยที่สุด

วิชัย สายคำอิน (2540) ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความคงทนในการจำความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนแบบมีเกมประกอบและแบบไม่มีเกมประกอบ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 56 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 28 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเรียนรู้ความหมายคำศัพท์ของกลุ่มที่เรียนแบบมีเกมประกอบและแบบไม่มีเกมประกอบแตกต่างกันและความคงทนในการจำความหมายของกลุ่มที่เรียนแบบมีเกมประกอบและแบบไม่มีเกมประกอบแตกต่างกัน

ดวงเดือน จังพานิช (2542) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมายและวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนรัตนบำรุงราษฎร์ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 60 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มแรกใช้วิธีสอนแบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมายและกลุ่มที่สองใช้วิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมายและวิธีสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสัมพันธ์ขอบข่ายความหมายมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติ และนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างของความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตติยา เมฆประยูร (2544) ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 345 คน แบ่งนักเรียนตามคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ใต้นักเรียนกลุ่มสูง จำนวน 76 คน กลุ่มปานกลาง 193 คน และนักเรียนกลุ่มต่ำ 76 คน โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งดัดแปลงจาก Vocabulary Learning Questionnaire

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษประเภทเมตาคอกนิทีฟ และประเภทการใช้ความรู้ความคิดเพื่อความเข้าใจในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านของแต่ละประเภทพบว่า นักเรียนใช้กลวิธีทุกด้านในระดับปานกลาง นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง กลาง และต่ำ ใช้กลวิธีทุกประเภทในระดับปานกลาง และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปิยรัตน์ จินารัตน์ (2544) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป็นเป้าหมายและวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 88 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป็นเป้าหมาย จำนวน 44 คน และกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านจำนวน 44 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป็นเป้าหมายและกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป็นเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป็นเป้าหมาย มีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุติมา จันทร์จิตร (2544) ศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำศัพท์ในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลสงขลา จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรชุนา หลิมศิริวงษ์ (2544) ศึกษาการส่งเสริมความรู้คำศัพท์ความคงทน การจำคำศัพท์ และความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้สมุดจดคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 34 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนคำศัพท์โดยใช้กิจกรรมสมุดคำศัพท์มีคะแนนภาษาอังกฤษของได้ไม่ถึงร้อยละ 50 มีความคงทนการจำคำศัพท์ และมีความสามารถในการเขียนอนุเจตบอกล่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อภิรดี จริยารังสีโรจน์ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้คำเกี่ยวกับศัพท์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษต่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษาที่ 1 จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้พฤติกรรมการเรียนรู้คำเกี่ยวกับศัพท์ทางวัฒนธรรม ประกอบด้วยพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ที่มาจากบทอ่าน พฤติกรรมการรู้ศัพท์ปฏิสัมพันธ์ และพฤติกรรมการรู้ศัพท์ที่มาจากผู้อ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนใช้พฤติกรรมการรู้คำศัพท์ที่มาจากผู้อ่านมากที่สุด และใช้พฤติกรรมการรู้คำศัพท์ปฏิสัมพันธ์น้อยที่สุด และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ใช้พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับศัพท์ทางวัฒนธรรมซึ่งประกอบไปด้วยพฤติกรรมการรู้ศัพท์ที่มาจากบทอ่าน และพฤติกรรมการรู้ศัพท์ที่มาจากผู้อ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ประเภทพฤติปฏิสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จักริน โพธิ์ทอง (2545) ศึกษาการอ่านแบบกว้างขวางเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การรู้คำศัพท์ และทัศนคติเชิงบวกต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพานพิทยาคม จังหวัดเชียงราย จำนวน 33 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบกว้างขวางมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านแบบกว้างขวางมีคะแนนการรู้คำศัพท์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และทัศนคติเชิงบวกต่อการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

จตุพร เพชรแก้ว (2546) ศึกษาการใช้กลวิธีลินซ์เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ความคงทนในการจำและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่ง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 26 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยกลวิธีลินซ์ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยกลวิธีลินซ์มีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์หลังจาก การสอนสิ้นสุดลง และในระยะเวลา 14 วัน นักเรียนมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยกลวิธีลินซ์

จิรนนท์ เมฆวงษ์ (2547) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านร่มหลวง จำนวน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ โดยรวมผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและนักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

สุภาพร มโนวงศ์ (2547) ศึกษาการใช้บทสนทนาจากภาพการ์ตูนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจภาษาอังกฤษตามความหมายในบริบทและการรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 38 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยบทสนทนาจากภาพการ์ตูนมีความเข้าใจภาษาอังกฤษตามความหมายในบริบทสูงขึ้น และมีระดับความสามารถในการรู้คำศัพท์สูงขึ้น

การศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ไปใช้ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ตัวแปรตามในงานวิจัยส่วนใหญ่ ได้แก่ ความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน ความคงทนในการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า การนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ความคงทนในการเรียนรู้ และตัวแปรตามอื่นๆ เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Huang (1999) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้คำศัพท์ความรู้เดิมและการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาวไต้หวันที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

จำแนกเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวน 290 คน นักเรียนเกรด 12 จำนวน 254 คน และนักศึกษา ระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย จำนวน 329 คน รวมจำนวนเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 873 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความรู้คำศัพท์ของนักเรียนได้วันที่เรียนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศเท่ากับ 3,000 คำ นักเรียนเกรด 9 ใช้ความรู้เดิมมากกว่าความรู้คำศัพท์ใน การทำความเข้าใจบทอ่าน ขณะที่นักเรียนเกรด 12 นักศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยใช้ ความรู้คำศัพท์มากกว่าความรู้เดิม นอกจากนี้ ยังพบว่าหากนักเรียนสามารถระลึกข้อมูลในบทอ่าน ทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษได้ดี นักเรียนจะมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจดีขึ้น

Nakamura (1999) ศึกษาการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนญี่ปุ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 178 คน อายุระหว่าง 16-18 ปี ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นนักเรียนญี่ปุ่นใน ประเทศญี่ปุ่น 86 คน และเป็นนักเรียนญี่ปุ่นในประเทศอังกฤษ 92 คน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเรียนคำศัพท์ที่นักเรียนทั้งสองกลุ่มใช้บ่อยที่สุด คือ การค้นหาความหมายคำศัพท์ใน พจนานุกรม 2 ภาษา การคาดเดาความหมายจากบริบทโดยใช้ความรู้เดิม การคาดเดาความหมาย จากโครงสร้าง และพบว่ากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่นักเรียน 2 กลุ่มใช้ในระบับน้อย และใช้ต่างกัน คือ นักเรียนญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่นใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์โดยการขอให้ครูเจ้าของภาษาบอก คำเหมือนและตัวอย่าง ส่วนนักเรียนญี่ปุ่นที่อยู่ในประเทศอังกฤษใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ คือ การขอให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนยกตัวอย่างคำศัพท์

Venetis (1999: online) ศึกษาผลของการสอนคำศัพท์จากบริบทและจาก รายการคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 45 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษขั้นต้นโดยใช้รายการคำศัพท์พร้อมความหมาย ขณะอ่าน จำนวน 22 คน และกลุ่มที่สองเป็นนักเรียนที่ศึกษาด้วยวิธีการเดาความหมายจากบริบท ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

Fan (2000) ศึกษาความสัมพันธ์ของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์กับการจำคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยฮ่องกงไปลีเทคนิค จำนวน 138 คน ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีความสัมพันธ์กับการจำคำศัพท์ นักศึกษาใช้กลวิธี การเรียนคำศัพท์ใหม่จากแบบเรียนหรือสิ่งพิมพ์ในโรงเรียนมากที่สุด ส่วนกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่

นักศึกษาระบุว่ามีประโยชน์ที่สุด คือ กลวิธีการคาดเดาความหมายคำศัพท์ใหม่ที่พบขณะอ่านและการใช้พจนานุกรม

Grace (2000) ศึกษาผลของการแปลความหมายคำศัพท์เป็นภาษาแม่ที่มีต่อความจำระยะสั้นและระยะเวลาของผู้เรียนที่มีเพศต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนอาสาสมัคร ชั้นปีที่ 1 จำนวน 181 คน ที่เรียนวิชาภาษาฝรั่งเศส แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการแปลความหมายคำศัพท์ จำนวน 89 คน และกลุ่มที่สอง เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ จำนวน 92 คน ผลการวิจัยพบว่า มีความจำทั้งระยะสั้นและระยะยาวไม่แตกต่างกันระหว่างนักศึกษากลุ่มที่เรียนคำศัพท์โดยได้รับคำแปลที่มีเพศต่างกัน แต่นักเรียนกลุ่มที่ได้รับคำแปลมีคะแนนความจำระยะสั้นและระยะยาวสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับคำแปลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Rodriguez และ Sadoski (2000) ศึกษาผลของการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีท่องจำคำศัพท์และความหมาย วิธีเรียนจากบริบท วิธีเรียนโดยการเชื่อมโยงคำศัพท์เป้าหมายให้พ้องกับเสียงในภาษาแม่และรูปภาพ และวิธีเรียนด้วยทั้งจากบริบทและด้วยวิธีการเชื่อมโยงคำศัพท์เป้าหมายให้พ้องกับเสียงในภาษาแม่และรูปภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาวเวเนซุเอลาที่เรียนอยู่เกรด 8 จำนวน 160 คน จัดนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม เพื่อเรียนคำศัพท์ตามวิธีที่ต้องการศึกษาแต่ละวิธี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านจากบริบทและวิธีการเชื่อมโยงคำศัพท์เป้าหมายให้พ้องกับเสียงในภาษาแม่และรูปภาพ มีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่านักเรียนอีก 3 กลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Vichulta และ Sabphadungchon (2000) ศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการคาดเดาความหมายคำศัพท์ของนักศึกษาที่มีความสามารถในการเดาสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 141 คน โดยให้นักศึกษาทำแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้กลวิธีการคาดเดาความหมายคำศัพท์ 2 แบบ คือ แบบการคาดเดาความหมายโดยใช้ความรู้เดิมหรือบริบทที่อยู่หาคำนั้นออกไป และแบบการคาดเดาความหมายโดยใช้ตัวชี้แนะทางภาษาศาสตร์ หรือบริบทที่อยู่ใกล้คำศัพท์นั้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีความสามารถในการเดาสูงและต่ำ ใช้กลวิธีการคาดเดาความหมายคำศัพท์ทั้ง 2 แบบในระดับมาก และนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ใช้กลวิธีการคาดเดาความหมายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Pratyaiwet (2001) ศึกษาพฤติกรรมการใช้คำศัพท์ที่มีเนื้อหาที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาภาษาและการสื่อสาร จำนวน 4 คน โดยให้นักศึกษาทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ 2 ฉบับ ซึ่งเป็นบทอ่านสองบทที่มีเนื้อหาที่นักเรียนคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย และใช้แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้คำศัพท์มากที่สุดทั้งในบทอ่านที่มีเนื้อหาที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย คือ พฤติกรรมการใช้บริบทภายในประโยค พฤติกรรมที่นักเรียนใช้ในการรู้คำศัพท์ในบทอ่านที่คุ้นเคยพฤติกรรมการใช้พื้นฐานความรู้เดิม รองลงมา คือ พฤติกรรมใช้โครงสร้างคำศัพท์ และพฤติกรรมการใช้พื้นฐานความรู้เดิม

Gu (2002) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านเพศและวิชาเอกของการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนชาวจีนซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชาวจีนชั้นปีที่ 2 จำนวน 645 คน ที่ไม่ได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกของมหาวิทยาลัยปักกิ่ง จำแนกเป็นเพศชาย 337 คน เพศหญิง 308 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเพศหญิงสามารถทำแบบทดสอบคำศัพท์และแบบทดสอบความสามารถทั่วไปได้ดีกว่านักศึกษาเพศชาย นักศึกษาเพศหญิงใช้พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่านักศึกษาเพศชาย ปัจจัยทางด้านวิชาเอกของผู้เรียนไม่ได้ส่งผลต่อความแตกต่างของการใช้พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์อย่างเด่นชัดเท่ากับปัจจัยทางด้านเพศ

Yoshii และ Flaitz (2002: online) ศึกษาผลของการอธิบายความหมายคำศัพท์ 3 แบบ ได้แก่ การอธิบายด้วยถ้อยคำ การอธิบายด้วยรูปภาพ และการอธิบายด้วยถ้อยคำและรูปภาพ ที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใหญ่ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในฟลอริดาที่มีความสามารถทางด้านภาษาอยู่ในระดับต้นและระดับกลาง จำนวน 151 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม เพื่อเรียนรู้คำศัพท์จากถ้อยคำแต่ละแบบโดยอ่านเรื่องจากคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้คำศัพท์จากการอธิบายด้วยถ้อยคำอธิบายและรูปภาพ มีคะแนนความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้คำศัพท์จากการอธิบายด้วยถ้อยคำอย่างเดียวและการอธิบายด้วยรูปภาพอย่างเดียว

Tekmen และ Daloglu (2006: online) ศึกษาการรับรู้คำศัพท์ที่สัมพันธ์กับระดับความสามารถของนักเรียนและความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนมีวัตถุประสงค์

การวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การเรียนรู้คำศัพท์กับระดับความสามารถของนักเรียน และศึกษาความสัมพันธ์การเรียนรู้คำศัพท์กับความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาวตุรกีที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีความสามารถในระดับที่ต่างกัน คือ ระดับสูง ปานกลาง และระดับต่ำ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ บทอ่านและแบบทดสอบ 4 ชุด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มที่มีความสามารถระดับสูงจะเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่ากลุ่มที่มีความสามารถระดับปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการเรียนคำศัพท์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม ความถี่ดังกล่าวไม่ได้มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียน

Folse (2006: online) ศึกษาผลของรูปแบบกิจกรรมการเขียนเพื่อความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เรียนภาษาอังกฤษจำนวน 154 คน โดยศึกษาการเขียน 3 รูปแบบ คือ การเติมคำ 1 คำ ในช่องว่าง การเติมคำ 3 คำ ในช่องว่าง และการเขียนข้อความเกี่ยวกับคำศัพท์และความหมาย โดยไม่แจ้งผลการทดสอบหลังเรียนให้ทราบ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเติมคำ 3 คำ ในช่องว่างมีการใช้คำศัพท์มากกว่ากิจกรรมการเติมคำ 1 คำ ในช่องว่างและการเขียนข้อความ ลักษณะของกิจกรรมการสอนคำศัพท์ของผู้เรียนภาษาที่สอง ไม่เน้นกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์ระดับลึก แต่เน้นการเสริมความรู้คำศัพท์ให้มากขึ้นตามความสำคัญในการเรียนรู้

Silverman (2007: online) ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนคำศัพท์ 3 วิธีในนักเรียนระดับอนุบาล ประกอบด้วย การสอนจากบริบทโดยเชื่อมโยงคำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือกับประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละคน การสอนด้วยการวิเคราะห์คำศัพท์จากบริบทและการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำศัพท์นอกหนังสือกับประสบการณ์ของนักเรียน และการสอนด้วยการวิเคราะห์คำศัพท์จากเรื่องที่สนใจโดยการพูดและการเขียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนเกรด 1 จำนวน 2 โรงเรียน ระยะเวลา 6 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า การสอนด้วยการวิเคราะห์คำศัพท์จากบริบทและการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำศัพท์นอกหนังสือกับประสบการณ์ของนักเรียน และการสอนด้วยการวิเคราะห์คำศัพท์จากเรื่องที่สนใจจากการพูดและการเขียนมีระดับนัยสำคัญสูงกว่าการสอนจากบริบทโดยเชื่อมโยงคำศัพท์ที่ใช้ในหนังสือกับประสบการณ์ของนักเรียน

Pulido (2007: online) ศึกษาผลของการสรุปหัวข้อที่มีคำศัพท์คุ้นเคยและข้อความของคำศัพท์ที่เป็นภาษาที่สองและความคงทนในการเรียนรู้จากการอ่าน กลุ่มตัวอย่าง คือ

นักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 35 คน ที่เรียนภาษาสเปนเป็นภาษาที่สอง โดยให้นักศึกษาอ่านเรื่องที่กำหนด และเดาความหมายคำศัพท์เพื่อให้เข้าใจมากขึ้น วิธีการวัดความคงทนมี 2 วิธี คือ พิจารณาชิ้นงานการแปล และการทบทวนความจำจากการแปล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสามารถสรุปผลของหัวข้อที่มีคำศัพท์คุ้นเคยและข้อความที่มีคำศัพท์ได้อย่างชัดเจน หัวข้อที่มีคำศัพท์คุ้นเคยและข้อความที่มีคำศัพท์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ผลจากหัวข้อที่มีคำศัพท์คุ้นเคยและข้อความที่มีคำศัพท์มีนัยสำคัญต่อความคงทนในการเรียนรู้

Webb (2007: online) ศึกษาผลของการเรียนรู้คำพ้องความหมายในภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชาวญี่ปุ่นที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบคำศัพท์ 5 ลักษณะ ได้แก่ วิธีการสะกดคำ การเชื่อมโยงด้วยการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ การเชื่อมโยงคำอย่างเป็นระบบ รูปและความหมายของคำ และหน้าที่ตามไวยากรณ์ โดยคำศัพท์ที่นำมาทดสอบจะปรากฏในอภิธานศัพท์และคำที่คู่กัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยคำพ้องความหมายในระดับสูงด้วยวิธีการวัดจากการเชื่อมโยงคำอย่างเป็นระบบ การเชื่อมโยงด้วยการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์และการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ยังพบว่านักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ด้วยคำพ้องความหมายที่ตนนักเรียนรู้จักง่ายกว่าคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย

Min (2008: online) ศึกษาการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศด้วยกิจกรรมการอ่านเพื่อเพิ่มคำศัพท์และการอ่านอย่างจำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กิจกรรมการอ่านเพื่อเพิ่มคำศัพท์กับการอ่านอย่างจำกัดด้วยการอ่านซ้ำเพื่อหาแนวคิดสำคัญจากบทความ และเพื่อศึกษาการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชายชาวจีนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 25 คน ซึ่งมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง โดยนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านเพื่อเพิ่มคำศัพท์จะเลือกบทเรียนและกิจกรรมที่มีคำศัพท์อย่างหลากหลาย ขณะที่นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านอย่างจำกัดจะเลือกบทอ่านเสริมนอกจากบทเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านเพื่อเพิ่มคำศัพท์มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการอ่านอย่างจำกัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่ง ภาษาที่สองและ

ภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งนักเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษาและการศึกษานอกระบบ ตัวแปรตามในงานวิจัยส่วนใหญ่ ได้แก่ ความเข้าใจในการอ่าน ความคงทนในการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้คำศัพท์สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ความคงทนในการเรียนรู้และตัวแปรตามอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์กับการจำความหมาย ความรู้เดิม และความเข้าใจในการอ่าน และมีงานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อกลวิธีการเรียนรู้ คำศัพท์ของผู้เรียน

5. สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์พบว่า นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิด วิธีการสอนและกลวิธีการสอนคำศัพท์อย่างหลากหลาย นอกจากนี้ ยังมีรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ของ Gunter และคณะ (2007: 222-223) ซึ่งช่วยให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านและมีความคงทนในการเรียนรู้ เนื่องจากเน้นการสนทนาหรือ อภิปรายความรู้เดิมเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ศึกษา ทำให้นักเรียนมีคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน

แนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยนำมากำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

5.1 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์จะมีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์จะมีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การศึกษาเบื้องต้น
2. การออกแบบการวิจัย
3. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
5. การสร้างเครื่องมือการวิจัย
6. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเบื้องต้น

เนื่องจากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีมีไม่มากนัก ทั้งยังไม่มียานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนความสำคัญของปัญหาวิจัย ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาเบื้องต้น ดังนี้

1.1 การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1.1 การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของครูผู้สอนภาษาไทยตามการรับรู้ของนักเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1.1.1.1 ศึกษาหนังสือ เอกสารและวารสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์ในวรรณคดี

1.1.1.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามและสร้างแบบสอบถามเรื่อง “สภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของ

ครูผู้สอนภาษาไทยตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” และนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาและปรับปรุงแก้ไข

1.1.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทย มีขั้นตอนดังนี้

1.1.2.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.1.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาไทยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี แล้วนำแบบสัมภาษณ์ของครูผู้สอนภาษาไทยไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาและปรับปรุงแก้ไข แบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะแบบมีโครงสร้าง โดยเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 1 ข้อ และคำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

1.1.3 การสร้างแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

1.1.3.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

1.1.3.2 สร้างแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งบันทึกข้อมูลพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

1.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 สํารวจจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น 57,417 คน (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: online)

1.2.2 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเบื้องต้นจากประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973) พบว่า ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งยินยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 10% ขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน

1.2.3 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลาย ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สถานศึกษาจำนวน 6 แห่ง ในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 โรงเรียนราชวินิตบางเขน โรงเรียนมหารัชมงคล และโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาฯ แห่งละ 20 คน รวม 120 คน

1.2.4 เลือกกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาไทยในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร จากโรงเรียนที่ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิในข้อ 1.2.3 เพื่อให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์และสังเกตการจัดการจัดการเรียนรู้อำนาจที่ปรากฏในวรรณคดีได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาไทยจากโรงเรียน 6 แห่ง โรงเรียนละ 2 คน รวม 12 คน

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 ส่งแบบสอบถามให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 ฉบับ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนครบตามจำนวนที่กำหนด

1.3.2 สัมภาษณ์ครูภาษาไทยจากโรงเรียนที่ใช้การสุ่มตัวอย่างในข้อ 1.2.3 จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

1.3.3 สังเกตการจัดการเรียนรู้อำนาจที่ปรากฏในวรรณคดีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของครูภาษาไทยจากโรงเรียนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างในข้อ 1.2.3 คนละ 1 คาบ (50 นาที) โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกต แล้วบันทึกข้อมูลในแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้อำนาจ

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเรียงลำดับความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้อำนาจที่ครูใช้มากที่สุด คือ ก่อนอ่านวรรณคดี ส่วนวิธีการจัดการเรียนรู้อำนาจที่ปรากฏในวรรณคดีที่ครูใช้มากที่สุด คือ การอธิบายและการใช้คำถาม (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 90)

1.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเรียงลำดับความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละในข้อคำถามที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาในข้อคำถามที่ 2 และ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้อำนาจที่ครูใช้มากที่สุด คือ ก่อนอ่านวรรณคดี ส่วนแนวทางการจัดการเรียนรู้อำนาจที่ครูส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่

- 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ครูใช้เกม ยกตัวอย่างสำนวนหรือคำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในเรื่อง
- 2) ชี้อธิบายความหมายของคำศัพท์และการใช้คำถามให้นักเรียนระบุดำศัพท์ที่รู้จักมาก่อน
- 3) ชี้อธิบายบทเรียน ครูทบทวนความรู้ด้วยการถามความหมายคำศัพท์และให้ทำใบงาน

4) ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี พบว่านักเรียนไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของคำศัพท์ในวรรณคดี เนื่องจากนักเรียนเห็นว่าคำศัพท์ที่ศึกษาเป็นคำศัพท์สมัยโบราณและไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เนื่องจากต้องท่องจำคำศัพท์จำนวนมาก (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 91)

1.4.3 วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

- 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูให้นักเรียนเล่นเกม ยกตัวอย่างสำนวนหรือคำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในเรื่อง
- 2) ขั้นสอน ครูอธิบายและถามความหมายคำศัพท์ ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำศัพท์และระบุว่าคำศัพท์ใดบ้างที่เคยเรียนรู้มาก่อน นอกจากนี้ ครูให้นักเรียนทำใบงานและแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาความหมายคำศัพท์เพิ่มเติมจากพจนานุกรม
- 3) ขั้นสรุปบทเรียน ครูทบทวนความรู้ด้วยการถามความหมายของคำศัพท์ ให้นักเรียนระบุคำศัพท์ในเรื่องและให้ทำใบงาน
- 4) พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สนใจกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเท่านั้น แต่ขั้นสอนและขั้นสรุปบทเรียนนักเรียนยังไม่ค่อยสนใจร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร บางคนนำงานอื่นมาทำในชั่วโมงเรียนและหลายคนไม่ได้นำหนังสือเรียนมา ทำให้ต้องศึกษาคำศัพท์จากหนังสือเรียนของเพื่อน นอกจากนี้ พบว่านักเรียนบางคนไม่กล้าตอบคำถามและทำใบงานไม่เสร็จตามเวลาที่ครูกำหนด (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 91)

2. การออกแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) มีรูปแบบการวิจัยแบบ pre-test and post-test experimental and control group design แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ และกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการปกติ มีการเก็บข้อมูลทั้งสองกลุ่มก่อนและหลังการทดลอง (pre-test and post-test) แบบการวิจัยแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การออกแบบงานวิจัย

กลุ่ม	การวัดก่อนการทดลอง	ตัวแปรจัดกระทำ	การวัดหลังการทดลอง
C	A ₁		A ₂ , B ₁ B ₂
E	A ₁	X	A ₂ , B ₁ B ₂

C	แทน	กลุ่มควบคุม
E	แทน	กลุ่มทดลอง
X	แทน	การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์
A ₁	แทน	การวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีก่อนการทดลอง
A ₂	แทน	การวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีหลังการทดลอง
B ₁	แทน	การวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์หลังการทดลองครั้งที่ 1
B ₂	แทน	การวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์หลังการทดลองครั้งที่ 2

3. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์และรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์

3.2 ศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี และแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

3.3 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

4. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2551 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยมีเหตุผล ดังนี้

4.1.1 สถานศึกษาแห่งนี้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประเภทสหศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมีการจัดห้องเรียนโดยคณะกรรมการของนักเรียน

4.1.2 ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษาแห่งนี้สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

4.1.3 ผู้วิจัยสามารถเดินทางไปยังสถานศึกษาได้สะดวกซึ่งจะทำให้การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4.2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยพิจารณาคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อม ซึ่งโรงเรียนโพธิสารพิทยากรจัดสอบเพื่อศึกษาพื้นความรู้เดิมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 นำคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 10 ห้อง มาหาค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของแต่ละห้อง

4.2.2 เลือกนักเรียนจำนวน 2 ห้อง ที่มีค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนจากการทดสอบเตรียมความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่ใกล้เคียงกัน แล้วนำมาทดสอบหาค่าความแปรปรวน (F-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความแปรปรวนของคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{x}$	s	F	sig.
ห้องเรียนที่ 1	42	48.86	6.47	3.43	.06
ห้องเรียนที่ 2	42	46.29	6.23		

* p < .05

ตารางที่ 2 พบว่าค่าความแปรปรวนของคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนที่ 1 และห้องเรียนที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.3 นำค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) ของคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนที่ 1 และห้องเรียนที่ 2 มาทดสอบหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมในการเรียน โดยการทดสอบค่า t (t-test) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{x}$	s	t	sig.
ห้องเรียนที่ 1	42	48.86	6.47	1.98	.51
ห้องเรียนที่ 2	42	46.29	6.23		

* $p < .05$

ตารางที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ของกลุ่มตัวอย่างห้องเรียนที่ 1 และห้องเรียนที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.4 กำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการจับฉลาก แล้วจัดให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ปกติ

5. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ (1) แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี ใช้เป็นแบบวัดความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (pre-test and post-test) และ (2) แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ใช้เป็นแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 2 ครั้ง คือ เมื่อการทดลองสิ้นสุดและหลังการทดลอง 2 สัปดาห์

5.2 เครื่องมือการทดลอง ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ และ (2) แผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ปกติ รายละเอียดของการสร้างเครื่องมือในการวิจัยแต่ละประเภทยังมีดังนี้

5.1 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเภท ดังนี้

5.1.1 แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

5.1.1.2 เลือกวรรณคดีที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ โดยศึกษาจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง วรรณคดีสำหรับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา และประมวลรายวิชา ท 1001 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้วรรณคดีที่นำมาจัดการเรียนรู้คำศัพท์จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน สุภาพษิตพระร่วง และกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา ส่วนวรรณคดีอีกหนึ่งเรื่องที่โรงเรียนโพธิสารพิทยากรกำหนดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ศึกษา คือ เรื่องราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา มีคำศัพท์สำคัญจำนวนน้อย จึงไม่นำมาจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำวรรณคดีที่เลือกมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม

5.1.1.3 สร้างแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี โดยใช้กรอบแนวคิดของ Dallman และ Boer (1978: 129) เนื่องจากสามารถวัดครอบคลุมเนื้อหาและตรวจให้คะแนนได้ง่าย ซึ่งแบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 3 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับประเมินค่า แบบวัดที่สร้างขึ้นเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 4 ชุด ชุดละ 30 ข้อ รวม 120 ข้อ แบบวัดแต่ละชุดกำหนดเนื้อหาจากวรรณคดีชุดละ 1 เรื่อง ยกเว้นแบบวัดชุดที่ 2 ซึ่งกำหนดเนื้อหาจากวรรณคดีเรื่องโคลงโลกนิติและกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน แบบวัดฉบับนี้มีระดับความเข้าใจในการอ่านจำแนกตามวรรณคดีแต่ละเรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีแต่ละระดับจำแนกตาม
วรรณคดีแต่ละเรื่อง

ที่	วรรณคดี	ระดับ ข้อเท็จจริง	ระดับ ตีความ	ระดับ ประเมินค่า	รวม
1	นิราศภูเขาทอง	10	10	10	30
2	โคลงโลกนิติ	5	5	5	30
	กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	5	5	5	
3	สุภาสิตพระร่วง	10	10	10	30
4	กาพย์ เรื่อง พระไชยสุริยา	10	10	10	30
รวม					120

5.1.1.4 นำแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาและนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจพิจารณา
ความตรงตามเนื้อหา (content validity) ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาและข้อ
คำถาม โดยมีเกณฑ์พิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิว่าต้องสำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย และมี
ประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่าควรแก้ไขแบบวัด
ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีชุดที่ 1 ข้อ 5 ตัวเลือกข้อ ก จาก ผู้มีชาติตระกูลและฐานะร่ำรวยอาจ
กลับมายากจนลงได้ เป็น ผู้มีชาติตระกูลและฐานะร่ำรวยอาจตกต่ำได้ และแบบวัดความเข้าใจใน
การอ่านวรรณคดีชุดที่ 4 ได้แก่ ข้อ 6 ตัวเลือกข้อ ก จาก กิเลสคือมูลเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ เป็น กิเลส
คือสาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ และข้อ 19 ตัวเลือกข้อ ค จาก ไม่ใช่ เพราะเกินความสามารถที่จะช่วย
ผู้คนจำนวนมากไว้ได้ เป็น ไม่ใช่ เพราะเกินความสามารถที่จะช่วยคนจำนวนมากได้

5.1.1.5 นำแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีมาปรับปรุงแก้ไข
ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง
แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิสารพิทยากรที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 41 คน ใช้เวลาในการทำแบบวัดความเข้าใจในการอ่าน
วรรณคดีจำนวน 4 ชุด ชุดละ 2 คาบ (100 นาที) ผลการทดลองใช้แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน
วรรณคดี พบว่านักเรียนสามารถทำแบบวัดได้ตามเวลาที่กำหนดและเข้าใจข้อคำถาม

5.1.1.6 นำแบบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผ่านการทดลองใช้ในข้อ 5.1.1.5 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน ในข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก แล้วคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ค่าระดับความยากง่าย (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 4.1 (ภคนันต์ ทองคำ, 2544: online) แล้วพิจารณาคัดเลือกแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีข้อที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป ค่าความยากง่าย ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 129-130) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีมีค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ (รวม 4 ชุด) เท่ากับ .78 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .14 - .78 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .85 เมื่อพิจารณาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดพบว่า มีข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ จำนวน 109 ข้อ และข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายหรือค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 11 ข้อ ผู้วิจัยจึงปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ให้เหลือจำนวน 100 ข้อ ได้แบบวัดที่มีค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .23-.74 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .79 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 135)

5.1.2 แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การวัดพฤติกรรมการ ความคงทนในการเรียนรู้และการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

5.1.2.2 เลือก คำศัพท์สำคัญในวรรณคดี เรื่องที่กำหนด แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ในภาคผนวก ก หน้า 81) พิจารณาความเหมาะสมเพื่อนำไปสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิว่าต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และมีความรู้ด้านภาษาไทย ไม่น้อยกว่า 5 ปี

5.1.2.3 สร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์โดยใช้แนวคิดของ Blachowicz และ Fisher (2006: 139) ซึ่งกล่าวว่าความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์นิยมวัดจากพฤติกรรมกรจำได้ แบบสอบที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบจับคู่คำศัพท์กับความหมายและตอนที่ 2 เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์จำแนกตามวรรณคดีแต่ละเรื่อง

วรรณคดี	ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	รวม
นิราศภูเขาทอง	15	10	25
โคลงโลกนิติ	10	5	15
กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	10	5	15
สุภาสิตพระร่วง	10	10	20
กาพย์ เรื่อง พระไชยสุริยา	15	10	25
รวม	60	40	100

5.1.2.4 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณาและนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจพิจารณาความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยมีเกณฑ์พิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิว่าต้องเป็นประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาไทย และมีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่าควรแก้ไขแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ในข้อ 51 ตัวเลือกข้อ ค จาก อาหารเครื่องเคียงที่เป็นผักรับประทานกับน้ำพริกและเนื้อสัตว์ เป็น เครื่องเคียงที่เป็นผัก รับประทานกับน้ำพริกและเนื้อสัตว์

5.1.2.5 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 41 คน และใช้เวลาในการทำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ 2 คาบ (100 นาที) ผลการทดลองใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์พบว่านักเรียนสามารถทำแบบสอบได้ตามเวลาที่กำหนดและเข้าใจข้อคำถาม

5.1.2.6 นำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่ผ่านการทดลองใช้ในข้อ 5.1.2.5 มาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนนในข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ แล้วคำนวณค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ค่าระดับความยากง่าย (degree of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (power of discrimination) ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 4.1 (ภคนันต์ ทองคำ, 2544: online) แล้วพิจารณาคัดเลือกแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ข้อที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ มีค่าความเที่ยง ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป ค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 129-130) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์มีค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .82 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .17 - .88 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .12 - .79 เมื่อพิจารณาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนด พบว่ามีข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ จำนวน 84 ข้อ และข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย หรือค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 16 ข้อ ผู้วิจัยจึงปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ให้เหลือจำนวน 80 ข้อ ได้แบบสอบที่มีค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง .24 - .76 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .79 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก จ หน้า 147)

5.2 เครื่องมือการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์เป็นแผนรายคาบ จำนวน 16 แผน คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ สำหรับกลุ่มทดลอง จำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ปกติ สำหรับกลุ่มควบคุม จำนวน 8 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

5.2.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนโพธิสารพิทยากร

5.2.2 ศึกษาและคัดเลือกคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดีซึ่งผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้จากวรรณคดีจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ นิราศภูเขาทอง โคลงโลกนิติ กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน สุภาสิตพระร่วง และกาพย์ เรื่อง พระไชยสุริยา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมในการนำไปจัดการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิว่าต้องเป็น

ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย และมีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี

5.2.3 กำหนดจำนวนคาบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์

จำนวนคาบเรียน ของแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์	จำนวนคาบเรียน
1. นิราศภูเขาทอง	2
2. โคลงโลกนิติ	1
3. กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน	1
4. สุภาษิตพระร่วง	2
5. กาพย์ เรื่อง พระไชยสุริยา	2
รวม	8

5.2.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ที่กำหนดในข้อ 5.2.3 เป็นแผนรายคาบ จำนวน 16 แผน คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ สำหรับกลุ่มทดลองและแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ปกติ สำหรับกลุ่มควบคุม รายละเอียดของกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของทั้งสองกลุ่มแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ ของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ (กลุ่มทดลอง)	การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการปกติ (กลุ่มควบคุม)
<p>ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิมด้วย การทดสอบก่อนเรียน ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์บนกระดาน หน้าชั้นเรียนคนละ 1 คำ ตามที่ครูกำหนด แล้ว บอกความหมายตามความเข้าใจเดิมของตน</p>	<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูเตรียมนักเรียนเข้าสู่กิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้เกม ตัวอย่างสำนวน หรือ คำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในวรรณคดี จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน</p>

ตารางที่ 7 การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการ ของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ (กลุ่มทดลอง)	การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการปกติ (กลุ่มควบคุม)
<p>ขั้นที่ 2 ขยายความคิดโดยอภิปราย การสะกดคำ การอ่านออกเสียงและ การคาดเดาความหมายคำศัพท์</p> <p>ให้นักเรียนพิจารณาการสะกดคำศัพท์ที่ ปรากฏในวรรณคดีแล้วอ่านออกเสียงคำศัพท์ และคาดเดาความหมายของคำศัพท์</p> <p>ขั้นที่ 3 สืบหาความหมายคำศัพท์โดย การเชื่อมโยงกับคำอื่น</p> <p>ให้นักเรียนศึกษาความหมายของ คำศัพท์จากเอกสารคำอธิบายศัพท์สำคัญหรือ พจนานุกรม แล้วระบุคำพ้องความหมายหรือ คำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำศัพท์ที่ ศึกษา</p> <p>ขั้นที่ 4 อ่านและศึกษาคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง</p> <p>ให้นักเรียนศึกษาคำศัพท์จากบริบทใน เรื่อง โดยการอธิบายความหมายของคำศัพท์นั้น ในข้อความหรือบทประพันธ์ที่ศึกษา</p> <p>ขั้นที่ 5 ประเมินผลและทดสอบหลังเรียน</p> <p>ครูทดสอบความรู้คำศัพท์ของนักเรียน โดยการใช้คำถามเพื่อทดสอบความหมาย คำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมาย ตรงกันข้าม</p>	<p>ขั้นสอน</p> <p>ครูนำเสนอสาระการเรียนรู้โดยใช้วิธี โดยใช้กิจกรรมแบบต่างๆ เช่น การอธิบาย การใช้คำถาม การทำแบบฝึกหัด การศึกษา ศัพท์านุกรมด้วยตนเอง เป็นต้น</p> <p>ขั้นสรุป</p> <p>ครูให้นักเรียนทบทวนคำศัพท์และ ความหมายโดยการให้นักเรียนถามคำถาม การทำใบงาน เป็นต้น</p>

5.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไปให้อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจพิจารณา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (รายนามอยู่ใน
ภาคผนวก ก หน้า 82) พิจารณาความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา
เลือกผู้ทรงคุณวุฒิว่าต้องเป็นประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

การสอนภาษาไทยและมีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเตรียมสื่อประกอบการเรียนรู้ให้เพียงพอแก่นักเรียนแต่ละห้อง

5.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง (ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในภาคผนวก ง หน้า 100)

5.2.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 1 แผน ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิสารพิทยากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 41 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ พบว่า กิจกรรมการอภิปราย การสะกดคำ การอ่านออกเสียง และการคาดเดาความหมายคำศัพท์ใช้เวลามากเกินไป ทำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ส่วนผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ปกติ พบว่าไม่มีปัญหาในการจัดการเรียนรู้

5.2.8 นำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำว่าในการทดลองสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ควรกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกลุ่มให้ชัดเจน และควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้นี้ให้เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

5.2.9 ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 16 แผนและบันทึกผลการจัดการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ในแต่ละคาบ เพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัย

6. การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

6.1 ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิสารพิทยากรให้ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง

6.2 วัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง (pre-test) ของการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแต่ละเรื่อง โดยใช้แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีที่สร้างขึ้นจำนวน 4 ชุด ใช้เวลาในการทำแบบวัดชุดละ 2 คาบ (100 นาที)

6.3 จัดการเรียนรู้คำศัพท์ตามแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองจำนวน 8 แผน และกลุ่มควบคุมจำนวน 8 แผน แผนละ 1 คาบ (50 นาที) โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้สัปดาห์ละ 2 คาบ กลุ่มละ 1 คาบ รวม 16 คาบ ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์

6.4 วัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (post-test) ของการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแต่ละเรื่อง โดยใช้แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีที่สร้างขึ้น ใช้เวลาในการทำแบบวัดจำนวน 4 ชุด ชุดละ 2 คาบ (100 นาที)

6.5 วัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (post-test) โดยใช้แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ที่สร้างขึ้น ใช้เวลาในการทำแบบสอบ 2 คาบ (100 นาที)

6.6 วัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมครั้งที่ 2 หลังจากที่ได้ทำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ครั้งที่ 1 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยใช้แบบสอบฉบับเดียวกันกับแบบสอบที่ใช้ในข้อ 6.5

6.7 วัดความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม โดยเปรียบเทียบคะแนนจากแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2

6.8 นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีก่อนและหลังการทดลอง และคะแนนที่ได้จากแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์ข้อมูล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS for windows version 16.0) โดยดำเนินการดังนี้

7.1 วิเคราะห์คะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีก่อนและหลังการทดลองและคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้คำศัพท์ หลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t – test)

7.2 วิเคราะห์คะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีก่อนและหลังการทดลองและคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจากคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ หลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้อัตโนมัติที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ค่าสถิติ	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง				t-test	sig.
	$\bar{X}$	s	t-test	sig.	$\bar{X}$	s	t-test	sig.		
กลุ่มทดลอง	58.36	7.10			64.55	8.77			-3.556	.001*
			.745	.458			3.575	.001*		
กลุ่มควบคุม	57.19	7.25			58.19	7.47				

* p < .05

ตารางที่ 8 พบว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 158)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความความคงทนในการเรียนรู้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์หลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคงทนในการเรียนรู้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์หลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (independent sample t - test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความคงทนในการเรียนรู้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์หลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ค่าสถิติ	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2				t-test	sig.
	$\bar{x}$	s	t-test	sig.	$\bar{x}$	s	t-test	sig.		
กลุ่มทดลอง	65.29	7.72			64.60	7.72			.408	.684
			.316	.753			5.376	0.00*		
กลุ่มควบคุม	64.76	7.41			55.45	7.86				

* p < .05

ตารางที่ 9 พบว่า หลังการทดลองครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคงทนในการเรียนรู้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนความคงทนในการเรียนรู้จากคะแนน

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
(รายละเอียดอยู่ในภาคผนวก ข หน้า 160)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิสารพิทยากรที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2551 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) แล้วเลือกห้องเรียนจำนวน 2 ห้อง ที่มีคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่ใกล้เคียงกัน ห้องละ 42 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 84 คน แล้วนำคะแนนวิชาภาษาไทยจากการทดสอบเตรียมความพร้อมมาวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบค่า t (t - test) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จากนั้นกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการจับฉลาก โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท ได้แก่

- 1) เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 100 ข้อ วัดความสามารถในการอ่าน 3 ระดับ คือ ระดับข้อเท็จจริง ระดับตีความ และระดับประเมินค่า มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .78 ค่าความยากง่ายรายข้อระหว่าง .23 - .74 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .79

และแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ มีลักษณะเป็นแบบจับคู่คำศัพท์กับความหมายและแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ .76 ค่าความยากง่ายรายข้อระหว่าง .24 - .76 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .21 - .79

2) เครื่องมือการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้คำศัพท์โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 8 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 8 แผน รวมทั้งสิ้น 16 แผน

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองของการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแต่ละเรื่อง แล้วดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ ส่วนกลุ่มควบคุมจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบ ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ กลุ่มละ 1 คาบ รวมทั้งสิ้น 16 คาบ เมื่อจัดการเรียนรู้ครบตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองของการจัดการเรียนรู้วรรณคดีแต่ละเรื่อง จากนั้นวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองและวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ครั้งที่ 2 หลังจากที่ได้ทำแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ครั้งที่ 1 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ แล้วนำคะแนนความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาหาค่าเฉลี่ยมัธยิมเลขคณิต $\bar{x}$ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบค่า t (t - test) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีหลังการทดลองและความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์มีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์มีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ มีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลอง และมีความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ มีประเด็นสำคัญซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีของนักเรียนได้ อภิปรายได้ว่า เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์มุ่งให้นักเรียนเข้าใจคำศัพท์อย่างชัดเจนทั้งการสะกดคำและการศึกษาความหมาย เมื่อนักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาของวรรณคดีจึงมีส่วนทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน สอดคล้องกับที่ ธิดา โมสิกรัตน์ (2526: 130) กล่าวไว้ว่า เมื่อนักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์มากขึ้นก็จะช่วยให้อ่านวรรณคดีได้อย่างเข้าใจ เพราะคำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอ่าน และช่วยสร้างความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ ยิ่งผู้เรียนรู้ศัพท์มาก ความเข้าใจเนื้อเรื่องก็ยิ่งมีมากขึ้นเช่นกัน (เสงี่ยม ไตรรัตน์, 2527: 27) ความเข้าใจคำศัพท์มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่านเป็นอย่างมาก (Gunter และคณะ, 2007: 218) นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ยังได้ให้นักเรียนอ่านและศึกษาคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง โดยอธิบายความหมายของคำศัพท์ในวรรณคดีที่ศึกษารวมทั้งถอดคำประพันธ์บทที่มีคำศัพท์ปรากฏอยู่ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องและคุ้นเคยกับเนื้อหาในบริบทสอดคล้องกับแนวคิดของ Gunter และคณะ (2007: 223) ที่กล่าวว่า เมื่อนักเรียนได้ศึกษาคำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่าในขณะที่ดำเนินการสอน นักเรียนกลุ่มทดลองสามารถอธิบายความหมายคำศัพท์และคำประพันธ์บทที่มีคำศัพท์ปรากฏอยู่ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมสามารถอธิบายความหมายคำศัพท์ได้ แต่เมื่อนักเรียนพิจารณาคำประพันธ์บทที่มีคำศัพท์ปรากฏอยู่ นักเรียนไม่สามารถอธิบายความหมายของคำประพันธ์ได้ถูกต้อง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนปกติไม่เน้นให้นักเรียนได้สังเกตคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง ทำให้นักเรียนขาดการฝึกฝน จึงไม่สามารถอธิบายความหมายของคำประพันธ์ได้

2.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์สามารถพัฒนาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนได้ อภิปรายได้ว่า เนื่องจากนักเรียนได้อภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของคำและความหมายของคำศัพท์ ทำให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและ

เกิดความกระตือรือร้นในการศึกษาความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี จึงเข้าใจและสามารถจำคำศัพท์ทั้งรูปคำและความหมาย จนเกิดเป็นความคงทนในการเรียนรู้ สอดคล้องกับที่ Thornbury (2002: 93) กล่าวถึงการอธิบายคำศัพท์ว่า การอธิบายเกี่ยวข้องกับความจำ เนื่องจากเมื่อนักเรียนได้อธิบาย คำศัพท์จะถูกรวมไว้ในความจำระยะยาวจนเกิดเป็นความคงทนในการเรียนรู้ และสามารถนำมาใช้ในครั้งต่อไปได้ และ Gunter และคณะ (2007: 208-209) กล่าวว่า เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมในการการอธิบายจะทำให้เกิดการจดจำคำศัพท์และเห็นลักษณะเด่นของคำศัพท์ต่างๆ ที่นำมาอธิบายอย่างเด่นชัด และเกิดความเข้าใจความคิดรวบยอดของเรื่องที่ศึกษานอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ยังให้นักเรียนเชื่อมโยงคำศัพท์ที่ศึกษากับคำพ้องความหมายและคำที่มีความหมายตรงกันข้าม ซึ่งทำให้นักเรียนจำคำศัพท์ได้เป็นอย่างดี และเกิดความคงทนในการเรียนรู้ สอดคล้องกับที่ Deighton (1959: 39-40) กล่าวถึงการศึกษาคำศัพท์ว่า การศึกษาคำศัพท์จากคำพ้องความหมายและคำที่มีความหมายตรงกันข้ามเป็นการเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์ต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความจำคำศัพท์ระยะยาว จนเป็นความคงทนในการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติส่วนใหญ่ไม่สามารถอธิบายความหมายคำศัพท์จากวรรณคดีเรื่องที่ได้ศึกษาได้ ในขณะที่นักเรียนกลุ่มทดลองได้สำรวจความหมายคำศัพท์โดยเชื่อมโยงกับคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามในขั้นตอนที่ 3 จึงทำให้เข้าใจความหมายคำศัพท์จากวรรณคดีเรื่องที่ได้ศึกษาและอธิบายได้ถูกต้อง

3. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยเรื่องนี้ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย

3.1.1 เนื่องจากวรรณคดีบางเรื่องอาจมีคำศัพท์สำคัญจำนวนมากทำให้นักเรียนต้องใช้เวลาในการศึกษาความหมายนานเกินไป ดังนั้น จึงควรคัดเลือกคำศัพท์จากวรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นที่สอน หรือเป็นวรรณคดีที่มีความเหมาะสมในการนำคำศัพท์มาศึกษาสำหรับนักเรียน และควรกำหนดจำนวนคำศัพท์ที่นำมาศึกษาให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและเวลาในการสอน โดยไม่ควรใช้เวลาหลายคาบในการสอนคำศัพท์ของวรรณคดีแต่ละเรื่อง

3.1.2 ควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเอง ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสะกดคำและคาดเดาความหมายคำศัพท์ และกระตุ้นให้นักเรียนมีความพยายามและความเชื่อมั่นในการตอบคำถามและอภิปรายภายในกลุ่ม

3.1.3 ควรจัดหาสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะศึกษาคำศัพท์ในวรรณคดี เช่นรูปภาพบัตรคำแถบประโยค นอกจากนี้ ควรจัดหาพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 และพจนานุกรมคำพ้องให้เพียงพอเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาความหมายของคำศัพท์และทราบคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามเพิ่มมากขึ้น

3.1.4 ควรให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอธิบายความหมายของคำประพันธ์ เนื่องจากในขั้นตอนที่ 4 การจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ นักเรียนจะต้องอ่านและศึกษาคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง หากนักเรียนทราบความหมายคำศัพท์ และสามารถอธิบายความหมายของคำประพันธ์ได้ ก็จะมีส่วนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อเรื่องที่ศึกษามากยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวรรณคดีและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นอื่น

3.2.2 ควรศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีต่อตัวแปรตามอื่นๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ความสามารถในการเขียน ความสามารถในการพูด ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

3.2.3 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์กับรูปแบบการสอนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2523. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จักริน โพธิ์ทอง. 2545. การอ่านแบบกว้างขวางเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ การรู้คำศัพท์ และทัศนคติเชิงบวกต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช. 2549. นวัตกรรมการศึกษาไทย: รูปแบบการเรียนการสอน. ใน อลิศรา ชูชาติ อมรา รอดดารา สร้อยสน สกลรักษ์ (บรรณาธิการ), นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา, หน้า 19-40. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จตุพร เพชรแก้ว. 2546. การใช้กลวิธีลิ้นซ์เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ความคงทนในการจำและความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรนนท์ เมฆวงษ์. 2547. การพัฒนาความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษและความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เจตนา นาควัชระ. 2514. วรรณคดีวิจารณ์และการศึกษาวรรณคดี. ใน วรรณไวยากรณ์, หน้า 1-53. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- เจตนา นาควัชระ. 2542. ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม.
- ชวาล แพ้วตกุล. 2526. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ชัยพร วิชชาวุธ. 2518. ความจำมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ชัยพร วิชชาวุธ. 2525. มูลสารจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชุติมา จันทรจิตร. 2544. ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องคำศัพท์ในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงเดือน จังพานิช. 2542. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำคำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสัมพันธ์ขอข่าย ความหมายและวิธีสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ตติยา เมฆประยูร. 2544. การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขา วิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย.
- ธิดา โมสิกรัตน์. 2526. การสอนวรรณคดีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. ใน เอกสารการสอน ชุดวิชาการสอนภาษาไทย (Teaching Thai) หน่วยที่ 9-15 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. หน้า 119-168. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2517. วิเคราะห์วรรณคดีไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช.
- ประภาศรี สีอำไพ. 2524. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์- วัฒนาพานิช.
- ปิยรัตน์ จินารัตน์. 2544. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่เรียนรู้คำศัพท์ด้วยวิธีเน้นคำศัพท์เป็นเป้าหมายและวิธีเน้นคำศัพท์ที่ ปรากฏในบทอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พลชัย วิริยะสมบัติ. 2539. การวิเคราะห์กลวิธีในการคาดเดาความหมายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา- มัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภคนันท์ ทองคำ. 2544. โปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบ EVANA 4.1 [online]. แหล่งที่มา: <http://www.watpon.com/th/mod/resource/view.php?id=14> [7 กุมภาพันธ์ 2552]

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2550. พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา อักษร M-Z ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

ยุพา ส่งศิริ. 2542. สุ. จิ. ปุ. ลิ. ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ.

เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2551. การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย สายคำอิน. 2540. การใช้เกมที่มีผลต่อการเรียนรู้และความคงทนในการจำความหมาย
คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศักดิ์ศรี แยมน์ดดา. 2533. คำขวัญ. ใน 200 ปี กวีแก้ว: กรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส,
หน้า 95-100. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดช. 2528. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย.

ศรีสุนทรโวหาร, พระยา. 2515. ภาษาไทย (บางเรื่อง) ของ พระยาศรีสุนทรโวหาร
(น้อย อาจารย์ยางกูร). พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครพิมพ์.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. 2546. การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์-
คุรุสภาลาดพร้าว.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานนโยบายและแผน
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551. สถิติจำนวนนักเรียน ห้องเรียน จำแนกเพศ รายชั้น
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2551 [online].
แหล่งที่มา: http://www.info.bopp.moe.go.th/info_50/table9.pdf [2 มิถุนายน 2551]

สมุทรา เข็นเซาวนิช. 2542. เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สายใจ อินทร์พรหม. 2529. ข้อคิดเกี่ยวกับแนวการสอนวรรณคดีประเภทร้อยกรอง. วารสาร
คุรุศาสตร์ 14 (เมษายน-มิถุนายน): 123-129.

สุจริต เพียรชอบ สายใจ อินทร์พรหม. 2538. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชา จันทน์เอม. 2533. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนา-
พานิช.

- สุภาพร มโนวงศ์. 2547. การใช้บทสนทนาจากภาพการ์ตูนเพื่อส่งเสริมความเข้าใจภาษาอังกฤษตามความหมายในบริบทของการใช้และการรู้คำศัพท์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวรี ศิวะแพทย์. 2549. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร. 2516. การสอนวรรณคดีไทยระดับมัธยมศึกษา. ใน ชลธิรา กลัดอยู่ สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร (บรรณาธิการ), กรองภาษาและวรรณกรรม, 233-284. กรุงเทพมหานคร: ศรีเมืองการพิมพ์.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. 2527. พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: แผนกบริการกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ. 2540. วัฒนธรรมทางภาษาของไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- อภิรดี จรรย์รังสีโรจน์. 2545. การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำเกี่ยวกับศัพท์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรชума หลิมศิริวงษ์. 2544. การส่งเสริมความรู้คำศัพท์ ความคงทนการจำคำศัพท์ และความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อัฉรดา วงศ์โสธร. 2529. เทคนิควิธีการสร้างแบบวัดภาษาอังกฤษ: สำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. 2517. ปรากฏการณ์ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร.

ภาษาอังกฤษ

- Allen, S. 2003. An analytic comparison of three models of reading strategy instruction, IRAL 41(47): 319-338.
- Anderson, C. R., and other. 1985. Becoming a nation of reader : The report of the commission on reading. Washington, D.C.: National Academy of Education, National Institute of Education, Center for the Study of Reading.

- Bachman, F. L. 1995. An investigation into the comparability of two tests of English as a foreign language. Cambridge: Cambridge University Press.
- Barchers, S. I. 1998. Teaching reading: From process to practice. London: Wadworth Publishing Company.
- Blachowicz, C., and Fisher, P. J. 2006. Teaching vocabulary in all classrooms. 3rd ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.
- Cermark, L. S. 1972. Human memory: Research and theory. New York: The Ronald Press.
- Conley, M. W. 1995. Content reading instruction: A communication approach. 2th ed. New York: McGraw- Hill, Inc.
- Dallman, M., and Boer. J. J. 1978. The teaching of reading. New York: Holt.
- Deighton, L. C. 1959. Vocabulary development in the classroom. New York: Columbia University.
- Fan, M. 2000. How big is the gap and how to narrow it? An investigation into the active and passive vocabulary knowledge of L2 learners. RELJ Journal 31, 2 (December): 105-119.
- Finocchiaro, M., and Sako, S. 1983. Foreign language testing: A practical approach. New York: Regents.
- Folse, K. S. 2006. The effect of type of written exercise on L2 vocabulary retention. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk>. [2008, March 9]
- Gairns, R., and Redman, S. 1990. Working with words a guide to teaching and learning Vocabulary. 5th ed. The United State of America: Cambridge University.
- Gleitman, H. 1981. Psychology. New York: W.W. Norton & Company.
- Gordon, W. C. 1989. Learning and memory. Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing.
- Grace, C. A. 2000. A gender differences: Vocabulary retention and access to translations for beginning language learners in CALL. The Modern Language Journal 84: 598.
- Gregg, V. 1975. Human memory. London: Methuen.
- Gu, Y. 2002. Gender, academic major and vocabulary learning strategies of Chinese learners. RELJ Journal 33, 1(June): 35-54.

- Gunter, M. A., Estes, H. T., and Mintz, S. L. 2007. Instruction: A models approach. 5th ed. The United States of America: Pearson Education.
- Hafner, L. E., and Jolly, H. B. 1972 . Patterns for teaching reading in the elementary school. New York: Macmillan.
- Huang, C. 1999. The effects of vocabulary knowledge and prior knowledge in reading comprehension of EFL students in Taiwan. Dissertation Abstract international 60: 1449-A.
- Hulse, S. H., Eggeth, H., and Deese, J. 1984. The psychology of learning. 5th ed. New York: McGraw-Hill Book.
- Hunter, M. 1993. Retention theory for teachers. 36th ed. California: TIP Publications.
- Klatzky, R. L. 1975. Human memory: Structures and processes. San Francisco: W.H. Freeman.
- Lindvall, C. M., and Nitko, A. J. 1967. Measuring pupil achievement and aptitude. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Madsen, H. S. 1983. Techniques in testing. London: Oxford University Press.
- Malcolm, N. 1977. Memory and mind. London: Cornell University Press.
- Manzo, A. S., Manzo, U. C., and Estes, T. H. 2001. Content area literacy: Interactive teaching for active learning. 3th ed. New York: John Wiley & Sons.
- Miller, W.H. 1990. Reading comprehension activities kit. New York: The Center for Applied Research in Education.
- Min, H.T. 2008. EFL Vocabulary acquisition and retention: Reading plus vocabulary enhancement activities and narrow reading. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk>[2008, March 18]
- Moxley, D., Najor-Durack, A., and Dumbrigue, C. 2001. Keeping students in higher education: Successful practice & strategies for retention. London. Kogan Page.
- Nakamura, T. 1999. Social aspects of the use of word attack strategies: The case of Japanese EFL Learners. Thai TESOL Bullentin 6 (February): 53-63.
- Nunnally, J. C. 1959. Test and measurement. New York. McGraw-Hill.
- Nuttall, C. 1996. Teaching reading skills: In a foreign language. Oxford: Heinemann.

- Pratyaniwet, A. 2001. Strategies use by EFL readers when encountering unknown words of familiar and unfamiliar content. The Nation Institute for Development Administration Language and Communication Journal 8 (January): 12-25.
- Pulido, D. 2007. The effects of topic familiarity and passage sight vocabulary on L2 lexical inferencing and retention through reading. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk> [2008, March 5]
- Raygor, A. L., and Rayger, R. D. 1985. Effective reading. New York: McGraw – Hill.
- Roe, B. D., Stoodt, B. D., and Burns, P. C. 2001. The content areas: Secondary school literacy instruction. 7th ed. Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Rodriguez, M., and Sadoski, M. 2000. Effects of role, context, keyword, and context/keyword methods on retention of vocabulary in EFL classrooms. Language Learning 2 (June): 385-412.
- Schonell, F. J., and Elizabeth, G. 1975. The psychology and teaching of reading. 5th ed. Edinburge: Oliver & Boyd.
- Shepherd, D. 1973. Comprehensive high school reading methods. Ohio: A bell & Howell Company.
- Silverman, R. 2007. A comparison of three methods of vocabulary instruction during in read-alouds kindergarten. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk> [2008, March 18]
- Smith, F. 1988. Understanding reading. 4th ed. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates.
- Swan, M. 1990. Inside meaning: Proficiency reading comprehension. New York: Cambridge University Press.
- Tekmen, E., Anne, F., and Daloglu, A. 2006. An investigation of incidental vocabulary acquisition in relation to learner proficiency level and word frequency. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk> [2008, March 20]
- Thornbury, S. 2002. How to teach vocabulary. The United State of Kingdom: Pearson Education.

- Travers, R. M. W. 1967. Essentials of learning: An overview for students of education. 2nd ed. New York: Macmillian.
- Venetis, A. 1999. Teaching vocabulary: Within the context of literature and reading or through isolated word lists. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk> [2008, March 14]
- Vichulta, B., and Sabphadungchon, P. 2000. Understanding lexical guessing in scientific contexts. Studies in Language Teaching 9 (October): 38-61.
- Webb, S. 2007. The effects of synonymy on second-language vocabulary learning. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk> [2008, March 14]
- Wilkin, D. A. 1978. Linguistics in language teaching. London: English Language Book Society.
- Williams, E. 1984. Reading in the language classroom. London: McM.
- Wingfield, A., and Byrnes, D. L. 1981. The psychology of human memory. New York: Academic Press.
- Yoshii, M., and Flaitz, J. 2002. Second language incidental vocabulary retention: The effect of picture and annotation types. ERIC [online] Available from: <http://www.eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal;jsessionid=HpWXBk8zfRNcDTvPnk> [2008, March 19]

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

1. อาจารย์บุญญลักษณ์ พิมพา

สถานที่ทำงาน สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. อาจารย์นาวิณี หล้าประเสริฐ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. อาจารย์รัตติพร ศรีนาง

สถานที่ทำงาน โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่ง ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

1. อาจารย์บุญญลักษณ์ พิมพา

สถานที่ทำงาน สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. อาจารย์นาวิณี หล้าประเสริฐ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. อาจารย์ลักขณา อ่อนฤทธิ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิศัลย์ศยา รุดติษฐ์

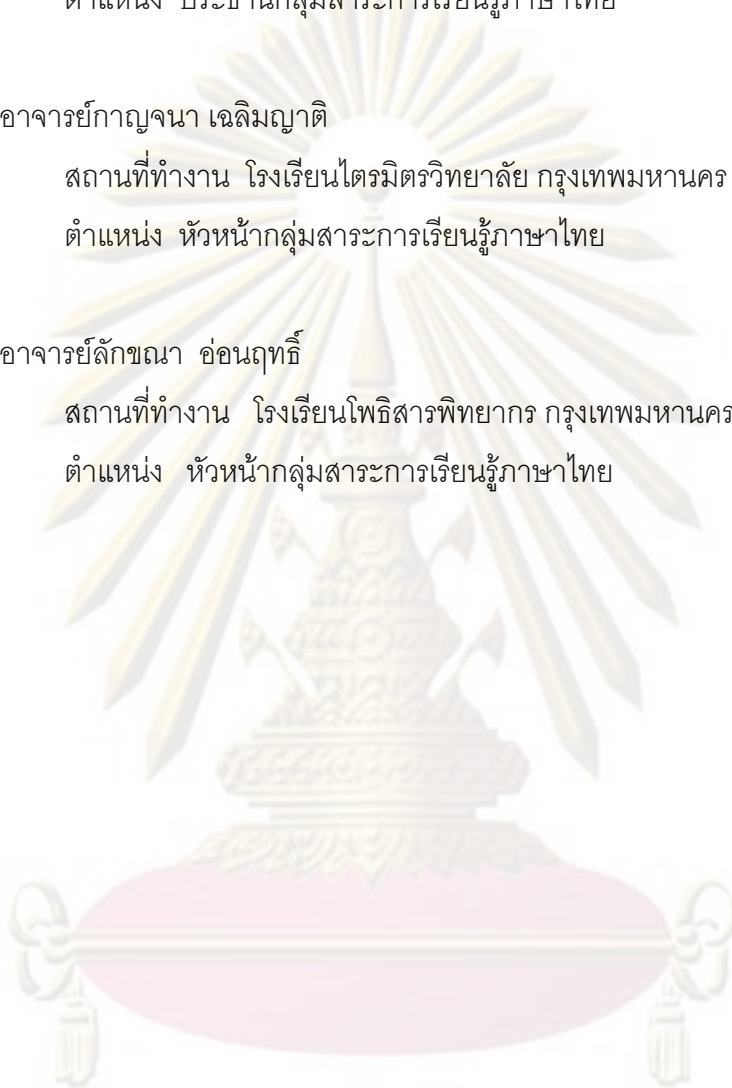
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
ตำแหน่ง ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. อาจารย์กาญจนา เฉลิมญาติ

สถานที่ทำงาน โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. อาจารย์ลักขณา อ่อนฤทธิ์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเบื้องต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนที่ดำเนินการศึกษาเบื้องต้น

1. โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
2. โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
3. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2
4. โรงเรียนราชวินิตบางเขน
5. โรงเรียนมหารชนพาราม
6. โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของ
ครูผู้สอนภาษาไทยตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อสถานศึกษา .....

เพศ

ชาย

หญิง

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของครูผู้สอนภาษาไทย
ตามการรับรู้ของนักเรียน

ตอนที่ 1 ช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ก่อนอ่านวรรณคดี

ระหว่างอ่านวรรณคดี

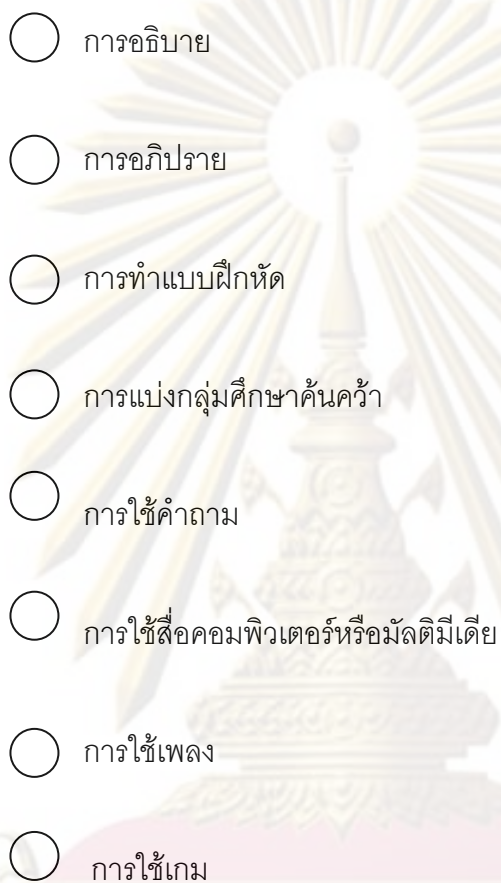
หลังอ่านวรรณคดี

ศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของครูผู้สอนภาษาไทยตามการรับรู้ของนักเรียน
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

-
- การอธิบาย
  - การอภิปราย
  - การทำแบบฝึกหัด
  - การแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้า
  - การใช้คำถาม
  - การใช้สื่อคอมพิวเตอร์หรือมัลติมีเดีย
  - การใช้เพลง
  - การใช้เกม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี
สำหรับครูผู้สอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ชื่อสถานศึกษา .....

เพศ

ชาย

หญิง

ประสบการณ์การสอนภาษาไทย

1 - 5 ปี

5 - 10 ปี

11 - 15 ปี

มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของผู้ให้ข้อมูล

1. ช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี

ก่อนอ่านวรรณคดี

ระหว่างอ่านวรรณคดี

หลังอ่านวรรณคดี

นักเรียนศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน

2. ท่านมีแนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีอย่างไร

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน .....

.....
.....
.....

ขั้นสอน.....

.....
.....
.....

ขั้นสรุปบทเรียน.....

.....
.....
.....

3. ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีที่ท่านประสบ
คืออะไร

.....
.....
.....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อสถานศึกษา .....

วัน/เดือน/ปีที่สังเกต ..... เวลา .....

1. พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของครูผู้สอนภาษาไทย

1.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน .....

.....

.....

.....

1.2 ชี้นสอน.....

.....

.....

.....

1.3 ชี้นสรุปบทเรียน.....

.....

.....

.....

2. พฤติกรรมกรเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของนักเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุปผลการศึกษาเบื้องต้น

ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ช่วงเวลาในการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (เรียงลำดับตามร้อยละ)

ก่อนอ่านวรรณคดี	ร้อยละ 96
ระหว่างอ่านวรรณคดี	ร้อยละ 74
หลังอ่านวรรณคดี	ร้อยละ 67
ศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน	ร้อยละ 39

ตอนที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (เรียงลำดับตามร้อยละ)

การอธิบาย	ร้อยละ 83
การใช้คำถาม	ร้อยละ 83
การทำแบบฝึกหัด	ร้อยละ 71
การแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้า	ร้อยละ 52
การอภิปราย	ร้อยละ 37
การใช้สื่อคอมพิวเตอร์หรือมัลติมีเดีย	ร้อยละ 28
การใช้เกม	ร้อยละ 26
การใช้เพลง	ร้อยละ 13

กิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีที่ครูปฏิบัติมากที่สุด คือ การอธิบายและการใช้คำถาม

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
ผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศชาย 4 คน เพศหญิง 8 คน โดยมีประสบการณ์การสอนภาษาไทย มีดังนี้

ระยะเวลา	1 - 5 ปี	จำนวน	7 คน
ระยะเวลา	5 - 10 ปี	จำนวน	2 คน
ระยะเวลา	11 - 15 ปี	จำนวน	2 คน
ระยะเวลา	มากกว่า 15 ปี	จำนวน	1 คน

ตอนที่ 2 แนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี

1. ช่วงเวลาในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีที่ครูส่วนใหญ่ใช้ คือ ก่อนอ่านวรรณคดี
2. แนวทางการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีที่ครูส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน ครูใช้เกม ยกตัวอย่างสำนวนหรือคำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในเรื่อง ช้่นสอนครูอธิบายความหมายของคำศัพท์และการใช้คำถาม ให้นักเรียนระบุนำคำศัพท์ที่รู้จักมาก่อน และ ช้่นสรุปบทเรียน ครูทบทวนความรู้ด้วยการถามความหมายคำศัพท์และให้ทำใบงาน
3. ส่วนปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดี พบว่านักเรียนไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของคำศัพท์ในวรรณคดี เนื่องจากนักเรียนเห็นว่าคำศัพท์ที่ศึกษาเป็นคำศัพท์สมัยโบราณและไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน เนื่องจากต้องท่องจำคำศัพท์จำนวนมาก

ข้อมูลจากแบบสังเกตการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 1 พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของครู สรุปได้ดังนี้

- ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูให้นักเรียนเล่นเกม ยกตัวอย่างสำนวนหรือคำประพันธ์ที่ปรากฏคำศัพท์ในเรื่องและใช้คำถาม
- ชั้นสอน ครูให้นักเรียนศึกษาคำอธิบายศัพท์และข้อความท้ายเรื่องของวรรณคดี ครูอธิบายและถามความหมายคำศัพท์ ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำศัพท์ในเรื่องและระบุว่าคำศัพท์ใดบ้างที่นักเรียนเคยเรียนรู้มาก่อน และแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาความหมายคำศัพท์เพิ่มเติมจากพจนานุกรมโดยทำใบงานกลุ่ม
- ชั้นสรุปบทเรียน ครูทบทวนความรู้ด้วยการถามความหมายของคำศัพท์ ให้นักเรียนระบุนำคำศัพท์ในเรื่องและให้ทำใบงานรายบุคคล

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ในวรรณคดีของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

นักเรียนส่วนใหญ่สนใจกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะชั้นนำเข้าสู่บทเรียนเท่านั้น แต่ชั้นสอนและชั้นสรุปบทเรียนนักเรียนยังไม่ค่อยสนใจร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร บางคนนำงานอื่นมาทำในชั่วโมงเรียนและหลายคนไม่ได้นำหนังสือเรียนมา ทำให้ต้องศึกษาคำศัพท์จากหนังสือเรียนของเพื่อน นอกจากนี้ พบว่า นักเรียนบางคนไม่กล้าตอบคำถามและทำใบงานไม่เสร็จตามเวลาที่ครูกำหนด

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ตัวอย่างแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ตัวอย่างแบบสอบถามสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

แบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

ชุดที่ 1 เรื่อง นิราศภูเขาทอง

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

<p>ถึงหน้าวังดังหนึ่งใจจะขาด ไฉ่ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร พระนิพนพานปานประหนึ่งใจจะขาด ทั้งโรคซ้ำกรรมช้ำดวิบตีเป็น จึงสร้างพรตอดสำหรับส่งส่วนบุญถวาย เป็นสิ่งของฉลองคุณมุสิก</p>	<p>คิดถึงบาทบพิตรอดิศร แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเข้าเย็น ด้วยไรรู้ญาติยากแค้นถึงแสนเข็ญ ไม่เล็งเห็นที่ซึ่งจะพึงพา ประพฤติฝ้ายสมณะทั้งวสา ข้อเป็นข้าเคียงบาททุกชาติไป</p>
--	---

1. คำประพันธ์ข้างต้นใกล้เคียงกับสำนวนใด (ตีความ)

- ก. น้ำลดตอผุด
- ข. กิ่งก่าได้ทอง
- ค. ปลุกเรื่อนคล่อมตอ
- ง. นกไร่ไม่โหด

(เฉลย ข้อ ง)

2. กวีกล่าวด้วยน้ำเสียงอย่างไร (ตีความ)

- ก. กังวล
- ข. ตัดพ้อ
- ค. เศร้าโศก
- ง. ประชด

(เฉลย ข้อ ค)

3. ข้อใดคือจุดประสงค์ของการแต่งนิราศภูเขาทอง (ข้อเท็จจริง)
ก. รับกฐินบุญใหญ่โมทนา	ชูลีลาลงเรือเหลืออาลัย
ข. ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด	คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
ค. ทำบุญบวชกรวดน้ำขอสำเร็จ	พระสรรเพชญ์โพธิญาณประมาณหมาย
ง. เป็นนิตย์ไว้เหมือนเดือนศรัทธา	ตามภาษาไม่สบายพอดคลายใจ (เฉลย ข้อ ง)
4. ข้อใดมีเนื้อความต่างจากข้ออื่น (ตีความ)
ก. ถึงบ้านญวนล้นแต่โรงแลสะพรั่ง	มีช่องชั่งกึ่งปลาไว้ค้าขาย
ข. ไม่เมาเหล้าแล้วแต่เรายังเมารัก	สุดจะหักห้ามจิตคิดไฉน
ค. ถึงบางจากจากวัดพลัดพี่น้อง	มามัวหมองมัวหน้าไม่ฝ้าฝัน
ง. ไล่เรือพันวนมาในสาชล	ใจยังวนหวังสวาทไม่คลาดคลา (เฉลย ข้อ ก)
5. ข้อใดแสดงถึงความผูกพันของกวีต่อพระมหากษัตริย์เด่นชัดที่สุด (ประเมินค่า)
ก. เคยหมอบบิใกล้ได้กลิ่นสุคนธ์ตรลบ	ละอองอบรสรื่นชื่นนาสา
ข. ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด	คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
ค. เป็นสิ่งของฉลองคุณมุสิกา	ขอเป็นข้าเคียงบาททุกชาติไป
ง. ทรงแต่งแปลงบทพจนารถ	เคยรับราชโองการอ่านฉลอง (เฉลย ข้อ ก)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-6

ถึงโรงเหล้าเตากลั่นควันโขมง	มีคันทองผูกสายไว้ปลายเสา
ไต่บาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา	ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย

6. คำว่า “น้ำนรก” มีความหมายว่าอย่างไร (ข้อเท็จจริง)
ก. ยาพิษ	
ข. สุรา	
ค. น้ำกลั่น	
ง. น้ำกรด	(เฉลย ข้อ ข)
7. ข้อใดกล่าวถูกต้อง (ข้อเท็จจริง)
ก. กวีเห็นโทษของการดื่มเหล้า	
ข. กวีชอบดื่มเหล้าจนไม่สามารถเลิกได้	
ค. คนรอบข้างตำหนิกวีที่ชอบดื่มเหล้ามาก	
ง. กวีขาดสติในการทำงานเพราะการดื่มเหล้า	(เฉลย ข้อ ก)

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8-9

ถึงบ้านจิวเห็นแต่จิวละลิวสูง	ไม่มีฝูงสัตว์สิงกิ่งพุกษา
ด้วยหนามดกรกดาษระตะตา	นี่ก็น่ากลัวหนามขามขามใจ
จิวรกลีบหอกองคูลีแหลม	ตั้งขวากแซมเสี้ยมแทรกแตกไสว
ใครทำซู้คู้ท่านครั้นบรรลัย	ก็ต้องไปปีนต้นนำขนพอง
เราเกิดมาอายุเพียงนี้แล้ว	ยังคลาดแคล้วครองตัวไม่มัวหมอง
ทุกวันนีวีปริตผิดทำนอง	เจียนจะต้องปีนบ้างหรืออย่างไร

8. เนื้อหาของคำประพันธ์สอดคล้องกับเบญจศีลข้อใด (ตีความ)

- ก. ข้อ 1
- ข. ข้อ 2
- ค. ข้อ 3
- ง. ข้อ 4

(เฉลย ข้อ ค)

9. กลวิธีการประพันธ์ใดปรากฏเด่นชัดที่สุด (ประเมินค่า)

- ก. สัมผัสสระ
- ข. สัมผัสพยัญชนะ
- ค. การเล่นคำ
- ง. การซ้ำคำ

(เฉลย ข้อ ข)

10. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงวิถีชีวิตของคนสมัยก่อน (ข้อเท็จจริง)

ก. บ้างขึ้นล่องเรือรำเล่นสำราญ	ทั้งเพลงการเกี่ยวแก่กันแซ่เซ็ง
ข. เดี่ยวนี้มอญถอนไรจุกเหมือนตุ๊กตา	ทั้งผัดหน้าจับเขม่าเหมือนชาวไทย
ค. แม้นพุดชิวตัวตายทำลายมิตร	จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา
ง. บ้างฉลองผ้าป่าเสภาขับ	ระนาดรับรูดล้ายกับนายเส็ง (เฉลย ข้อ ค)

11. ข้อใดปรากฏพระนามของพระพุทธเจ้า (ข้อเท็จจริง)

ก. ถึงสามโคกโคกโศกถวิลถึงปิ่นเกล้า	พระพุทธเจ้าหลวงบำรุงซึ่งกรุงศรี
ข. ขอเดชะอานุภาพพระทศพล	ให้ผ่องพันภัยพาลสำราญกาย
ค. ใ้พระคุณสถูถับไม่กลับหลัง	แต่ชื่อตั้งก็ยังอยู่เขารูทั่ว
ง. ขอเดชะพระเจดีย์คีรีมาศ	บรรจจุธาตุที่ตั้งนรังสรรค์ (เฉลย ข้อ ข)

12. ข้อใดสะท้อนความเชื่อทางพระพุทธศาสนา (ดีความ)

- ก. ใช้อาวุธราชบุรณะพระวิหาร   แต่ไม่นานนับทีวาทจะมาเห็น
 ข. ถึงเขมาอารามอร่ามทอง   ฟังฉลองเลิกงานเมื่อวานขึ้น
 ค. มาจอดทำหน้าวัดพระเมรุข้าม   ริมอารามเรือเรียงเคียงขนาน
 ง. ดูในวังยังเห็นหออพระอัฐิ   ตั้งสติเต็มถวายฝ้ายกุศล   (เฉลย ข้อ ง)

13. ข้อใดพรรณนาความเด่นชัดที่สุด (ประเมินค่า)

- ก. ที่องค์ก่อย่อเหลี่ยมสลับก้น   เป็นสามชั้นเชิงชานตระหง่านงาม
 ข. ตลาดแก้วแล้วไม่เห็นตลาดตั้ง   สองฟากฝั่งก็แต่ล้วนสวนพฤกษา
 ค. อยู่กลางทุ่งรุ่งโรจน์สันโดษเด่น   เป็นที่เล่นนาวาคงคาไล
 ง. ไปพื้นวัดทัศนาริมทำน้ำ   แพบระจำจอตรายเขาชายของ (เฉลย ข้อ ก)

14. ข้อใดแสดงอารมณ์โศกของกวีเด่นชัดที่สุด (ประเมินค่า)

- ก. แต่เรานี่ที่สุนทรประทานตัว   ไม่รอดชั่วเช่นสามโคกยิ่งโศกใจ
 ข. เพราะรักใคร่ใจจิตไม่ยึดเย็น   จำต้องขึ้นใจพรากมาจากเมือง
 ค. แสนวิตกกอกเอ๋ยมาอ้างว่าง   ในทุ่งกว้างเห็นแต่แซมแซมสลอน
 ง. แสนเสียดายหมายชมบรมธาตุ   ใจจะขาดคิดมาน้ำตาไหล   (เฉลย ข้อ ง)

15. ข้อใดปรากฏการซ้ำคำเด่นชัดที่สุด (ประเมินค่า)

- ก. เป็นกลุ่มกลุ่มกุ่มกุ่มกายเหมือนทรายซัด   ต้องนั่งปัดแปะไปมิได้นอน
 ข. บ้างพลุ่งพลุ่งวู่วงเหมือนวงเวียน   ดูเวียนเวียนคว้างคว้างเป็นหว่างวน
 ค. ได้ฟังเล่นต่างต่างที่ข้างวัด   ดีกส่งดีเจียบหลับลงกับหมอน
 ง. จะเกิดชาติใดใดในมนุษย์   ให้บริสุทธิ์สมจิตที่คิดหมาย   (เฉลย ข้อ ข)

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์

นิราศภูเขาทอง

ตอนที่ 1

คำศัพท์	ความหมาย
.....1. ใจ๋	ก. ทางน้ำ
.....2. โภธิญาณ	ข. การไหว้ การประนมมือ
.....3. ขามใจ	ค. ต่ำช้า สิ้นวาสนา
.....4. อัประมาณ	ง. โคนต้นไม้
.....5. นิโรธ	จ. ชนิดบัว ตระกูลบัว
.....6. ปทุมชาติ	ฉ. ลมที่พัดเวียนขวา เชื่อกันว่าเป็นสิริมงคล
.....7. สุนทร	ช. กลิ่นหอม
.....8. ประยวงค์	ซ. ภูเขาทอง
.....9. เพ็ญชนง	ฅ. คร้าม เกรง
.....10. ชูลี	ญ. ต้นไม้ชนิดหนึ่งมีหนามแหลมรอบลำต้น เชื่อว่า ผู้ประพาศิติดในกามเมื่อตายไปจะต้องปีนเพื่อรับโทษ
	ฎ. วัน กลางวัน
	ฏ. ความดับทุกข์
	ฐ. ไม่นั่นอน
	ฑ. ผู้เป็นใหญ่
	ฒ. อาย
	ณ. เชื้อสาย ตระกูล
	ด. กบข่าวที่ไม่ใช่แกง
	ต. พระปัญญาที่ทำให้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า

เฉลย

1.	ญ	2.	ต	3.	ณ	4.	ฒ	5.	ฎ
6.	จ	7.	ช	8.	ณ	9.	ด	10.	ข

ตอนที่ 2

16. คำว่า “ตบะ” มีความหมายว่าอย่างไร
- ผลบุญในอดีตชาติ
  - ความสุขใจจากการบริจาค
  - พระนามของพรหมชั้นรูปพรหม
  - การบำเพ็ญเพื่อให้กิเลสเบาบาง
- (เฉลย ข้อ ง)

17. ข้อใดหมายถึงพระนามของพระพุทธเจ้า
- มัททวาน
  - ชินสีห์
  - อัจฉรา
  - สยมภู
- (เฉลย ข้อ ข)

18. “ตรา^๑นิพพานชาติหน้าให้ถาวร” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร
- กระดูกของพระพุทธเจ้า
  - ชื่อเพลงพื้นบ้านชนิดหนึ่ง
  - การดับสนิทของกิเลสและกองทุกข์
  - การบริจาคทรัพย์สมบัติเพื่อบุญในชาติหน้า
- (เฉลย ข้อ ค)

19. คำว่า “ประทักษิณ” มีความหมายว่าอย่างไร
- การเดินเป็นวงกลม
  - การเดินเวียนขวา
  - การเดินเวียนซ้าย
  - การเดินโดยกำหนดลมหายใจ
- (เฉลย ข้อ ข)

20. ข้อใดมีความหมายว่าความสุขสำราญ ความสบาย
- ไพจิตร
  - มูลิกา
  - ระตะ
  - ผาสูก
- (เฉลย ข้อ ง)

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง
- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง
ตามขั้นตอนกระบวนการรูปแบบการเรียนรู้คำศัพท์**

หน่วยการเรียนรู้	นิราศภูเขาทอง	เรื่อง	คำศัพท์ในเรื่องนิราศภูเขาทอง (คาบที่ 1)
สอนวันที่		เวลา	1 คาบ (50 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง มีทั้งคำศัพท์ที่เป็นคำไทย และ คำภาษาบาลี-สันสกฤต การเรียนรู้คำศัพท์จะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจวรรณคดีมากขึ้น

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

มาตรฐาน ท 1.1 ข้อ 1

สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงคำศัพท์กว้างขวางขึ้น เข้าใจสำนวนโวหาร การบรรยาย การพรรณนา อธิบาย อุปมาและสาธก สามารถใช้บริบท การอ่านสร้างความเข้าใจการอ่านและใช้แหล่งเรียนรู้พัฒนาประสบการณ์และความรู้กว้างขวางขึ้น นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้
2. เขียนสะกดคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้
3. ระบุคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้
4. สังเกตและยกตัวอย่างคำศัพท์จากบริบทในเรื่องได้

สาระการเรียนรู้

คำอธิบายศัพท์สำคัญจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง (รายละเอียดในเอกสารแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้)

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. เอกสารคำอธิบายศัพท์สำคัญ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
2. ใบงาน เรื่อง ฝึกคิด ฟินิจคำศัพท์
3. ใบงาน เรื่อง ศัพท์น่ารู้ ดูความหมาย
4. หนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
5. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542
6. พจนานุกรมคำพ้อง (รวบรวมโดย สุทธิ ภิบาลแทน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 1 ตรวจสอบความรู้เดิมด้วยการทดสอบก่อนเรียน (10 นาที)</p>	<p>ครูบอกคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทองทีละคำ ให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเขียนคำศัพท์บนกระดานหน้าชั้นเรียนคนละ 1 คำ พร้อมทั้งอธิบายความหมายตามความเข้าใจของตน โดยครูยังไม่เฉลยคำตอบ (10 นาที)</p> <div data-bbox="906 734 1369 1290" style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> <p>คำศัพท์</p> <p>ก้ามกุ้ง เกรียด ขามใจ แขน ศิริมาศ ครึ่งท่อน จี๊ว ชูลี ชลมารค ตบะ ตับเต่า ซินสีห์ ทศพล ธิบัติ นรังสรรค์ ทิวา นิพพาน นิโรธ บรมธาตุ บัทม์ ปทุมชาติ ประดาษ ผาสุก พิภพ พจนารถ ประยูรวงศ์ ประทักษิณ</p> </div> <p><u>หมายเหตุ</u> หากนักเรียนไม่สามารถเขียนสะกดคำศัพท์หรืออธิบายความหมายคำศัพท์คำใดได้ ครูจะบอกคำศัพท์ใหม่ต่อเนื่องไปจนจบ เพราะขั้นตอนนี้เป็นเพียงการตรวจสอบความรู้หรือประสบการณ์เดิมของนักเรียนเท่านั้น</p>
<p>ขั้นที่ 2 ขยายความคิดโดยอภิปรายการสะกดคำ การอ่านออกเสียงและการคาดเดาความหมายคำศัพท์ (10 นาที)</p>	<p>แบ่งกลุ่มนักเรียนจำนวน 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มทำใบงาน เรื่อง “ฝึกคิด ฟินิจ คำศัพท์” จากนั้นให้ผู้แทนกลุ่มนำเสนอผลการทำกิจกรรม ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้อง (10 นาที)</p>

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 3 สํารวจความหมายคำศัพท์โดยการเชื่อมโยงกับคำอื่น (10 นาที)</p>	<p>ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบงาน เรื่อง “ศัพท์น่ารู้ ดูความหมาย” ตอนที่ 1 โดยครูกำหนดคำศัพท์จากเรื่องให้นักเรียนกลุ่มละ 3 คำ แล้วให้แต่ละกลุ่มระบุความหมายและคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามจากเอกสารคำอธิบายศัพท์สำคัญ เรื่อง นิราศภูเขาทอง พจนานุกรม ฉบับ ราชบัณฑิตยสถานและพจนานุกรมคำพ้อง (10 นาที)</p> <div data-bbox="880 797 1390 1588" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>คำศัพท์ที่กำหนด</p> <p>กลุ่มที่ 1 คำว่า ทิวา ประทักษิณ ทศพล</p> <p>กลุ่มที่ 2 คำว่า พิภพ ก้ามกุ้ง นิโรธ</p> <p>กลุ่มที่ 3 คำว่า ปทุมชาติ เกรียด ซูลี</p> <p>กลุ่มที่ 4 คำว่า ประดาช บัทม์ แซม</p> <p>กลุ่มที่ 5 คำว่า ศิริมาศ จิว ตบเต่า</p> <p>กลุ่มที่ 6 คำว่า พจนารถ ธิบัติ ครึ่งท่อน</p> <p>กลุ่มที่ 7 คำว่า ชลมารค ผาสุก ประยูรวงศ์</p> <p>กลุ่มที่ 8 คำว่า นรังสรรค์ นิพพาน ตบะ</p> <p>กลุ่มที่ 9 คำว่า ชินสีห์ บรมธาตุ ขามใจ</p> </div>
<p>ขั้นที่ 4 อ่านและศึกษาคำศัพท์จากเนื้อเรื่อง (10 นาที)</p>	<p>ให้นักเรียนกลุ่มเดิมทำใบงาน เรื่อง “ศัพท์น่ารู้ ดูความหมาย” ตอนที่ 2 โดยยกตัวอย่างคำประพันธ์ที่มีคำศัพท์ปรากฏอยู่และอธิบายเนื้อความจากคำประพันธ์จากนั้นแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการทำ-</p>

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
	กิจกรรม ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้อง (10 นาที)
ขั้นที่ 5 ประเมินผลและทดสอบความรู้หลังเรียน (10 นาที)	ให้นักเรียนทำแบบสอบคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง ครูตรวจพิจารณาให้คะแนน (10 นาที)

การวัดและการประเมินผล

ผลงานที่ประเมิน

ความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประเมินจากใบงานกลุ่มและแบบสอบ รวมทั้งการตอบคำถาม)

วิธีการ

1. พิจารณาการตอบคำถาม
2. ตรวจใบงานกลุ่ม
3. ตรวจแบบสอบ

เครื่องมือ

1. คำถาม
2. ใบงานกลุ่ม
3. แบบสอบ

เกณฑ์การประเมินแบบ RUBRICS

ระดับคะแนน	4	3	2	1
สิ่งที่ประเมิน				
ใบงานกลุ่ม เรื่อง ฝึกคิด พินิจคำศัพท์	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้อง 23-27 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้อง 18-22 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้อง 13-17 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้องน้อยกว่า 13 ข้อ

ระดับคะแนน	4	3	2	1
สิ่งที่ประเมิน				
ใบงานกลุ่ม เรื่อง ศัพท์น่ารู้ - ดูความหมาย	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 1 ได้ถูกต้องตาม คำศัพท์ที่กำหนดทั้ง 3 คำ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 1 โดยมีข้อผิดพลาด จากคำศัพท์ที่ กำหนด 1 คำ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 1 โดยมีข้อผิดพลาด จากคำศัพท์ที่ กำหนด 2 คำ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 1 โดยมีข้อผิดพลาด จากคำศัพท์ที่ กำหนดทั้ง 3 คำ
	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 2 ได้ถูกต้องตาม คำศัพท์ที่กำหนดทั้ง 3 คำ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 2 โดยมีข้อผิดพลาด จากคำศัพท์ที่ กำหนด 1 คำ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 2 โดยมีข้อผิดพลาด จากคำศัพท์ที่ กำหนด 2 คำ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มตอนที่ 2 โดยมีข้อผิดพลาด จากคำศัพท์ที่ กำหนดทั้ง 3 คำ

ระดับคะแนน	4	3	2	1
สิ่งที่ประเมิน				
แบบสอบคำศัพท์	ทำแบบสอบ คำศัพท์ได้ถูกต้อง 18-20 ข้อ	ทำแบบสอบ คำศัพท์ได้ถูกต้อง 15-17 ข้อ	ทำแบบสอบ คำศัพท์ได้ถูกต้อง 12-14 ข้อ	ทำแบบสอบ คำศัพท์ได้ถูกต้อง น้อยกว่า 12 ข้อ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบงานกลุ่ม
เรื่อง ฝึกคิด พินิจคำศัพท์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนสามารถระบุคำศัพท์ที่สะกดถูกต้องได้ เขียนสะกดคำและ
คาดเดาความหมายของคำศัพท์ได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาคำศัพท์ที่กำหนด แล้วขีดเส้นใต้คำศัพท์ที่
สะกดถูกต้อง เขียนคำอ่าน และคาดเดาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

กลุ่ม	คำที่สะกดถูกต้อง	คำอ่าน	ความหมาย ตามการคาดเดา
1	1. บรมทาด บรมธาต บรมธาดู 2. ธิปดี ธิปดี ทิตยฺปดี 3. เกียด เกรียด เกรียช 4. แخم แฆว แคว 5. ประดาส ประดาจ ประดาษ		
2	6. ประยววงค์ ประยูนวง ประยววง 7. ผาสุข ผาสุก ผาศุข 8. ตบะ ตฺปบะ ตบะห์ 9. ครึ่งท่อก ครึ่งท่อง ครึ่งท่อน 10. ก้างกึ่ง ก้ามกึ่ง ก้านกึ่ง		
3	11. ชินสิน ฉินสีห์ ชินสีห์ 12. ัจฉ ัจฉ ัจฉ 13. ทิศวา ธิวา ทิวา 14. ปทุมชาติ ปทุมชาติ ปทุมชาติ 15. ภัพภ พิภพ พิภพ		

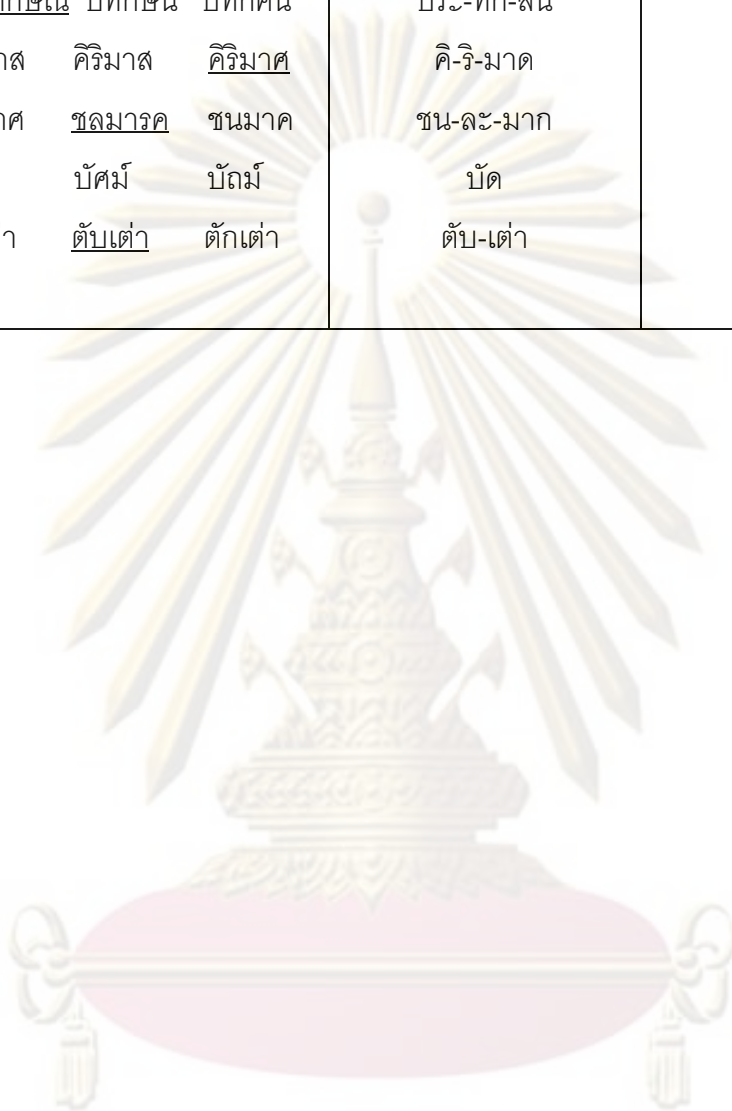
กลุ่ม	คำที่สะกดถูกต้อง	คำอ่าน	ความหมาย ตามการคาดเดา
4	16. พจนารถ พจนาท พศจนาท 17. ชูลี ชูรี ชูลลี 18. ขวมใจ ขามใจ ขานใจ 19. ทศพล ทสพล ฐศพล 20. นรั้งสรรค์ นรั้งสันต์ นรั้งศัลย์ 21. นิไลต นิโรท นิโรธ		
5	22. นิพาล นิพพาน นิสพาน 23. ประทักษิน ปัทกษิน ปัทกศิน 24. คิริมาศ คิลิมาส คิริมาส 25. ชลมารค ชนมาศ ชลมาศ 26. บัทม์ บัศม์ บัถม์ 27. ตัดเต่า ตับเต่า ตักเต่า		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฉลยใบงาน
เรื่อง ฝึกคิด พินิจคำศัพท์

ข้อ	คำที่สะกดถูกต้อง	คำอ่าน	ความหมาย ตามการคาดเดา
1.	บรมทาด บรมธาด <u>บรมธาดู</u>	บอ-รม-มะ-ทาด	หมายเหตุ นักเรียนสามารถตอบได้ หลากหลาย เนื่องจากเป็น การคาดเดาความหมายจาก ความรู้และประสบการณ์เดิม ที่นักเรียนมี
2.	<u>ธิปดี</u> ธิปดี ติตย์ปดี	ทิบ-บอ-ดี	
3.	เกียด <u>เกียด</u> เกียดช	เกียด	
4.	<u>แฆม</u> แฆว แคว	แฆม	
5.	ประดาส ประดาจ <u>ประดาษ</u>	ประ-ดาด	
6.	<u>ประยูรวงศ์</u> ประยูนวนง ประยูรวง	ประ-ยู-น-วง	
7.	ผาสุข <u>ผาสูก</u> ผาศุข	ผา-สุก	
8.	<u>ตปะ</u> ตปปะ ตปะห์	ตะ-ปะ	
9.	ครึ่งท้อ ครึ่งท่อง <u>ครึ่งท่อน</u>	ครึ่ง-ท่อน	
10.	ก้างกุ่ม <u>ก้ามกุ่ม</u> ก้านกุ่ม	ก้าม-กุ่ม	
11.	ชินลิน <u>ฉินสีห์</u> <u>ชินสีห์</u>	ชิน-นะ-สี	
12.	<u>จั้ง</u> จ้ม จั้ง	จั้ง	
13.	ทิสวา ธิวา <u>ทิวา</u>	ทิ-วา	
14.	<u>ปทุมชาติ</u> ปทุมชาติ ปทุมชาติ	ปะ-ทุม-มะ-ชาติ	
15.	ภัพภ <u>พิภพ</u> พิภภ	พิ-พ	
16.	<u>พจนารณ</u> พจนาท พศจนาท	พด-จะ-นาด	
17.	<u>ชูลี</u> ชูรี ชูลลี	ชู-ลี	
18.	ขวมใจ <u>ขามใจ</u> ขานใจ	ขาม-ใจ	
19.	<u>ทศพล</u> ทสพล ฐศพล	ทด-สะ-พน	
20.	<u>นรังสรรค์</u> นรังสันต์ นรังศัลย์	นะ-รัง-สัน	
21.	นิไลต <u>นิโรท</u> <u>นิโรธ</u>	นิ-โรด	
22.	นิพาล <u>นิพพาน</u> นิสพาน	นิบ-พาน	

ข้อ	คำที่สะกดถูกต้อง	คำอ่าน	ความหมาย ตามการคาดเดา
23.	<u>ประทักษิณ</u> ปทักษิน ปทักษิน	ประ-ทักษ-สิน	
24.	คิลิมาส <u>คิริมาส</u> <u>คิริมาศ</u>	คิ-ริ-มาศ	
25.	ชลมาศ <u>ชลมารค</u> ชนมาศ	ชน-ละ-มาก	
26.	<u>บัทม์</u> บัศม์ บัถม์	บัศ	
27.	ตัดเต่า <u>ต๊บเต่า</u> ตักเต่า	ต๊บ-เต่า	

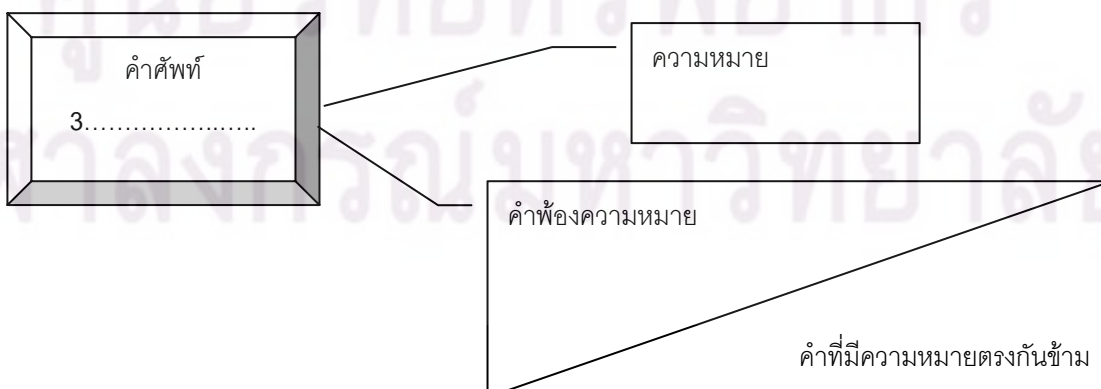
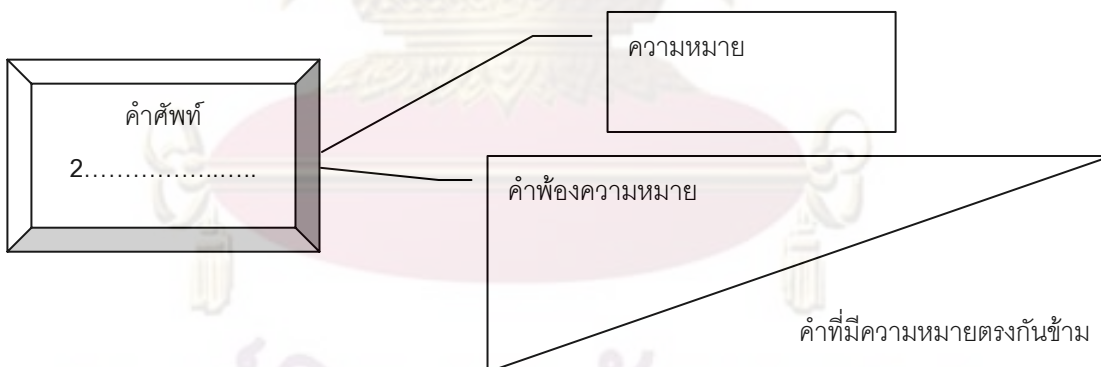
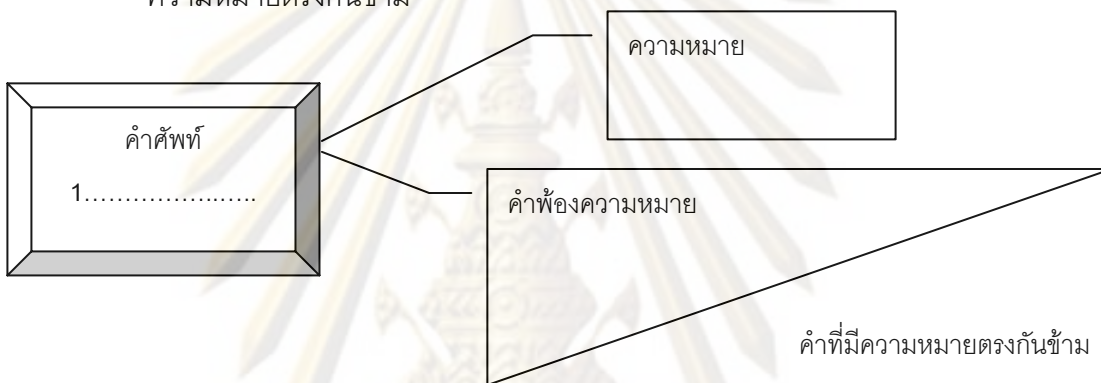
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบงานกลุ่ม
เรื่อง ศัพท์น่ารู้ ดูความหมาย

ตอนที่ 1

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนสามารถระบุความหมายของคำศัพท์และคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามได้

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มนักเรียนระบุความหมายของคำศัพท์และคำพ้องความหมายหรือคำที่มีความหมายตรงกันข้าม

ตอนที่ 2

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำประพันธ์ที่มีคำศัพท์ปรากฏอยู่และอธิบายความหมายของคำประพันธ์ที่มีคำศัพท์ปรากฏได้

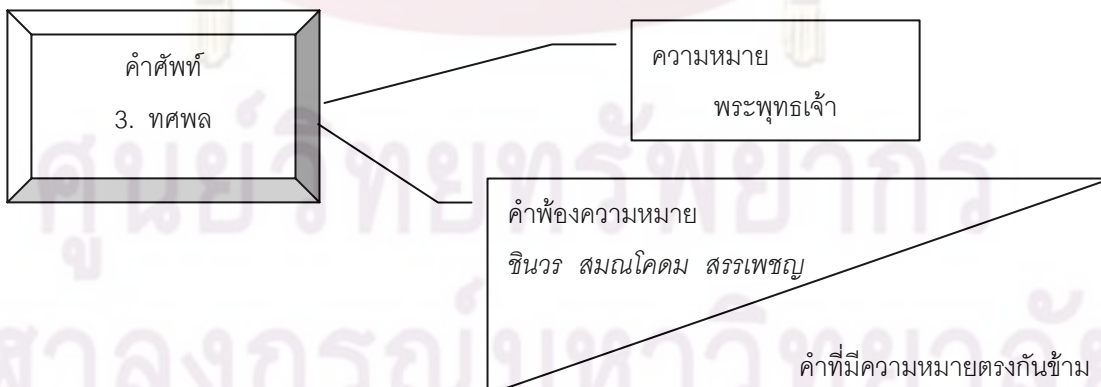
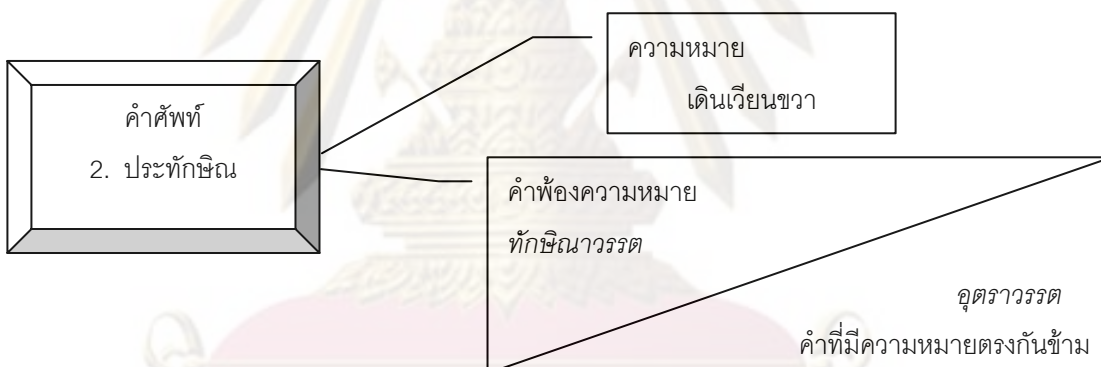
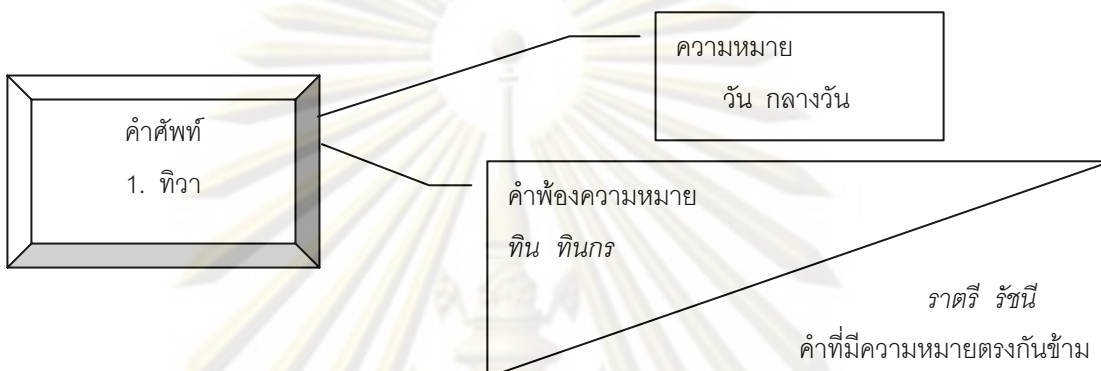
คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำประพันธ์ในเรื่องนิราศภูเขาทองที่มีคำศัพท์ตอนที่ 1 ปรากฏอยู่และอธิบายความหมายของคำประพันธ์ที่มีคำศัพท์ปรากฏ

คำศัพท์	ตัวอย่างคำประพันธ์	ความหมายของคำประพันธ์
1.	....	....
2.	....	....
3.	....	....

เฉลย ใบงานกลุ่ม เรื่อง ศัพท์น่ารู้ ๓ ความหมาย

ตอนที่ 1

แนวทางการตอบ

ตอนที่ 2

คำศัพท์	ตัวอย่างคำประพันธ์	ประโยค
1. ทิวา	โอ้อวาสราชบุรณพระวิหาร แต่นี้นานนับ <u>ทิวา</u> จะมาเห็น	ตั้งแต่นี้ต่อไปอีกหลายวันกว่าที่กวีจะได้ กลับมาเห็นพระวิหารของวัดราชบูรณะ
2. ประทักษิณ	<u>ประทักษิณ</u> จินตนาพยายาม ได้เสร็จสามรอบค่านับอภิวันท์	(กวี) ประนมมือเดินเวียนขวารอบ พระเจดีย์สามครั้ง
3. ทศพล	ขอเดชะอานุภาพพระ <u>ทศพล</u> ให้ผ่องพันภัยพาลสำราญกาย	ขออานุภาพขององค์พระสัมมา- สัมพุทธเจ้าให้กวีมีความสุข รอดพ้นจาก ภัยอันตรายทั้งหลาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี
เรื่อง นิราศภูเขาทอง

ชื่อ-สกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมายกากบาท (X) หน้าตัวเลือกที่ถูกต้อง

1. ข้อใดมีความหมายว่า “ภูเขาทอง”

ก. กำมกุง	ข. ชูลี
ค. บัทม์	ง. คิริมาศ
2. “ไอ้ครั้งนี้มิได้เห็นเล่นฉลอง เพราะตัวต้องตกประดาวาสนา” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

ก. ต่ำช้า ตกต่ำ	ข. มากมาย
ค. สิ้นชีวิต	ง. เศร้าโศก
3. ข้อใดมีความหมายว่า “ไม้น้ำชนิดหนึ่ง ใบกลม ดอกสีม่วงอ่อน บ้างเรียกผักอีแปะ”

ก. กำมกุง	ข. แฆม
ค. ตับเต่า	ง. จิ้ง
4. ข้อใดมีความหมายเหมือนคำว่า “ชินสีห์”

ก. ทศพล	ข. นักสิทธิ์
ค. บรมธาตุ	ง. นิโรธ
5. “ประทักษิณจินตนาพยายาม ได้เสร็จสามารถบอานบอิกวันท์” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

ก. เดินเป็นวงกลม	ข. เดินเวียนขวา
ค. เดินเวียนซ้าย	ง. ยืนด้วยอาการสงบ
6. ข้อใดมีความหมายตรงข้ามกับคำว่า “ชลมารค”

ก. วายุ	ข. รัชนีกร
ค. สถลมารค	ง. ทิวา
7. ข้อใดมีความหมายว่า “การบำเพ็ญกิเลสให้เบาบาง”

ก. ตบะ	ข. นิโรธ
ค. นิพพาน	ง. มรรค

8. “ทั้งทุกโรคโรคร้ายอย่าใกล้กราย   แสนสบายบริบูรณ์ประยูรวงศ์” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

ก. ตระกูล	ข. ความดี
ค. ความสุข	ง. พี่น้อง

9. ข้อใดมีความหมายต่างจากข้ออื่น

ก. พจนารถ	ข. วจี
ค. พาที	ง. สุนทร

10. ข้อใดหมายถึง “ฐานที่ทำเป็นรูปกลีบบัว”

ก. ธิปดี	ข. บัทม์
ค. นรังสรรค์	ง. อดิศร

11. ข้อใดมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “โสมนัส”

ก. กตัญญู	ข. จาบัลย์
ค. ผาสุก	ง. ภัทรา

12. “ทั้งกบเขียดเกียดกรีดจิ้งหรีดเรื้อย   พระพายเฉื่อยฉิวฉิวระหิวหวาม” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

ก. เสียงเขียดร้อง	ข. ไม่น้ำชนิดหนึ่ง
ค. สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	ง. แมลงปีกแข็ง

13. ข้อใดหมายถึง “กระดุกของพระพุทธเจ้า”

ก. ครึ่งท่อน	ข. คิริมาศ
ค. พิภพ	ง. บรมธาตุ

14. ข้อใดมีความหมายต่างจากข้ออื่น

ก. ปทุมชาติ	ข. อุบล
ค. มณฑารพ	ง. บงกช

15. ข้อใดหมายถึง “ต้นไม้ชนิดหนึ่ง มีหนามแหลม และมีความเชื่อว่าผู้ประพาศติผิดในกาม เมื่อตายไปต้องปีนต้นไม้ชนิดนี้”

ก. ก้ามกุ้ง	ข. จิ้ง
ค. เขม	ง. สันตะวา

16. “รับกลิ่นกัญญาโมทนา   ชูลีลาลงเรือเหลืออาลัย” คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายว่าอย่างไร

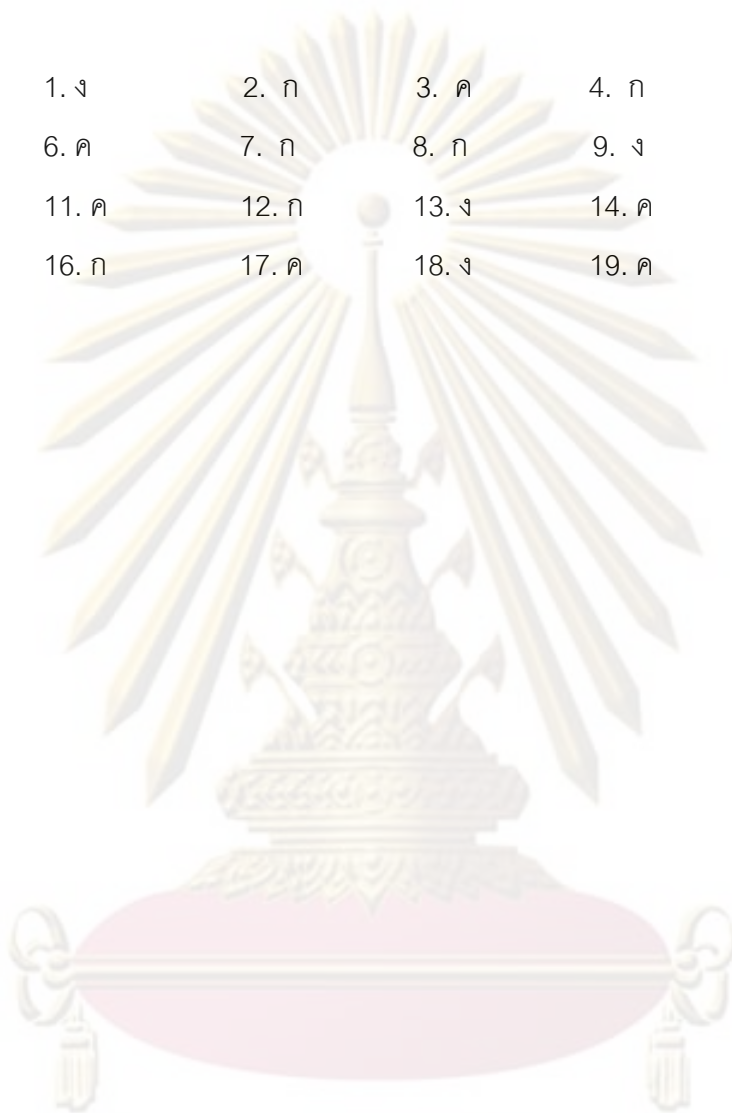
ก. การไหว้	ข. การทำบุญ
ค. ความเศร้าโศก	ง. ความลำบาก

เฉลย

แบบสอบคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

1. ง	2. ก	3. ค	4. ก	5. ข
6. ค	7. ก	8. ก	9. ง	10. ข
11. ค	12. ก	13. ง	14. ค	15. ข
16. ก	17. ค	18. ง	19. ค	20. ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายศัพท์สำคัญ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (คาบที่ 1)

คำศัพท์	ความหมาย
ก้ามกุ้ง	ชื่อพันธุ์ไม้ขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง เกิดชายน้ำ มีรสขม
เกรียด	เสียงเขียดร้อง
ขามใจ	คร้าม เกรง
แหม	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ขึ้นตามชายน้ำชายป่าและชายเขาที่ชุ่มชื้น พง ก็เรียก
ครีมาศ	ภูเขาทอง
ครึ่งท่อน จิ้ง	เพลงพื้นบ้านชนิดหนึ่ง ต้นไม้ชนิดหนึ่งมีหนามแหลมรอบลำต้น เชื่อว่าผู้ประพาศติผิดในกาม เมื่อตายไปจะต้องปีนต้นจิ้งเพื่อรับโทษ
ชลมารค	ทางน้ำ
ชินสีห์	เป็นชื่อเรียกของพระพุทธเจ้า ใช้ว่า พระชินศรี ก็ได้
ชูลี	มาจากคำว่า อัญชูลี แปลงเป็น อัญชูลี ตัดเหลือเพียง ชูลี หมายถึง การไหว้ การประนมมือ
ตบะ	การบำเพ็ญเพื่อให้กิเลสเบาบาง
ตบเต่า	ชื่อไม้น้ำชนิดหนึ่ง ใบกลม ดอกสีม่วงอ่อน ใบใช้เป็นผัก ผักอีเปะ ก็เรียก
ทศพล	ผู้มีกำลัง 10 หมายถึง พระพุทธเจ้า
ทิวา	วัน กลางวัน
ธิบัติ	มาจากคำว่า อธิบัติ หมายถึง ผู้เป็นใหญ่
นรังสรรค์	สันนิษฐานว่ามาจากคำว่า นร กับ รังสรรค์ มีความหมายตามบริบท ว่า ที่มีผู้สร้างขึ้น
นิพพาน	การดับสนิทของกิเลสและกองทุกข์
นิโรธ	ความดับทุกข์
บรมธาตุ	กระดูกของพระพุทธเจ้า
บัทม์	บัว ฐานบัทม์ คือ ฐานที่ทำเป็นรูปกลีบบัว
ปทุมชาติ	ชนิดบัว ตระกูลบัว เหล่าบัว
ประดาษ	ตำซำ หมายถึง ลิ่นวาสนา

คำศัพท์	ความหมาย
ประทักษิณ	การเดินเวียนตามเข็มนาฬิกา โดยให้สิ่งที่เจอนับถือหรือผู้ที่เจอนับถืออยู่ ทางขวาของผู้เวียน
ประยูรวงศ์	เผ่าพันธุ์ เชื้อสาย ตระกูล
ผาสุก	ความสำราญ ความสบาย
พจนารถ	เนื้อความของคำพูด
พิภพ	โลก แผ่นดิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม
ตามขั้นตอนกระบวนการสอนแบบปกติ

หน่วยการเรียนรู้	นิราศภูเขาทอง	เรื่อง	คำศัพท์ในเรื่องนิราศภูเขาทอง (คาบที่ 1)
สอนวันที่		เวลา	1 คาบ (50 นาที)

สาระสำคัญ

คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง มีทั้งคำศัพท์ที่เป็นคำไทย และ คำภาษาบาลี-สันสกฤต การเรียนรู้คำศัพท์จะทำให้นักเรียนเข้าใจวรรณคดีมากขึ้น

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

มาตรฐาน ท 1.1 ข้อ 1

สามารถอ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น เข้าใจวงคำศัพท์กว้างขวางขึ้น เข้าใจสำนวนโวหาร การบรรยาย การพรรณนา อธิบาย อุปมาและสาธก สามารถใช้บริบท การอ่านสร้างความเข้าใจการอ่านและใช้แหล่งเรียนรู้พัฒนาประสบการณ์และความรู้กว้างขวางขึ้น นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหา สร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้
2. อธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้
3. จับคู่คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องกับความหมายได้

สาระการเรียนรู้

คำอธิบายศัพท์สำคัญจากวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง (รายละเอียดในเอกสารแนบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้)

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. แผนภาพประกอบการเล่นเกม
3. เอกสารคำอธิบายศัพท์สำคัญ เรื่อง นิราศภูเขาทอง
4. หนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจักขณ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
5. ใบงาน เรื่อง จับคู่คำศัพท์กับความหมาย
6. ใบงาน เรื่อง ศัพท์นี้มีความหมาย
7. สมุดจดงานวิชาภาษาไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นที่ 1 ขั้นนำ (5 นาที)</p>	<p>1.1 ให้นักเรียนเล่นเกม “อักษรไขว้ ทายคำศัพท์” โดยแบ่งนักเรียนเป็นสองกลุ่มเพื่อแข่งขันทายคำศัพท์จากแผนภาพปริศนาและแผนภูมิความหมายของคำศัพท์ในเกม กลุ่มที่ทายคำศัพท์ถูกต้องทุกคำเป็นฝ่ายชนะและได้รับรางวัล (4 นาที)</p> <p>1.2 ครูอธิบายเพิ่มเติมและเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยกล่าวถึงคำศัพท์จากเกมเป็นคำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่อง (1 นาที)</p>
<p>ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (35 นาที)</p>	<p>2.1 ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำศัพท์จากเอกสารคำศัพท์สำคัญ เรื่อง นิราศภูเขาทอง จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัคร 3-5 คน ตอบคำถามครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้อง (10 นาที)</p> <p><u>คำถามพัฒนาการคิด</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) คำศัพท์ที่ปรากฏในเรื่องได้แก่คำใดบ้าง มีความหมายว่าอย่างไร 2) คำศัพท์ใดบ้างที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน 3) คำศัพท์ใดบ้างที่นักเรียนเคยรู้จักมาก่อน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
	<p>2.2 ให้นักเรียนพิจารณาตัวอย่างคำศัพท์จากบัตรคำบนกระดาน ได้แก่ <i>ศิริมาศ ทศพล ปทุมชาติ ผาสุก พจนารถ</i> จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัคร 3-5 คน อธิบายความหมายของคำศัพท์ ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้อง (5 นาที)</p> <p>2.3 ให้นักเรียนอาสาสมัคร 3-5 คน ระบุคำศัพท์เพิ่มเติมและอธิบายความหมายคนละ 3 คำ ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้อง (10 นาที)</p> <p>2.4 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 3-5 คน ทำใบงานกลุ่ม เรื่อง “จับคู่ศัพท์กับความหมาย” จากนั้นให้ผู้แทนกลุ่มนำเสนอผลการทำกิจกรรม ครูและนักเรียนช่วยกันพิจารณาความถูกต้อง (10 นาที)</p>
<p>ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)</p>	<p>3.1 ให้นักเรียนแต่ละคนทบทวนคำศัพท์สำคัญในเรื่องจากหนังสือสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจิตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยบันทึกลงในสมุดจดงานวิชาภาษาไทย (5 นาที)</p> <p>3.2 ให้นักเรียนทำใบงานรายบุคคล เรื่อง “ศัพท์ที่มีความหมาย” (5 นาที)</p>

การวัดและการประเมินผล

ผลงานที่ประเมิน

ความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง (ประเมินจาก
ใบงานกลุ่ม ใบงานรายบุคคล และการตอบคำถาม)

วิธีการ

1. พิจารณาการตอบคำถาม
2. ตรวจใบงานกลุ่ม
3. ตรวจใบงานรายบุคคล

เครื่องมือ

1. คำถาม
2. ใบงานกลุ่ม
3. ใบงานรายบุคคล

เกณฑ์การประเมินแบบ RUBRICS

ระดับคะแนน	4	3	2	1
สิ่งที่ประเมิน				
ใบงานกลุ่ม เรื่อง จับคู่ศัพท์กับ ความหมาย	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้อง 13-15 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้อง 10-12 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้อง 7-9 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานกลุ่มได้ ถูกต้องน้อยกว่า 7 ข้อ

ระดับคะแนน	4	3	2	1
สิ่งที่ประเมิน				
ใบงานรายบุคคล เรื่อง ศัพท์นี้มี ความหมาย	ทำกิจกรรมใน ใบงานรายบุคคลได้ ถูกต้อง 10-12 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานรายบุคคลได้ ถูกต้อง 7-9 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานรายบุคคลได้ ถูกต้อง 4-6 ข้อ	ทำกิจกรรมใน ใบงานรายบุคคลได้ ถูกต้องน้อยกว่า 4 ข้อ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกมประกอบการจัดการเรียนรู้
อักษรไขว้ ทายคำศัพท์

กติกา แบ่งนักเรียนเป็นสองกลุ่มโดยกลุ่มที่ 1 ทายคำศัพท์แนวตั้ง ส่วนกลุ่มที่ 2 ทายคำศัพท์
แนวนอน กลุ่มที่ทายถูกครบก่อนเป็นฝ่ายชนะและได้รับรางวัล

แผนภาพอักษรไขว้ ทายคำศัพท์

1	1			
บ้		2		
		ต		
	พ	2	3	
	2		ว	
3				
คิ		ม		ศ

แผนภูมิความหมายคำศัพท์

แนวตั้ง

1. พระพุทธเจ้า
2. ไม้ล้มลุกขึ้นตามชายน้ำ
3. วัน กลางวัน

แนวนอน

1. สถานที่ทำเป็นรูปกลีบบัว
2. การบำเพ็ญเพื่อให้อกิเลสเบาบาง
3. ภูเขาทอง

เฉลย

1	1			
บ้	ท	ม้		
	ศ	2		
		ต	บ	ะ
	พ	2	3	
		แ	ท	
	2		ว	
	ล	ข		
3				
คิ	ริ	ม	า	ศ

ใบงานกลุ่ม
เรื่อง จับคู่ศัพท์กับความหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนสามารถจับคู่คำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
กับความหมายได้ถูกต้อง

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีดเส้นเชื่อมโยงคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทอง
ให้ตรงกับความหมายของคำศัพท์

คำศัพท์

1. แخم
2. ทศพล
3. ปทุมชาติ
4. ประดาษ
5. ชูดี
6. บรมธาตุ
7. ขามใจ
8. เกரியด
9. ประยูรวงศ์
10. ตับเต่า
11. คริ่งท่อน
12. ธิบดี
13. จี๊ว (ต้นไม้)
14. บัทม์
15. ตบะ

ความหมาย

1. ต่ำช้า หมายถึง สิ้นวาทสนา
2. คร้าม เกรง
3. เพลงพื้นบ้านชนิดหนึ่ง
4. มาจากคำว่า อัญชลี หมายถึง การไหว้
การประนมมือ
5. ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ขึ้นตามชายน้ำ
ชายป่าและชายเขาที่ชุ่มชื้น
6. กระดูกของพระพุทธเจ้า
7. ชนิดบัว
8. ฐานที่ทำเป็นรูปกลีบบัว
9. ต้นไม้ชนิดหนึ่งมีหนามแหลมรอบลำต้น
เชื่อว่าผู้ประพาศติผิดในกามเมื่อตายไป
จะต้องปีนต้นจี๊วเพื่อรับโทษ
10. การบำเพ็ญเพื่อให้กิเลสเบาบาง
11. ตระกูล
12. ชื่อไม้น้ำชนิดหนึ่ง ใบกลม ดอกสีม่วง
อ่อน ใบใช้เป็นผัก ผักอีแปะ ก็เรียก
13. ผู้มีกำลัง 10 หมายถึง พระพุทธเจ้า
14. เสียงเขี่ยครั่ง
15. ผู้เป็นใหญ่

เฉลยใบงานกลุ่ม
เรื่อง จับคู่ศัพท์กับความหมาย

คำศัพท์	ความหมาย
1. แวม	1. ต่ำช้า หมายถึง ลึกลับวสันา
2. ทศพล	2. คร้าม เกรง
3. ปทุมชาติ	3. เพลงพื้นบ้านชนิดหนึ่ง
4. ประดาษ	4. มาจากคำว่า อัญชลี หมายถึง การไหว้ การประนมมือ
5. ชูดี	5. ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ขึ้นตามชายน้ำ ชายป่าและชายเขาที่ชุ่มชื้น
6. บรมธาตุ	6. กระดูกของพระพุทธเจ้า
7. ขามใจ	7. ชนิดบัว
8. ประยูรวงศ์	8. สถานที่ทำเป็นรูปกลีบบัว
9. เกรียด	9. ต้นไม้ชนิดหนึ่งมีหนามแหลมรอบลำต้น เชื่อว่าผู้ประพฤติผิดในกามเมื่อตายไป จะต้องปีนต้นจิวเพื่อรับโทษ
10. ตับเต่า	10. การบำเพ็ญเพื่อให้กิเลสเบาบาง
11. ครึ่งท่อน	11. ตระกูล
12. ธิบัติ	12. ชื่อไม้น้ำชนิดหนึ่งใบกลม ดอกสีม่วงอ่อน ใบใช้เป็นผัก ผักอีแปะ ก็เรียก
13. จิว(ต้นไม้)	13. ผู้มีกำลัง 10 หมายถึง พระพุทธเจ้า
14. บัทม์	14. เสียงเขี่ยดรัม
15. ตบะ	15. ผู้เป็นใหญ่

ใบงานรายบุคคล
เรื่อง ศัพท์นี้มีความหมาย

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นักเรียนสามารถเขียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏใน
วรรณคดี เรื่อง นิราศภูเขาทองได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง
นิราศภูเขาทองตามที่กำหนด

1. ชดमारค หมายถึง .....
2. ชินสีห์ หมายถึง .....
3. นิพพาน หมายถึง .....
4. นิโรธ หมายถึง .....
5. ประทักษิณ หมายถึง .....
6. ผาสูก หมายถึง .....
7. พจนารถ หมายถึง .....
8. พิภพ หมายถึง .....
9. กำมกุง หมายถึง .....
10. นรัังสรรค หมายถึง .....
11. คิริมาศ หมายถึง .....
12. ทิวา หมายถึง .....

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฉลย ใบงานรายบุคคล
เรื่อง ศัพท์ที่มีความหมาย

1. ชลมารค หมายถึง ทางน้ำ
2. ซินสีห์ หมายถึง ชื่อเรียกของพระพุทธเจ้า
3. นิพพาน หมายถึง การดับสนิทของกิเลสและกองทุกข์
4. นิโรธ หมายถึง ความดับทุกข์
5. ประทักษิณ หมายถึง การเดินเวียนตามเข็มนาฬิกา
6. ผาสุก หมายถึง ความสำราญ ความสบาย
7. พจนารถ หมายถึง เนื้อความของคำพูด
8. พิภพ หมายถึง โลก แผ่นดิน
9. กำมกุ่ม หมายถึง ชื่อพันธุ์ไม้ขนาดย่อมชนิดหนึ่ง เกิดชายน้ำ มีรสขม
10. นรังสรรค์ หมายถึง ที่มีผู้สร้างขึ้น
11. คิริมาศ หมายถึง ภูเขาทอง
12. ทิวา หมายถึง วัน กลางวัน

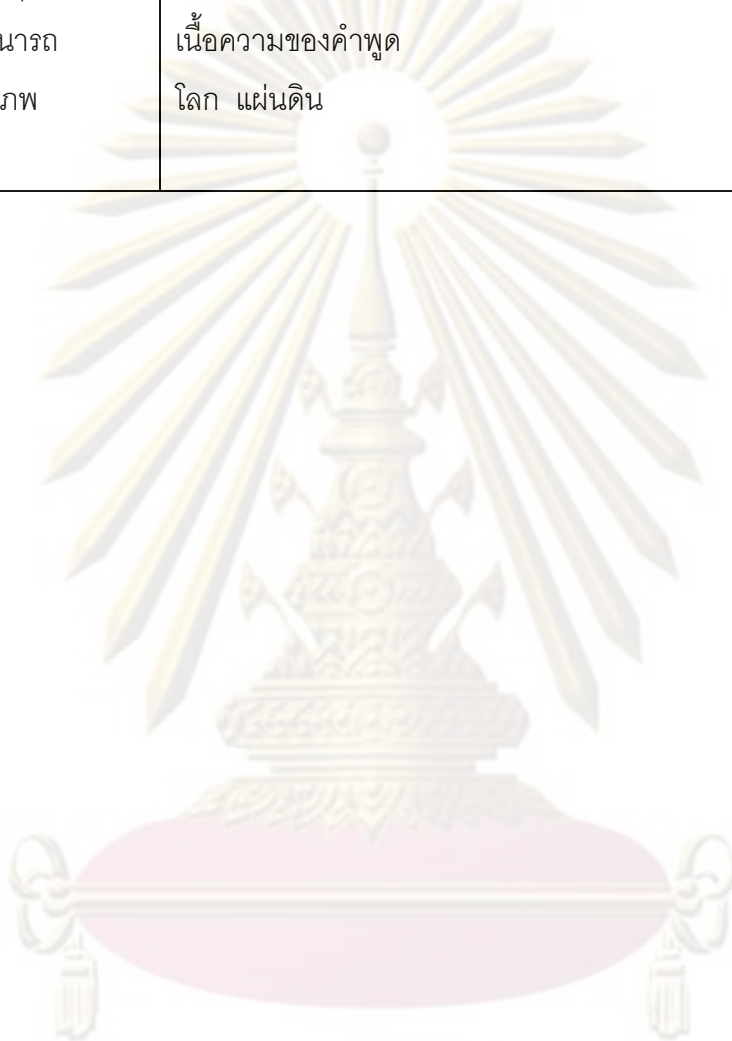
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายศัพท์สำคัญ เรื่อง นิราศภูเขาทอง (คาบที่ 1)

คำศัพท์	ความหมาย
ก้ามกุ้ง	ชื่อพันธุ์ไม้ขนาดใหญ่ย้อมชนิดหนึ่ง เกิดชายน้ำ มีรสขม
เกรียด	เสียงเขียดร้อง
ขามใจ	คร้าม เกรง
แหม	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ขึ้นตามชายน้ำชายป่าและชายเขาที่ชุ่มชื้น พง ก็เรียก
ครีมาศ	ภูเขาทอง
ครึ่งท่อน จิ้ง	เพลงพื้นบ้านชนิดหนึ่ง ต้นไม้อชนิดหนึ่งมีหนามแหลมรอบลำต้น เชื่อว่าผู้ประพาศติผิดในกาม เมื่อตายไปจะต้องปีนต้นจิ้งเพื่อรับโทษ
ชลมารค	ทางน้ำ
ชินสีห์	เป็นชื่อเรียกของพระพุทธเจ้า ใช้ว่า พระชินศรี ก็ได้
ชูลี	มาจากคำว่า อัญชูลี แปลงเป็น อัญชูลี ตัดเหลือเพียง ชูลี หมายถึง การไหว้ การประนมมือ
ตบะ	การบำเพ็ญเพื่อให้กิเลสเบาบาง
ตบเต่า	ชื่อไม้น้ำชนิดหนึ่ง ใบกลม ดอกสีม่วงอ่อน ใบใช้เป็นผัก ผักอีเปะ ก็เรียก
ทศพล	ผู้มีกำลัง 10 หมายถึง พระพุทธเจ้า
ทิวา	วัน กลางวัน
ธิบัติ	มาจากคำว่า อธิบัติ หมายถึง ผู้เป็นใหญ่
นรังสรรค์	สันนิษฐานว่ามาจากคำว่า นร กับ รังสรรค์ มีความหมายตามบริบท ว่า ที่มีผู้สร้างขึ้น
นิพพาน	การดับสนิทของกิเลสและกองทุกข์
นิโรธ	ความดับทุกข์
บรมธาตุ	กระดูกของพระพุทธเจ้า
บัทม์	บัว ฐานบัทม์ คือ ฐานที่ทำเป็นรูปกลีบบัว
ปทุมชาติ	ชนิดบัว ตระกูลบัว เหล่าบัว
ประดาษ	ตำซำ หมายถึง ลิ่นวาสนา

คำศัพท์	ความหมาย
ประทักษิณ	การเดินเวียนตามเข็มนาฬิกา โดยให้สิ่งที่เจอนับถือหรือผู้ที่เจอนับถืออยู่ ทางขวาของผู้เวียน
ประยูรวงศ์	เผ่าพันธุ์ เชื้อสาย ตระกูล
ผาสุก	ความสำราญ ความสบาย
พจนารถ	เนื้อความของคำพูด
พิภพ	โลก แผ่นดิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
1	1	ก	.25	.25	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	6	ก	.09	.50	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.27	.19			ข	.54	.30	
		ค	.28	.16			ค	.33	.11	
	ง	.59	.33	ง		.24	.17			
2	ก	.33	.50	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	7	ก	.39	.28	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	
	ข	.24	.50			ข	.25	.25		
	ค	.44	.28			ค	.17	.19		
3	ก	ข	.38	.18	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	8	ก	.21	.41	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
		ค	.29	.18			ข	.12	.25	
		ง	.58	.29			ค	.35	.19	
	ข	.37	.27	ง		.37	.16			
4*	ก	ข	.08	.18	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	9*	ก	.28	.21	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้
		ค	.33	-.19			ข	.24	.30	
		ง	.06	.54			ค	.18	.00	
	ก	.36	.31	ง		.00	.00			
5	ข	ค	.27	.32	ค่อนข้างยาก จำแนกดี	10	ก	.13	.20	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้
		ง	.38	.19			ข	.50	.36	
		ค	.27	.32			ค	.23	.22	
	ง	.38	.19	ง		.34	.45			

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
1	11	ก	.28	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	16	ก	.25	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.20	.16			ข	.43	.27	
		ค	.36	.35			ค	.23	.30	
		ง	.22	.19			ง	.25	.32	
12	ก	ก	.25	.16	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	17	ก	.37	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
		ข	.44	.26			ข	.21	.41	
		ค	.20	.30			ค	.38	.19	
13	ก	ก	.14	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	18	ก	.45	.24	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.22	.48			ข	.23	.30	
		ค	.13	.28			ค	.25	.32	
14	ก	ก	.27	.32	ค่อนข้างยาก จำแนกดี	19*	ก	.16	.50	ตัวลงไม่ดี ไม่มีคนตอบ
		ข	.38	.19			ข	.00	.00	
		ค	.20	.29			ค	.16	.54	
15	ก	ก	.13	.30	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	20	ก	.33	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
		ข	.25	.32			ข	.15	.16	
		ค	.27	.19			ค	.27	.48	
		ง	.42	.29			ง	.22	.31	

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	
1	21	ก	.23	.19		26	ก	.27	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	
		ข	.15	.16			ข	.23	.30		
		ค	.27	.28			ค	.25	.32		
22		ง	.21	.41	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	27*	ง	.38	.19		
		ก	.30	.28	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้		ก	.09	.17		
		ข	.13	.19			ข	.16	.21		ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ค	.35	.50			ค	.30	-.15		ตัวลงไม่ดี คนเก่งตอบมากกว่า
23		ง	.28	.40		28	ง	.23	.30		
		ก	.20	.48			ก	.25	.32		
		ข	.33	.59			ข	.17	.19		
		ค	.25	.50			ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	ค	.21		.49
24		ง	.23	.30		29	ง	.38	.30		
		ก	.25	.32			ก	.33	.32		
		ข	.17	.19			ข	.15	.19		
		ค	.33	.25			ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	ค	.27		.19
25		ง	.23	.19		30	ง	.28	.47	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	
		ก	.15	.50			ก	.27	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	
		ข	.28	.17			ข	.23	.30		
		ค	.31	.24			ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	ค	.15	.32	
		ง	.21	.16			ง	.28	.19		

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
2	31	ก	.21	.19		36	ก	.17	.36	
		ข	.34	.17			ข	.33	.25	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ค	.23	.27	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้		ค	.20	.19	
		ง	.20	.19			ง	.33	.50	
32	ก	ก	.13	.50		37	ก	.25	.17	
		ข	.25	.17			ข	.21	.19	
		ค	.27	.20			ค	.24	.17	
		ง	.24	.58	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก		ง	.25	.55	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
33	ก	ก	.11	.19		38*	ก	.17	.38	
		ข	.34	.17			ข	.20	.00	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้
		ค	.38	.28	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้		ค	.00	.00	ตัววงไม่ดี ไม่มีคนตอบ
		ง	.16	.19			ง	.24	.19	
34	ก	ก	.21	.50		39	ก	.33	.50	
		ข	.24	.17			ข	.25	.17	
		ค	.30	.24	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้		ค	.28	.38	
		ง	.20	.19			ง	.26	.59	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
35	ก	ก	.13	.17		40	ก	.17	.50	
		ข	.25	.35			ข	.25	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ค	.25	.42	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก		ค	.31	.19	
		ง	.37	.35			ง	.24	.17	

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
2	41	ก	.21	.19	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	46	ก	.15	.30	ก่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.24	.17			ข	.28	.40	
		ค	.29	.35			ค	.37	.27	
		ง	.59	.24			ง	.31	.19	
42	42	ก	.09	.40	ก่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	47	ก	.24	.19	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.27	.20			ข	.48	.28	
		ค	.20	.19			ค	.36	.19	
		ง	.23	.17			ง	.31	.17	
43	43	ก	.15	.35	ก่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	48	ก	.34	.35	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.31	.40			ข	.27	.18	
		ค	.26	.29			ค	.51	.26	
		ง	.36	.40			ง	.38	.19	
44	44	ก	.17	.19	ก่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	49	ก	.33	.25	ก่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.31	.17			ข	.20	.19	
		ค	.24	.35			ค	.33	.17	
		ง	.57	.25			ง	.35	.35	
45	45	ก	.22	.19	ก่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	50	ก	.21	.18	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.23	.17			ข	.24	.16	
		ค	.25	.35			ค	.35	.19	
		ง	.27	.25			ง	.42	.26	

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
2	51	ก	.25	.49	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	56	ก	.27	.58	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
		ข	.20	.19			ข	.20	.18	
		ค	.23	.17			ค	.20	.16	
		ง	.35	.35			ง	.33	.26	
52	ก	ก	.21	.18	57*	ก	.15	.20	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้	
		ข	.14	.16		ข	.16	.00		
		ค	.37	.20		ค	.25	.17		
		ง	.52	.34		ง	.33	-.14		ตัวลงไม่ดี คนเก่งตอบมากกว่า
53	ก	ก	.31	.18	58	ก	.20	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	
		ข	.14	.16		ข	.33	.17		
		ค	.26	.51		ค	.25	.35		
		ง	.27	.18		ง	.54	.30		ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
54	ก	ก	.26	.16	59	ก	.52	.34	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	
		ข	.40	.47		ข	.20	.16		
		ค	.21	.19		ค	.13	.19		
		ง	.22	.17		ง	.25	.17		
55	ก	ก	.23	.35	60*	ก	.24	.35	ตัวลงไม่ดี คนเก่งตอบมากกว่า	
		ข	.31	.18		ข	.30	-.18		
		ค	.34	.16		ค	.37	.25		ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ง	.43	.38		ง	.15	.19		

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
3	61	ก	.20	.18	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	66*	ก	.31	.18	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.33	.16			ข	.34	.16	
		ค	.25	.17			ค	.37	.21	
		ง	.23	.57			ง	.23	.11	
62	62	ก	.17	.12	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	67	ก	.30	.60	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
		ข	.35	.59			ข	.15	.19	
		ค	.26	.18			ค	.36	.50	
		ง	.36	.16			ง	.31	.40	
63	63	ก	.13	.20	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	68	ก	.33	.18	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.54	.27			ข	.29	.16	
		ค	.39	.18			ค	.46	.27	
		ง	.47	.16			ง	.29	.19	
64	64	ก	.27	.56	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	69	ก	.29	.50	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
		ข	.18	.19			ข	.31	.40	
		ค	.36	.50			ค	.25	.58	
		ง	.35	.40			ง	.33	.11	
65	65	ก	.29	.18	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	70	ก	.49	.28	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.28	.16			ข	.36	.19	
		ค	.21	.20			ค	.34	.50	
		ง	.35	.57			ง	.22	.40	

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
3	71	ก	.26	.12	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	76	ก	.39	.12	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
		ข	.39	.28			ข	.50	.36	
		ค	.27	.41			ค	.27	.18	
		ง	.14	.25			ง	.26	.16	
72	ก	ก	.29	.19	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	77	ก	.18	.11	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
		ข	.27	.16			ข	.21	.41	
		ค	.54	.30			ค	.23	.41	
		ง	.26	.41			ง	.14	.25	
73	ก	ก	.29	.25	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	78	ก	.26	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
		ข	.13	.19			ข	.31	.16	
		ค	.32	.16			ค	.30	.31	
		ง	.44	.28			ง	.33	.18	
74	ก	ก	.11	.18	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	79	ก	.24	.16	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.36	.16			ข	.32	.11	
		ค	.38	.12			ค	.18	.14	
		ง	.21	.41			ง	.27	.29	
75	ก	ก	.28	.12	ค่อนข้างยาก จำแนกดี	80	ก	.47	.25	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
		ข	.36	.31			ข	.16	.18	
		ค	.17	.18			ค	.22	.16	
		ง	.32	.16			ง	.21	.14	

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
3	81	ก	.27	.20	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	86	ก	.26	.18	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.21	.41			ข	.18	.16	
		ค	.22	.18			ค	.29	.60	
		ง	.14	.16			ง	.36	.26	
82	ก	ก	.36	.16	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	87	ก	.20	.30	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
		ข	.18	.11			ข	.21	.32	
		ค	.44	.26			ค	.28	.19	
		ง	.37	.16			ง	.54	.46	
83	ก	ก	.29	.11	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	88*	ก	.22	.23	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.45	.28			ข	.21	.16	
		ค	.35	.30			ค	.14	.11	
		ง	.29	.32			ง	.37	-.10	
84	ก	ก	.21	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	89	ก	.32	.30	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
		ข	.24	.50			ข	.21	.32	
		ค	.22	.28			ค	.22	.19	
		ง	.28	.60			ง	.32	.28	
85	ก	ก	.42	.40	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก	90	ก	.24	.38	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
		ข	.20	.30			ข	.54	.41	
		ค	.17	.32			ค	.16	.16	
		ง	.36	.19			ง	.27	.11	

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	
4	91	ก	.26	.18	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	96	ก	.36	.41	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก	
		ข	.29	.16			ข	.33	.25		
		ค	.27	.28			ค	.23	.19		
		ง	.25	.16			ง	.47	.62		
92	ก	ก	.20	.11	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก	97	ก	.24	.14	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	
		ข	.16	.11			ข	.59	.38		
		ค	.54	.61			ค	.37	.18		
		ง	.08	.41			ง	.35	.16		
93	ก	ก	.21	.25	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	98*	ก	.00	.00	ตัวลงไม่ดี ไม่มีคนตอบ	
		ข	.36	.19			ข	.37	.00		ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้
		ค	.38	.16			ค	.25	.41		
		ง	.23	.27			ง	.24	.25		
94	ก	ก	.17	.18	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	99	ก	.36	.19	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก	
		ข	.36	.16			ข	.39	.16		
		ค	.59	.33			ค	.43	.57		
		ง	.24	.41			ง	.14	.15		
95	ก	ก	.15	.25	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	100	ก	.25	.26	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	
		ข	.24	.19			ข	.35	.18		
		ค	.16	.16			ค	.26	.16		
		ง	.47	.58			ง	.36	.11		

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี

2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
4	101	ก	.28	.18		106	ก	.47	.27	ยากง่ายปานกลาง จำแนกข้อดี
		ข	.39	.16			ข	.16	.41	
		ค	.31	.20			ค	.35	.25	
		ง	.37	.31			ง	.38	.19	
102	102	ก	.13	.35	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	107	ก	.31	.16	
		ข	.49	.33			ข	.25	.18	
		ค	.35	.18			ค	.24	.16	
		ง	.24	.16			ง	.24	.38	
103	103	ก	.24	.35	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	108	ก	.17	.27	ยากง่ายปานกลาง จำแนกข้อดี
		ข	.48	.36			ข	.49	.21	
		ค	.16	.41			ค	.21	.41	
		ง	.24	.25			ง	.22	.25	
104	104	ก	.22	.19	ค่อนข้างยาก จำแนกดี	109	ก	.21	.19	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
		ข	.15	.16			ข	.25	.16	
		ค	.26	.35			ค	.46	.37	
		ง	.38	.60			ง	.37	.18	
105	105	ก	.22	.18	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	110	ก	.29	.33	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
		ข	.35	.16			ข	.35	.18	
		ค	.49	.33			ค	.18	.16	
		ง	.13	.60			ง	.39	.18	

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 10 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัด

ความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี จำนวน 120 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบวัด
ทั้งฉบับ KR 20 = .78)

ชุดที่	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย	ข้อ	ตัวเลือก	p	r	ความหมาย
4	111	ก	.28			116	ก	.36	.18	
		ข	.42	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี		ข	.32	.16	
		ค	.26	.18			ค	.31	.16	
		ง	.27	.16			ง	.52	.39	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
112	ก	ก	.25	.18		117	ก	.28	.36	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
		ข	.34	.16			ข	.26	.18	
		ค	.36	.16			ค	.24	.16	
		ง	.30	.35	ค่อนข้างยาก จำแนกดี		ง	.38	.12	
113	ก	ก	.36	.26	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	118*	ก	.25	.12	
		ข	.27	.50			ข	.34	.00	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้
		ค	.11	.18			ค	.18	.14	
		ง	.28	.16			ง	.00	.00	ตัวลงไม่ดี ไม่มีคนตอบ
114	ก	ก	.16	.16		119	ก	.21	.18	
		ข	.48	.37	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี		ข	.36	.16	
		ค	.19	.50			ค	.35	.16	
		ง	.48	.29			ง	.37	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
115	ก	ก	.36	.29		120	ก	.46	.31	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
		ข	.27	.07			ข	.18	.18	
		ค	.28	.12			ค	.36	.16	
		ง	.23	.38	ค่อนข้างยาก จำแนกดี		ง	.29	.16	

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบวัดความเข้าใจในการอ่านวรรณคดี
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
นิราศภูเขาทอง (25 ข้อ)	1	ญ		.27	.39	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	2	ต		.44	.66	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
	3	ฒ		.28	.58	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	4	ฒ		.35	.49	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	5	ฎ		.42	.33	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
	6	จ		.32	.61	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	7	ช		.48	.33	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
	8	ณ		.69	.27	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
	9	ด		.67	.25	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
	10	ช		.26	.27	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
	11	ฉ		.20	.38	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	12	ค		.51	.22	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
	13*	ฐ		.50	.00	ยากง่ายปานกลาง ไม่สามารถจำแนกได้
	14	ฎ		.36	.28	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
	15	ก		.46	.59	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
16	17		ก	.16	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
			ข	.29	.60	
			ค	.21	.61	
			ง	.33	.37	
			ก	.48	.25	
			ข	.55	.44	
		ค	.20	.36	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก	
		ง	.16	.60		

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายชื่อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
นิราศภูเขาทอง (25 ข้อ)	18		ก	.66	.39	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ข	.34	.66	
			☒ ค	.23	.28	
			ง	.24	.49	
	19*		ก	.15	.33	ค่อนข้างง่าย ไม่สามารถจำแนกได้
			☒ ข	.68	.00	
			ค	.48	.33	
			ง	.30	.27	
	20*		ก	.26	.29	ตัวจริงไม่ดี คนเก่งตอบมากกว่า ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ข	.15	.57	
			ค	.33	-.19	
			☒ ง	.37	.27	
	21		ก	.46	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ข	.22	.56	
			☒ ค	.33	.29	
			ง	.45	.59	
22		ก	.30	.33	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	
		ข	.21	.41		
		☒ ค	.61	.23		
		ง	.15	.27		

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย	
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2				
นิราศภูเขาทอง (25 ข้อ)	23*		☒ ก	.17	.00	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้	
			☐ ข	.25	.21		
			☐ ค	.59	.19		
	24		☐ ง	.00	.00	ตัวลงไม่ดี ไม่มีคนตอบ	
			☐ ก	.48	.39		
			☒ ข	.30	.36		
	25		☐ ค	.16	.58	ค่อนข้างยาก จำแนกดี	
			☐ ง	.38	.39		
			☒ ก	.33	.23		
			☐ ข	.37	.41	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้	
			☐ ค	.46	.33		
			☐ ง	.22	.20		
โคลงโลกนิติ (15 ข้อ)		26	☐ ค	.28	.39		ค่อนข้างยาก จำแนกดี
		27	☐ ข	.35	.66		ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	28*	☐ ข	.22	.00	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้		
	29	☐ ก	.52	.49	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก		
	30	☐ ง	.48	.33	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี		
	31	☐ ข	.69	.51	ค่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก		
	32	☐ ง	.67	.53	ค่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก		
	33	☐ ร	.26	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้		
	34	☐ ข	.24	.26	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้		
	35	☐ ฉ	.61	.38	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี		

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2

2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
โคลงโลกนิติ (15 ข้อ)	36		ก	.17	.26	ค่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก
			☒ ข	.64	.68	
			ค	.28	.29	
	37		ง	.35	.66	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
			☒ ก	.32	.58	
			ข	.12	.49	
	38		ค	.48	.63	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
			ง	.69	.61	
			☒ ง	.67	.27	
	39		ก	.22	.23	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ข	.48	.27	
			☒ ค	.26	.28	
	40		ง	.48	.49	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
			☒ ก	.60	.33	
			ข	.50	.31	
		ค	.26	.53		
		ง	.20	.27		
กาพย์เห่	41	ช		.32	.23	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
ชมเครื่องคาวหวาน	42	ญ		.48	.27	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
(15 ข้อ)	43	ฎ		.39	.55	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย	
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2				
ภาพยนต์ ชมเครื่องควรวาน (15 ข้อ)	44	ฎ		.48	.53	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก	
	45	ณ		.69	.27	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	
	46*	ข		.62	.00	ค่อนข้างง่าย ไม่สามารถจำแนกได้	
	47	ก		.48	.23	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้	
	48	ช		.69	.27	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	
	49	ฐ		.67	.25	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	
	50	ณ		.30	.44	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	
	51			ก	.48	.39	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
				ข	.60	.66	
				ค	.12	.58	
				ง	.28	.49	
	52			ก	.69	.33	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
				ข	.57	.61	
				ค	.30	.33	
				ง	.20	.27	
53			ก	.47	.39	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก	
			ข	.14	.66		
			ค	.28	.58		
			ง	.35	.49		
54			ก	.12	.33	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี	
			ข	.52	.46		
			ค	.48	.56		
			ง	.36	.68		

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี ○ หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
ภาพยนต์ ชมเครื่องควรวาน (15 ข้อ)	55		ก	.57	.24	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
			ข	.30	.33	
			ค	.17	.66	
			ง	.44	.47	
สุภาษิตพระร่วง (20 ข้อ)	56	ช		.73	.33	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
	57*	ง		.64	.00	ค่อนข้างง่าย ไม่สามารถจำแนกได้
	58	ฎ		.45	.39	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
	59	ฎ		.28	.36	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	60	ช		.48	.58	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
	61*	ก		.30	.00	ค่อนข้างยาก ไม่สามารถจำแนกได้
	62	ช		.66	.23	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
	63	ค		.58	.41	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
	64	ฐ		.30	.33	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	65	ฉ		.26	.27	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
	66			ก	.30	.30
ข				.16	.46	
ค				.25	.58	
ง				.33	.39	
จ				.37	.43	
67			ช	.44	.41	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
			ค	.20	.23	
			ง	.37	.20	

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
สุภาสิตพระร่วง (20 ข้อ)	68		ก	.26	.39	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
			ข	.24	.36	
			ค ☒	.28	.58	
			ง	.35	.69	
	69		ก	.12	.23	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
			ข	.12	.41	
			ค	.48	.43	
			ง ☒	.49	.26	
	70		ก ☒	.28	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ข	.14	.36	
			ค	.28	.57	
			ง	.30	.39	
	71		ก	.27	.27	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
			ข	.12	.41	
			ค ☒	.58	.33	
			ง	.66	.40	
	72		ก	.19	.30	ค่อนข้างง่าย จำแนกดี
			ข ☒	.64	.36	
			ค	.28	.50	
			ง	.15	.39	
73		ก	.32	.43	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้	
		ข	.32	.48		
		ค	.58	.37		
		ง ☒	.60	.25		

หมายเหตุ

1. ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
2. ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
สุภาสิตพระร่วง (20 ข้อ)	74		ก ☐	.21	.29	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ข ☐	.14	.36	
			ค ☐	.24	.47	
			ง ☐	.35	.39	
	75		ก ☐	.62	.47	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
			ข ☐	.12	.41	
			ค ☐	.68	.23	
			ง ☐	.29	.20	
กาพย์ เรื่อง	76	ง ☐		.68	.29	ค่อนข้างง่าย จำแนกพอใช้
พระไชยสุริยา (25 ข้อ)	77	ฉ ☐		.24	.66	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	78	ฉ ☐		.28	.57	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	79	ฉ ☐		.35	.39	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	80*	ช ☐		.62	.00	ค่อนข้างง่าย ไม่สามารถจำแนกได้
	81	ช ☐		.52	.41	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดีมาก
	82	ช ☐		.48	.33	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
	83	ช ☐		.67	.50	ค่อนข้างง่าย จำแนกดีมาก
	84	ช ☐		.47	.29	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
	85	ช ☐		.30	.36	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
	86	ช ☐		.29	.50	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	87	ช ☐		.45	.39	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี
	88	ช ☐		.42	.25	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
	89	ช ☐		.22	.61	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
	90	ช ☐		.58	.33	ยากง่ายปานกลาง จำแนกดี

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
ภาพยนต์ เรื่อง พระไชยสุริยา (25 ข้อ)	91		ก	.28	.34	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ข	.34	.33	
			☒ ค	.26	.24	
			ง	.56	.48	
	92*		☒ ก	.55	.26	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้ ตัวลงไม่ดี ไม่มีคนตอบ
			ข	.00	.00	
			ค	.41	.18	
			ง	.55	.26	
	93		ก	.18	.34	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
			ข	.44	.29	
			☒ ค	.28	.56	
			ง	.35	.57	
	94		ก	.52	.39	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
			☒ ข	.42	.27	
			ค	.18	.41	
			ง	.17	.53	
	95		ก	.37	.60	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
			ข	.40	.59	
			☒ ค	.39	.36	
			ง	.16	.57	
	96		ก	.28	.39	ค่อนข้างยาก จำแนกดีมาก
			ข	.16	.27	
			☒ ค	.27	.41	
			ง	.48	.30	

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ตารางที่ 11 (ต่อ) ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ จำนวน 100 ข้อ (ค่าความเที่ยงของแบบสอบ
ทั้งฉบับ KR 20 = .76)

เรื่อง	ข้อ	คำตอบ		p	r	ความหมาย
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2			
ภาพยนต์ เรื่อง พระไชยสุริยา (25 ข้อ)	97		ก	.26	.43	ยากง่ายปานกลาง จำแนกพอใช้
			☒ ข	.58	.29	
			ค	.28	.29	
	98*		ง	.17	.30	ตัวลงไม่ดี คนเก่งตอบมากกว่า ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ก	.32	.57	
			ข	.33	-.19	
	99		☒ ค	.37	.27	ค่อนข้างยาก จำแนกดี
			ง	.16	.29	
			ก	.30	.29	
	100		ข	.16	.36	ค่อนข้างยาก จำแนกพอใช้
			ค	.28	.37	
			☒ ง	.30	.39	
			☒ ก	.26	.27	
			ข	.27	.41	
			ค	.47	.23	
		ง	.28	.50		

หมายเหตุ

- ตัวเลือกที่มี หมายถึง ตัวเลือกที่เป็นคำตอบ และค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ ตอนที่ 2
- ข้อที่มีเครื่องหมาย * หมายถึง ข้อที่ตัดออก เนื่องจากข้อสอบไม่มีคุณภาพ

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS

- t – test

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T-Test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 การอ่านกลุ่มทดลองก่อน	58.36	42	7.091	1.094
การอ่านกลุ่มทดลองหลัง	64.55	42	8.774	1.354

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 - การอ่านกลุ่มทดลองก่อน การอ่านกลุ่มทดลองหลัง	5.050	-6.190	1.639	-9.653	-2.728	-3.556	41	.001

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 การอ่านกลุ่มควบคุมก่อน	57.19	42	7.349	1.134
การอ่านกลุ่มควบคุมหลัง	58.19	42	6.801	1.049

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 - การอ่านกลุ่มควบคุมก่อน การอ่านกลุ่มควบคุมหลัง	.325	1.141	1.105	-3.417	2.740	-.216	41	.830

T-Test

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนนการอ่านก่อนทดลอง	ทดลอง	42	58.36	7.091	1.094
	ควบคุม	42	57.19	7.256	1.120

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means							
		F	sig.	t	df	sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
คะแนน	Equal variances assumed	.002	.967	.745	82	.458	1.167	1.565	-1.948	4.281
	Equal variances not assumed			.745	81.957	.458	1.167	1.565	-1.948	4.281

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนนการอ่านหลังการทดลอง	ทดลอง	42	64.55	8.774	1.354
	ควบคุม	42	58.19	7.417	1.153

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means							
		F	sig.	t	df	sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
คะแนน	Equal variances assumed	.600	.441	3.575	82	.001	6.357	1.778	2.820	9.895
	Equal variances not assumed			3.575	79.968	.001	6.357	1.778	2.818	9.896

T-Test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ผลสัมฤทธิ์กลุ่มทดลองครั้งที่ 1	65.29	42	7.781	1.201
ผลสัมฤทธิ์กลุ่มทดลองครั้งที่ 2	64.76	42	7.414	1.144

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ผลสัมฤทธิ์กลุ่มทดลองครั้งที่ 1 - ผลสัมฤทธิ์กลุ่มทดลองครั้งที่ 2	-3.173	7.482	1.003	-2.775	3.823	.316	41	.753

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ผลสัมฤทธิ์กลุ่มควบคุมครั้งที่ 1	64.67	42	7.237	1.117
ผลสัมฤทธิ์กลุ่มควบคุมครั้งที่ 2	55.21	42	7.873	1.215

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 ผลสัมฤทธิ์กลุ่มควบคุมครั้งที่ 1 - ผลสัมฤทธิ์กลุ่มควบคุมครั้งที่ 2	-2.025	7.658	1.104	6.170	12.735	5.729	41	.000

T-Test

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนนผลสัมฤทธิ์ครั้งที่ 1	ทดลอง	42	65.29	7.718	1.201
	ควบคุม	42	64.76	7.414	1.144

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances	t-test for Equality of Means								
		F	sig.	t	df	sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
										Lower	Upper
คะแนน	Equal variances assumed	.257	.614	.316	82	.753	.524	1.658	-2.775	3.823	
	Equal variances not assumed				81.809	.753	.524	1.658	-2.775	3.832	

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนนผลสัมฤทธิ์ครั้งที่ 2	ทดลอง	42	64.60	7.724	1.192
	ควบคุม	42	55.45	7.862	1.213

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	sig.	t	df	sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
คะแนน	Equal variances assumed	1.066	.305	5.376	82	.000	9.143	1.701	5.760	12.526
	Equal variances not assumed			5.376	81.974	.000	9.143	1.701	5.760	12.526

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายเพชร วิจิตรนาวิน เกิดเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2526 ณ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาวิชามัธยมศึกษา มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2549 และได้รับรางวัลนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพอัตโนมัติ วิชาภาษาไทย เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชา การสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2550 ด้วยวิธีพิเศษ และได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ปัจจุบันเป็นครูหมวดภาษาไทย โรงเรียนนวมวิทญูวิทยาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย